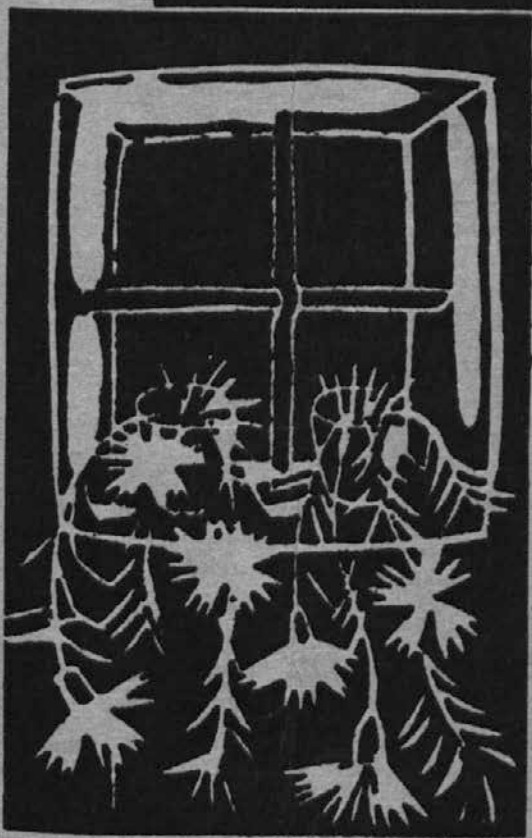

Registered at the G.P.O. Melbourne, for transmission by post as a periodical, Category A.

.....
LETO XXIV.
FEBRUAR
MAREC
1975
.....

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALJI

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI

P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

VSEBINA:

- Zarja zmagoslavja — A.S. — stran 33
Domača izročila (velikonočni običaji) — Marijan Marolt — stran 34
Račica — Aleksander Solženicin — stran 37
Veliki petek sveta (Ob 30-letnici jaltske konference) —
Jaka Naprošen — stran 38
Velikonočna spoved (Prekmurska črtica) — Frank Bukvič — stran 40
Popotnik je domov priromal . . . — P. Bazilij — stran 43
Balada o drevesih — Danica Novak-Petrič — stran 47
Velikonočni spomini — Joža Maček — stran 47
Skladatelja p. Franceta ni več med nami (posmrtnica) — stran 49
P. Bazilij spet tipka . . . — stran 50
Naše poročilo za leto 1974 — Francka Anžinova,
Društvo sv. Eme — stran 53
Izpod Triglava — stran 54
V času obiskanja — stran 56
Narava — naše življenje (Letni časi) —
Stanko Ozimič, B.Sc. (Geology), Canberra — stran 58
Psalm stopetdesetprvi (pesem) — Vladimir Kos, Tokio — stran 59
Počitnice v Melbournu . . . — stran 60
. . . . in Sydneyu — s. Miriam — stran 61
Pamet se je odprla (povest-nadaljevanje) — P. Bernard — stran 63
DRUŽINA zaplenjena — stran 63
Naše nabirke — stran 65
Izpod sydneyjskih stolpov — p. Valerijan — stran 68
Tretji se je oglašil (iz afriškega pisma-br. Marijana) — stran 71
Velika noč (pesem) — Silvin Sardenko — stran 72
Z vseh vetrov — stran 73
Kotiček naših malih — stran 75
Križem avstralske Slovenije — stran 77

NAROČI IN BERI!

KOGAR ZANIMAJO DOKUMENTARNE KNJIGE
za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda
(1941—1945), lahko pri MISLIH naroči sledeče knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (iz-
java prič o teharskih dogodkih 1945) — Cena 50 cen-
tov.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Dokumentarna poro-
čila očitvecev zbral Tomaž Kovač. — Cena en dolar.

PRAVI OBRAZ OSVOBODILNE FRONTE (II. in
III. del) — Zbral Miha Marijan Vir, Argentina — Ce-
na vsake knjige \$1.50

ODPRTI GROBOVI (II., III. in IV. knjiga doku-
mentov) — Zbral Franc Ižanec, Argentina — Cena
vsake knjige \$2.—.

REVOLUCIJA POD KRIMOM. — Dogodke opisu-
jejo pokojni izanski župnik Janez Klemenčič, Ciril Mi-
klavec in dr. Filip Žakelj, Argentina. — Cena \$2.—.

BELA KNJIGA (izdana v ZDA) prikazuje razvoj
1941—1945 ter vsebuje 10.000 imen v tem obdobju
pobitih Slovencev ter vrnjenecv iz Vetrinja. Cena \$5.—

Danes je vse to že zgodovina in jo je vredno iz vseh
virov trezno prebirati in presojsati, četudi domovina
te prilike ne daje niti študentom. Za nekoga, ki je
študiral doma in ga snov zanima, knjige nudijo lepo
priliko spoznati dobo tudi z druge strani.

PASTIRJEV GLAS V TUJINI (I. del) — Zbirka
pisem, govorov, pridig, duhovnih misli in člankov po-
kojnega škofa dr. G. Rožmana zdomcem. — Cena \$2.50

MATI MLADIH CERKVA (Franc Svobljak) — cena
50 centov.

ODPRTO PISMO voditeljem SZ — Aleksander Sol-
ženicin — v kratkem pričakujemo. Cena en dolar.

Zaloga Mauserjeve trilogije **LJUDJE POD BIČEM**
(cena vseh treh delov \$7.—) spominov Ivana Dolenca
MOJA RAST (cena vezani knjigi \$3.50, broširani \$2.50)
in zbirke črtic Franka Bukviča **LJUDJE IZ OLSNICE**
(cena \$3.50 in \$2.50) je pošla ter pričakujem novo po-
šiljko. Naročila seveda vseeno sprejemam. Tudi novo
pošiljko **BELE KNJIGE** že dolgo pričakujem iz ZDA.

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja)
SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepisno
povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikanec
Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstral-
skemu prijatelju. Cena en dolar.

ZARJA ZMAGOSLAVJA

VELIKA NOČ! "Dan, ki ga je naredil Gospod! . . ." Zarja, po kateri hrepené neštévilne množice. Jutro, v katerem zvonovi, cerkveni obredi in veličastni napevi oznanjajo sijajno novico: Velika noč!

Zakaj ima ta praznik tako globok smisel tudi v naši dobi? Kakšen nauk nam prinaša v temah zmede?

Velika noč je, bratje, zgodba o nezaslišanem odkritju: KRISTUS ŽIVI! Živi tisti Kristus, ki je na veliki petek v strašnih mukah in nepopisljivem ponižanju umrl na križu . . .

In ker On živi, bomo živeli tudi mi. Tako nas ta čudovita novica osvobaja od strahu, ki je globoko ukoreninjen v naših dušah — **strahu pred smrtjo.**

Na večno vprašanje: "Ali more mrtev človek oživet?" — nam velikonočno jutro odgovarja: "Kakor vsi ljudje umrjejo v Adamu, tako bodo vsi oživeli v Kristusu . . ."

Kristus ni samo od mrtvih vstal. On je smrt premagal za vse čase. In zaradi tega je velikonočna zarja — zarja največje in najpomembnejše zmage v zgodovini človeštva. Zaradi te zmage so učenci polni veselja in naša velikonočna pesem more smelo klicati:

Kje, smrt, je zdaj premaga tvoja
in tvoje ostro želo — kje?
Veselo upa duša moja:
življenje večno čaka nje.
Moj Jezus je od smrti vstal,
kraljestvo smrti pokončal!
Aleluja, aleluja, aleluja! . . .

Velika noč je iz mučenca napravila najsijajnejšega zmagovalca vseh časov. Zmagi krivice, sovraštva in

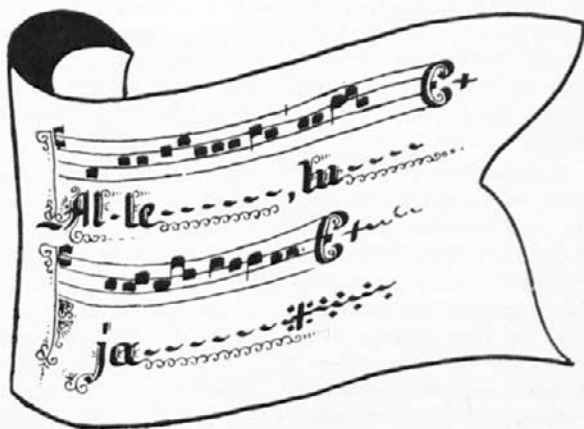
laži na veliki petek je naš Gospod odgovoril z zmago-slavjem velikonočnega jutra. To jutro je svet prvič spoznal, da laž, sovraštvo, nasilje, krivica in pohlepnost niso največje sile na zemlji.

Zato je velikonočni praznik po svojem smislu eden glavnih razlogov, da je življenje — kljub vsej svoji trdoti in grenkosti — vredno življenja. Kajti v njem imamo jasen dokaz, da je rasnica močnejša od laži, pravica močnejša od krivice in ljubezen močnejša od sovraštva.

Gospod je vstal! Veselimo se, bratje in sestre, tega najpomembnejšega dogodka v zgodovini človeštva!

Gospod je vstal veličastno in s tem dokazal svoje božanstvo. S tem je tudi za nas dokončno premagal smrt, krivico, laž in sovraštvo. Tudi za nas!

A. S.

DOMAČA IZROČILA

BOGA STRASJO

VELIKA NOČ

Če sem naslovil to poglavje z "Veliko nočjo", sem mislil poleg največjega praznika tudi na spomin velikega tedna, na trpljenje Gospodovo, torej na čas, ki je Kristusovemu vstajenju neposredno prednjačil, čep-rav so dnevi Gospodovega trpljenja ljudstvu pravzaprav višek in konec posta.

Cerkveno bogoslužje teh velikih dni je bilo in je še tako mnogovrstno, da je nekako popolnoma prevzelo ljudsko praznovanje, ki je ožje povezano s cerkvenim praznovanjem kot ob drugih priložnostih. To se kaže tudi v tem, da so slovenski "običaji" bolj mednarodnega pomena, zlasti splošno alpskega. Velikonočna jedila so ista tudi pri nekaterih alpskih Nemcih in še drugod, na primer pirhi ali prekajena svinjina, o čemer bom še spodaj pisal. Red službe božje in s tem združenega ljudskega praznovanja se je marsikje spreminjal, na primer s prihodom novega župnika, ki je uvedel način, kot ga je bil prej drugod vajen. Takšne novote so morda povzročile prvo leto mrmranje, potem so se pa ljudje nanje navadili. Podobno bo z zadnjimi cerkvenimi liturgičnimi spremembami.

Kot božična je tudi velikonočna doba čas čiščenja duše in človeškega bivališča. Dušno čiščenje, sprejem sv. zakramentov, so opravili Slovenci že po večini v postnem času, čiščenje hiše in domačije je pa bilo navadno prihranjeno prav za veliki teden, ki je obenem čas priprave velikonočnih jedil. Ker padejo v ta čas tudi že prva poljska dela, zato je dostikrat zadrega s časom, kar je morda neugodno vplivalo na tesnejše sodelovanje ljudi s cerkvenimi obredi, za kar so ostali razpoložljivi dostikrat samo otroci.

Otroci največkrat že na veliko sredo popoldne, drugod še naslednje dni to opravljajo. Običaj je nastal očitno v Škofji Loki, se razširil tudi po oklici in segel še dalje po Gorenjskem in Dolenjskem do štajerske meje, ne pa čez Polhovgrajske Dolomite na Nestransko. Na kmetih so nabrali razne stare predmete, ki so jih po jutranjicah v sredo popoldne razbijali. Pri tem so delali velik hrušč in rekli ponekod, da hudiča izganjajo. Hrušču z razbijanjem lesenih stvari so ponekod pridružili še močno ragljanje z ragljami. Drugod spet so hodili otroci okrog le z ragljami, včasih s prav nenavadnimi in delali ropot, kar je pomenilo naznanjanje dnevnega časa, za kar so dobivali otroci od ljudi darove. Poleg izganjanja hudiča so vedeli še druge razlage za strašenje Boga, tako da je to ropotanje spomin na potres ob Jezusovi smrti in sploh na Zveličarjeve muke v velikem tednu, a nekateri so trdili, da je razbijanje le priprava lesovja za velikonočni ogenj, ker so cerkovniki zbrali razbite treske potem res za napravo grmade velikonočnega ognja. V nekem kraju so pa trske znosili petem otroci domov. Tudi je neki že dolgo pokojni Škofjeločan pravil svojemu sinu, da so v njegovih mladih letih "Boga strašili" že odrasli fantje. Proti hipotezi, da je to le priprava velikonočne grmade, bi govorilo tudi to, da je ponekod izven Škofje Loke tudi za jutranjice same znan izraz "strašnice".

VELIKI ČETRTEK

S tem, da so zjutraj zvonovi utihnili, da so "šli v Rim", so bili v raznih krajih združeni različni običaji: da so te dni ostale kokoši priprte, dokler se niso na veliko soboto zvonovi spet oglasili; da so se ponekod ljudje umivali, drugod spet ne delali z živino ali opravljali le določena dela, na primer sejali jaro pšenico, ki naj bi spominjala na belo moko sv. hostij in podobno. Na štajerskem so ta dan nanovo belili in barvali hiše. Ponekod so bile ta dan pasionske procesije in igre.

VELIKI PETEK

Mnogokje je bilo ta dan prepovedano mladini razno vpitje, petje in žvižganje. Kdor pa je le količkaj mogel, je šel na veliki četrtek k maši ali v petek počastit v cerkev božji grob, vsaj v petek večerno pridigo poslušat. Tudi ta dan so bile marsikje, kot v Škofji Loki in Trziču, pasionske procesije.

VELIKO SOBOTO

imenujejo tudi sveto soboto. Zjutraj, še pred sv. mašo, je bila pred cerkvijo blagoslovitev velikonočnega ognja. Ta ogenj je bil marsikje iz "svetih" stvari, tako iz razbitega božjega strašenja, iz trhljih pokopaliških križev in podobno. Po ogenj so hodili navadno spet otroci, največ fantiči z gobami. S tem ognjem so navadno šele zakurili za kuhanje in peko velikonočnega žegna in marsikje so skrbeli, da ta ogenj potem dalj časa ni ugasnil. Za prenos ognja so dobili dečki ali kjer ga je nosil po hišah cerkovnik, le-ta primeren dar.

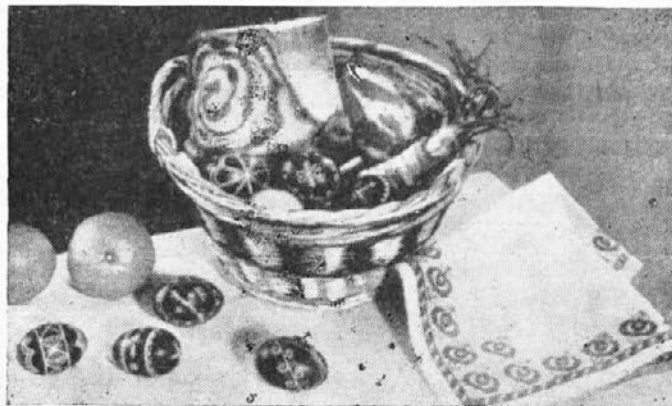
Pri sv. maši na velikonočno soboto, pri glorijski, so se spet vrnilo zvonovi iz Rima. Ponekod na Koroškem so ta dogodek proslavili s streli iz možnarjev, drugod kako drugače. Posebno dekleta, pa tudi drugi ljudje, so se hiteli iti umivat, ker je bila takrat pač voda blagoslovljena. Ponekod so se ljudje vrgli na zemljo in jo poljubili ali blagoslovljali polje z blagoslovljeno vodo.

Ko je bil velikonočni ogenj doma in so zvonovi, vrnivši se iz Rima, spet zapeli, je bilo ustvarjeno blagoslovljeno razpoloženje, pripravljeno za napravo velikonočnih jedil; kjer zaradi večjega gospodinjstva za to niso bili potrebni že prejšnji dnevi. Največ dela so dale pač potice, nekdanji velikonočni kolači. Janz Vajkard Valvasor je oboje strogo ločil, potico in kolač, najsi je bil princip slavnostnih jedil pri obeh isti: zavitek, potice. Dočim je bila božična potica vedno orehovo-medena ali vsaj samo orehova, je bil nadev za velikonočni kolač jajčno-mlečen; jajca, mleko, smetana in sir. Pisal pa je Valvasor, da sta bili ti dve kmečki poslastici tudi plemičem in meščanom za praznike dragi. Toda v plemiških in meščanskih kuhinjah so mlečno-jajčnemu nadevu že v njegovih časih, pred skoraj 300 leti dodali vino, sladkor, grozdice (cvebe) in majhne (uvožene) rozine; ves kolač, ki se je zvil v obliko okroglega venca, so pa radi nabodli z belimi mandeljnimi zrni. Sklepati smemo, da so se prav takrat pojavili in sicer v premožnejših slojih, tudi že cvebovi, rozinovi in mandeljevi kolači. V

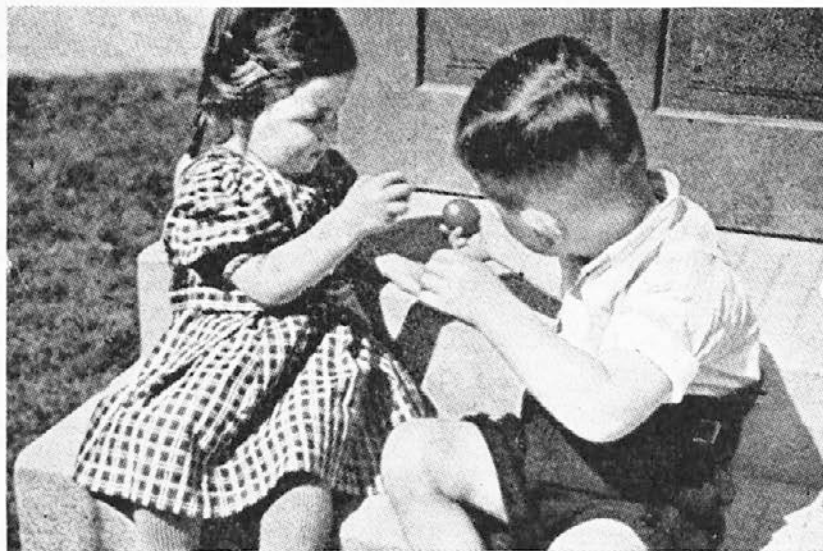
teku let se je razlika med božično potico in velikonočnim kolačem zabrisala in verjetno iz Primorja okrog Trsta se je poleg drugih potic začela širiti tudi rožičeva. Kaže tudi, da je bil kolač spleten v venec z luknjo v sredi, potica pa brez luknje, toda zadevne opombe niso nesporne.

Omenjeni baron Valvasor opisuje kot posebno, čudno postransko kranjsko navado: nošnjo velikonočnih jedil, ki mu nadomestujejo velikonočno jagnje, v cerkev, v košarici, k blagoslovu. Pisal je, da je ta navada znana zlasti po vaseh; velikonočna jedila pa so bila takrat prekajena svinjska gnjat ali pleče, soljena govedina, v bražiljki kuhana jajca in kolač. To je blagoslovljal duhovnik v nedeljo po sv. maši. Tudi imenuje zadevne košare: torbice. Ker nimam zadevnega nemškega teksta, le Ruplov prevod, lahko le brezobvezno sklepam, da so takrat nosili k žegnu v cajnah in ne kot v zadnjem času, v jerbasih. Nosili pa so takrat tako moški kot ženske in so verovali, da bo tisti, ki prinese prvi blagoslovljene jedi domov, tisto leto tudi prvi opelel proso.

V zadnjem času — in ta "čudna postranska kranjska" navada se je pač ohranila še zdaj —, so skoraj povsod blagoslovlili velikonočne jedi že v soboto popoldne, le v nekaterih krajih se je ohranil običaj blagoslovljanja v nedeljo. Skoraj povsod je zraven gnjat, za blagoslovitev jedi v kateremkoli času, ponekod še zelodec in še celo Valvasorjeva govedina, kolač-potica, pa tudi navaden ali spleten kruh (menihi, pince itd.), pa pirhi, ki so ponekod beli, drugod gladko barvani z eno samo barvo, spet drugod pa pisani in se zato imenujejo pisanice, ki so posebno poglavje iz slovenske ljudske umetnosti. Skoraj povsod dodajajo hren, ponekod tudi semena za bližajočo se setev. Jedila, razen kolača, po veličini niso posebne slovenske specialitete, ker so zlasti pirhi in prekajeno meso tudi drugod za veliko noč znani. Po Valvasorju sporočena "vera" o prvem opletju prosa je ponekod še znana, drugod pa pravijo, da bo dekle, ki se bo prvo vrnilo z velikonočne blagoslovitve jedil,

Velikonočne blagoslovljene dobrote

Pirhe trkata.
Le kdo bo zmagal?

tisto leto dobila ženina in podobno. O velikonočnih jedilih se je skoraj v vseh krajih razvila neka simbolika; najbolj enoten je pomen kolača, ki naj bo znak Kristusove trnjeve krone. (Prim. Valvasorjevo poročilo o luknji v sredi zvitega kolača, ki je božična potica nima!) Hren so ponekod žebli s križa, drugod sploh Jezusove muke, pa tudi naši grehi in podobno. Pirhi so v nekaterih krajih kaplje Jezusove krvi, drugod pa podoba groba, pa tudi žolč, ki so ga dali Kristusu pokusit. Že nekoliko banalna je za današnje pojmovanje prisposoba prekajenega mesa s Kristusovim telesom. Blagoslovitev se vrši v župni in v podružničnih cerkvah, tudi pri vaških znamenjih in na domovih; prihod duhovnikov marsikje naznanijo strelji iz možnarja ali pritrkavanje. Jerbasi so v nekaterih krajih na poseben način povezani, drugod prekriti z lepimi prti, v naših krajih s starimi vezanimi pečami.

"ALELUJA"

V mojih otroških letih so mi pravile stare ženice, da so včasih jedli o Veliki noči obredno jed "alelujo", t. j. posušene repine olupke in sicer na veliko soboto kot postno jed med kašo, pozneje pa menda v nedeljo zjutraj, kuhane na suhi juhi kot nekakšno predjed k velikonočnemu žegnu. Dr. Turnšek poroča, da je aleluja ponekod po Kranjskem še znana in navaja, da je to spomin na neke slabe čase, na lakoto, ko ni bilo boljših jedil, baje tudi zaobljuba v Gorjancih pod "Kukovogoro", ki je menda nikjer ni. Vsekakor nekaj skrivnostnega, skoraj bajeslovenega. Izven Kranjske in v delu Goriške nisem nikjer nič slišal o "aleluji" — repinih olupkih.

VSTAJENJE

z evharistično procesijo je marsikje v soboto popoldne, drugod pa v nedeljo zjutraj. To je seveda cerkveni obred v ožjem smislu, vendar je mnogokaj ljudskega

zraven. Tako gredo marsikje dekleta za procesijo še v starih narodnih nošah ali tvorijo kakšne mikavne skupine, skoraj povsod pa spremljajo fantje procesijo s pokanjem možnarjev ali drugimi napravami.

VELIKONOČNI KRESOVI

Niso povsod v navadi, le bolj na severu proti jezikovni meji, na Koroškem in na Štajerskem; na Kranjskem pa v Beli Krajini. Na Koroškem sežigajo kresove najrajši v oblikah križev in monštranc in se podajajo k njim v procesijah z bakljami, ki se tudi srečavajo in tvorijo dostikrat zanimive žareče skupine.

Na južni strani Pohorja postavljajo v zemljo visoke smreke, tri, eno poleg druge in jih prekrižajo spet s tremi, nekoliko krajšimi smrekami. V razdalji kakega pol metra pritrjujejo k smrekam ročice, tudi kakega pol metra dolge, na katerih koncih so pritrjene "važe", tratine, in na te položijo lahko vnetljivo suhljad, na suhljad pa kin (nemško Kien), to so smoljnate, posebno iz borovih štorov razcepljene trske, ki rade in zelo vztrajno gorijo. Po poročilu župnika Kocijančiča je bilo l. 1935 s Prihove vidnih 72 takih križev in monštranc, na katerih je pač več prečnih smrek. Na severnem Pohorju ne postavljajo takšnih lesenih znamenj, ampak naredijo na strmem bregu jame v obliki križa in monštranc kot na Koroškem.

Na Ptujskem polju in v Slovenskih goricah je podobno, le da večinoma kurijo v starih loncih, pritrjenih na kole; oblike so preproste, a križ je pogost. Tak kres, vüzmenico, si pripravijo v soboto zvečer, zažgejo ga pa šele po polnoči. Bolj proti jugu imajo namesto vüzmenice naziv šmarni križ. V Prekmurju ga navadno zažgo že v soboto zvečer, včasih v soboto zvečer in v nedeljo zgodaj zjutraj. Kurijo jih posamezne družine ali več sosedov skupaj.

Še bolj enostavni so kresovi v Beli Krajini. Kot na Štajerskem tudi tu spremlja velikonočni kres pokanje

možnarjev. Povsod je kurjenje kresov združeno s po-
bočno zbranosijo, dostikrat z molitvijo in petjem ve-
likonočnih pesmi in ne veseljaškim razpoloženjem kot
pri šentjanževem kresovanju.

Velikonočno kresovanje je znano še globoko noter
v nemško ozemlje. Menda ni še nihče rešil vprašanja,
ali je kres nemški ali slovenski običaj, morda iz
časov, ko je bilo sedaj nemško ozemlje še slovensko.
Velikonočen kres označimo zaenkrat lahko samo za
binacionalen.

VELIKA NEDELJA

V nekaterih krajih je bila navada, da so hodile
posamezne vasi skupno k jutranji maši odnosno k
vstajenju, kjer je bilo šele v nedeljo in da jih je
pred cerkvijo pričakal župnik in blagoslovil. V Prek-
murju so mlade žene hodile v poročni obleki k ne-
deljski velikonočni maši.

Po vstajenju odnosno po jutranji sv. maši se je
zbrala vsa družina k velikonočnemu žegnu. Dasi v
soboto popoldne ni bil več zapovedan post, so skoraj
povsod jedli žegen šele v nedeljo zjutraj. Gospodar,
ev. tudi stari oče, je delil žegen, predvsem meso,
gnjat; potice je lahko razdelila tudi mati. Zauživanje
velikonočnega žegna je bil nekak družinski obred,
podobno kot na sveti večer kajenje. K delitvi žegna
je morala priti vsa družina, tudi hlapci in deklice. Začel
se je žegen s skupno molitvijo, potem med jedjo je
bilo pa paziti, da bi se kaj od blagoslovljenih jedil ne
zgubilo, zavrglo. Navadno je dobila pokusiti nekaj
tudi živina, razen prašičev, psa in mačke, zlasti te,
ki je bila na slabem glasu, da ima vruga v sebi. Pes,

ki bi bil sicer deležen kosti, je zato ni dobil, ker
je bila tudi blagoslovljena in jo je treba zažgati ali
hraniti za hudo uro. Lupine blagoslovljenih pirhov
so delno natrosili kokošim, sicer pa zažgali: Navadno
je bilo treba vse jesti z roko, brez noža in vilic.

So bili še posebni običaji z žegnom. Tako je bil
na Dolenjskem poleg drugih dobrot običajen še
pelinkovec, na Gorenjskem zlasti izkaz s spovednim
listkom, ki je šele dajal pravico do žegna, na Ko-
roškem neka pijača "laver" itd.

Na veliko nedeljo se kakor na sveti dan ne sme
hoditi nikamor na obisk ali v gostilno, ker se sicer
tudi ta dan dobi šilo v zadnjico ali reto, rešeto v
hrbet. Z odpravo zapovedanega velikega ponedeljka
je seveda izredna svetost velike nedelje pričela iz-
gubljati na pomenu. Ponekod je bil dovoljen samo
obisk domačega polja.

VELIKI PONEDELJEK

je dan obiskov, "Emavs". Raznašajo žegen, posebno
pirhe sorodnikom in prijateljem Na Koroškem zlasti
botre obdarijo svoje krščence in birmanke. Za mladi-
dino je to dan, ko se pokažejo na vasi v novi obleki.
Obenem je to dan velikonočnih iger, kot nam za Go-
renjsko to kaže začetek 1. dejanja Finžgarjevega Div-
jega lovca. Igre s pirhi so sekanje, tudi pomaranč,
priclinjanje, trkljanje itd. V Beli Krajini so imeli še
skupinske igre: most, turn, kurji boj itd. — Bela
nedelja se je ponekod imenovala mala velika noč
in je bila nekakšno nadaljevanje veselja velikega
ponedeljka.

MARIJAN MAROLT, Argentina

RACICA

PRED MENOJ raca rumena racica in smešno vleče svoj belkasti trebušček skozi
vlažno travo. Spotika se, da se skorajda zvrne s svojih tankih nožic. Pri tem pa čivka:
"Kje je moja mati? Kje ste vsi?..."

Prave matere pa nima. Koklja, ki so ji podtaknili tudi račja jajca, jo je valila
skupaj s svojimi jajci ter dajala vsem isto toploto.

Zdaj, ko se je približala nevihta, so odnesli kokljino zavetišče — obrnjeno košaro
brez dna — pod streho in jo pokrili z vrečo. Vsi so tam. Le en kebček se je izgubil.
Pridi, moja mala, pridi na mojo dlan!

Le kje se drži v njej življenje? Saj skoraj nima teže, oči so podobne črnim steklenim
koraldam, nožice so drobcene kot pri vrabcu. Le malce bi stisnil, pa bi bilo po njej...

Toda racica je topla. Njen nežnorožni kljunček je kot zmanikiran in postaja širši.
Na nožicah rastejo plavalne kožice. Rumena je, kakor se njenemu plemenu spodobi,
in že se kažejo majhne, puhaste peruti. In njen značaj je celo drugačen od značaja
bratcev in sestric po gnezdu. — — —

Mi — mi bomo kmalu leteli na Venero. Če se bomo vsi složno poprijeli, bomo
kmalu v dvajsetih minutah preorali ves svet.

Pri vsej naši atomski moči pa ne bomo nikoli, prav nikoli mogli — pa četudi bi
nam dali kosti in puh — sestaviti v retorti takele majhne, neogljene, po teži komaj
zaznavne rumene račice.

ALEKSANDER SOLŽENICIN

Veliki petek sveta

JAKA NAPROŠEN

JALTSKA KONFERENCA! Od 3. do 11. februarja 1945 se je odigrala. Še danes, ko obhajamo že njeno žalostno tridesetletnico, me strese mrzobojni mraz ob misli nanjo. Saj se vsi čutimo na lastni koži njene usodne posledice. ROOSEVELT — CHURCHILL — STALIN. Prav je zapisal francoski zgodovinar Arthur Conte, da še nikdar v zgodovini "ni tako malo oseb odločalo o toliko milijonski usodi človeštva" . . . Po njem je konferenca v Jalti bila izvor "razdelitve sveta v svobodo in tiranstvo". Razbila je solidarnost demokracij in zaupanje v zanesljivost severnoameriškega prijateljstva. Odprla je vrata komunizmu v vzhodno Evropo, na daljni Vzhod, v afriške kolonije, v latinsko Ameriko . . . Milijone človeštva je pahnila pod diktaturo, stotisoče oropala domovine, tisoče in tisoče pa tudi življenja. Njena posledica so bile Maocetungove zmage, korejska vojna, rasni upori v ZDA sami, Kuba, afriške revolucije, Vietnam . . .

Ko so bili dokumenti jaltske konference razgaljeni pred človeštvom — izdalo jih je hočeš-nočeš na splošno željo državljanov Državno tajništvo ZDA v posebni knjigi leta 1955 — je svet ostrel. Slovenci smo se seznanili z vsebino po prevodu in odličnem komentarju, ki ga je oskrbel pokojni dr. Miha Krek ter objavil v Zborniku Svobodne Slovenije za leto 1956. Vsem nam je postalo jasno, na kakšen način smo bili prodani. Bolje bi se reklo: podarjeni, saj zavezniki niso dobili ničesar v zameno.

Na konferenci so se res tudi z našo usodo poigrali Veliki trije kot se igra mačka z miško. V njenih odlokih najdeš izvor vodstva Jugoslavije, ki še danes vlada brez svobodnih volitev. V njih je izvor nespreminjanja naših meja proti Avstriji in Italiji. Dalje je tu izvor nasilnega vračanja državljanov Sovjetske Zveze, ki se je končno posplošilo tudi na druge nasprotnike komunističnih "zaveznikov". Prav to je v slovensko zgodovino zapisalo krvavo vetrinjsko tragedijo z dvanajst tisoč žrtvami, katerih spominu se klanjamo letos ob žalostni tridesetletnici.

Nehote se sprašujem in z mano še marsikdo: ali so Veliki trije sploh mislili na posledice svojih podpisov pogodb jaltske konference?

Stalin prav gotovo in morda je bil edini, ki je zares vedel, kaj dela. Pri njem je bilo vse matematično preračunano in znal je ubrati prave strune, da je preliščil ostala dva. Mislil je v daljavo, ne le na konec vojne. Vedel je, da konec vojne ne sme prinesiti miru, če hoče nadaljevati svoje svetovne načrte . . .

Churchill je hotel napeljati vodo na svoj mlin s kom-

promisi. Res je na seji dne 10. februarja izjavil, da je "antikomunist, ne zaradi egoistične, navezanosti na zasebno lastnino, ampak zaradi vere v pravice človeka proti pravici države", a z ozirom na kompromise s komunizmom se je v svojih računih temeljito prevaral. Zato je izgubil tudi tistih 50% vpliva v Jugoslaviji, ki so mu bili obljubljeni v Moskvi. Že drugo leto po jaltski konferenci je mož moral javno priznati, da je napravil največjo napako v zadnji vojni s tem, ko je v Jugoslaviji pomagal na oblast komunističnemu vodstvu. Sicer mu pa mali narodi sami po sebi niso nič pomenili: imel je v vidiku dobrobit angleškega imperija, ne povojno sožitje svetovnih družin človeštva. Kot se je brezobzirno izražal celo o Poljski, ter je bilo zanj demala brez pomena, pa četudi bi izginila iz zemljevida, tako se je v Kairu cinično izrazil, da ga bodoči režim v Jugoslaviji "ne briga, ker sam ne bo živel v Jugoslaviji . . ." Kot vojnemu strategu mu Angleži danes lahko dajejo priznanje za angleško zmago v času nemških zračnih napadov, za rešitev obupnega položaja angleške vojske pri Dunkirku, za poraz Rommelove armade v severni Afriki in še za marsikaj. Gotovo pa ni čutil prave odgovornosti svetovnega politika na jaltski konferenci, s katero je tako sramotno zapečatil usodo mnogih narodov, tudi našega.

Roosevelt je prišel v Jalto že vidno bolan in betezen. Pri vsem tem pa je imel za enega glavnih svetovalcev — Algera Hissa, ki je bil štiri leta kasneje razkrinkan in obsojen kot glavni moskovski agent v ZDA. Kakšni so bili Hissovi nasveti in odkod so izvirali, si lahko mislimo. Nasvete o jugoslovanskih zadevah pa mu je dajal Louis Adamič, ameriški Slovenec — pisatelj, ki je kasneje žalostno končal pod strelom na svojem domu in je njegova smrt še danes nerešena uganka. Kako je Adamič risal položaj Jugoslavije pri svojih obiskih Bele hiše pred konferenco, nam ni težko uganiti. Kljub pisanemu navodilu jaltski delegaciji ZDA, naj sami ne začenjajo jugoslovanskega vprašanja, v nasprotnem slučaju pa naj vztrajno terjajo polne garancije za vlado vseh strank na demokratični podlagi, je Roosevelt na konferenci kapituliral: Amerikanci so v zadnjem hipu odstopili od pogoja, da morajo zavezniki nadzorovati svobodne jugoslovanske volitve po končani vojni. Rooseveltovi svetovalci so pač delali po načelu Stalina, ki je znan po svoji izjavi: "Vlada, ki bi bila svobodno izvoljena kjer koli v deželah vzhodne Evrope, bi bila odločno protisovjetska, tega pa ne moremo dovoliti . . ." (Citat najdemo v knjigi "Roosevelt in Rusi", ki jo je napisal Stetinius, bivši zunanji minister ZDA). In takih Rooseveltovih kapitulacij je bilo na jaltski konferenci precej. Kljub temu se je mož vrnil iz Jalte slepo prepričan, da je zmagal na vsej črti in pridobil "strica Jožeta" za svojo mesijansko vero v demokratično bratstvo vseh ljudi in skupno delo v miru.

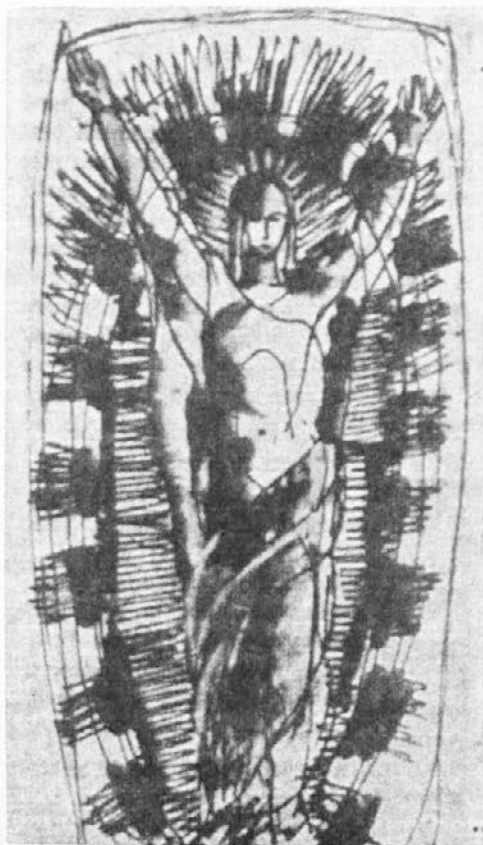
Verjetno še mislil ni, da je pri tem mimogrede izdal tri zaveznike: Poljsko, Jugoslavijo in Kitajsko. Ker je živel le še dva meseca po jaltški konferenci, mu je bilo prizanešeno slišati o tisočih in tisočih prisilno vrnjenih v smrt zaradi njegovega podpisa. Vendar pa je spoznal še pred svojim koncem vsaj nekaj svojih zmot in že 1. aprila pisal Stalinu grenko pismo razočaranja. V njem mu je očital nasilja poljske komunistične vlade nad nekomunističnimi borci varšavske vstaje. Eno uro pred svojo smrtjo pa je v pismu rotil Churchilla: ". . . V vsakem primeru moramo ostati trdni! Naš dvom danes (mislil je s tem svoje razočaranje in dvom v Stalinovo iskrenost) mora postati izhodišče naših dejanj jutri . . ." Res škoda, da ni že jaltško konferenco napravil za "izhodišče dejanj", ampak na njej žal tako otroško-naivno gledal na vse dolgopotezne načrte sovjetov . . .

Jalta! Kako drugače bi verjetno brez nje danes izgledal svet! Koliko srečnejših svobodnih obrazov bi gledalo sonce, koliko manj bi bilo grobov, ki so še danes po tridesetih letih zaviti v prisiljen molk in narobe pozabo. Tudi v naši domovini. Ne bilo bi treba iskalcem cele resnice brskati po arhivih, da s sramotnimi dokumenti podpro dokaze o tisočih, ki so bili

vrnjeni v sovjetske roke in nasilno smrt. Ne bilo bi žalostnega poglavja na strani 263 knjige Evgena Lyonsa "Nešči skriti zavezniki, sovjetski narodi", ki opisuje nasilne vrnitve Kozakov; ne bilo bi 238 strani obsegajoče knjige britanskega lorda Nicholasa Bethella "Zadnja skrivnost". In še marsikatero ne. Tudi slovenske "Bele knjige" s tisoči imen vrnjenih iz Vetrinja in pomorjenih bi ne bilo. Vsem nam pa se ne bi bilo treba potikati po svetu: v domovini bi lahko uživali demokracijo ter svobodno volili svoje narodno vodstvo . . .

Ob tridesetletnici jaltske konference, ki je tako žalosten uvod v letošnjo tridesetletnico naše nerodne tragedije, se je vredno zamisliti. Prav vsak bi se moral. Saj je Jalta tudi naš veliki petek, ki še traja: miru na naši nesrečni zemlji ni, imamo pa "osvobodilne vojne", ki rastejo vsepovsod kot gobe po dežju. In za vsako je, če malo globlje pogledamo, nekdanji "zaveznik" in podpisovalec jaltske mirovne konference, ki je takrat edini zares vedel, kaj dela. Posledice usodnih napak s strani ostalih dveh se vlečejo kot rdeča nit prav od takrat pa do danes in te niti kar noče biti konca.

Veliki petek sveta. — Kdaj bo prišla nedelja vstajenja?

OBILICO
VELIKONOČNIH
MILOSTI
IN
BLAGOSLOVA
ŽELI
VSEM
SOTRUDNIKOM,
DOBROTNIKOM,
NAROČNIKOM
IN
BRALCEM
UREDNIŠTVO
IN UPRAVA
" M I S L I "

Velikonočna spoved

Prekmurska črtica

Na velikonočno soboto, sedmi dan po nemškem napadu, je Brežanov Fronc ves jezen zasliševal svojega najmlajšega sina Matijo. V fantovi podstrešni sobici je našel popolnoma nov radijski sprejemnik. Ker Matija ni imel denarja, da bi si lahko kupil novi sprejemnik, je oče precej zasumil, da se je fant na cvetno nedeljo pridružil Goričancem, ki so pod okupatorjevim okriljem v Olšnici oplenili judovske trgovine. V hudi slutnji, da je tudi njegov sin zašel na slabo pot, ga je takoj poklical k sebi, mu pokazal sprejemnik in ga brez ovinkov vprašal, odkod ga ima.

Matija se je zdrznil in zardel. Gledal je v tla in tako dolgo molčal, da je oče moral vprašanje ponoviti.

"In če mi takoj ne poveš, te tako mahnem, da boš pri belem dnevu videl zvezde."

"Saj nisem hotel, a so tudi drugi."

"Kdo drugi? Kaj drugi?"

"Goričanci! Predvsem Goričanci, pa tudi drugi ljudje, tudi polanski fantje. Vse so pobrali: kolesa, obleke, štedilnike, slamoreznice, vse, prav vse." Matija je razširil roki kot da hoče očetu pokazati, koliko so vzeli.

"Kradel si torej, tatinsko seme! Ali sem te jaz tako učil? Tuje lastnine ne spoštuješ, ničvrednež! Kje si ga ukradel?"

"Saj ga nisem ukradel. Vsi so jemali, pa sem še jaz. Če ga jaz ne bi vzela, bi ga kdo drug. Kaj je torej razlika?"

"To je razlika," se je zadržal oče nad njim in mu pripeljal takšno zaušnico, da je zares videl zvezde pri belem dnevu.

"Gnida, koga si okradel?"

"Šenhorna."

"Šenhorna!? Zato ker so prišli Nemci, ki preganjajo Jude! Zato ker so tudi Goričanci kradli! Da te ni sram!" Zdaj je padalo po Matijevih plečih.

"V torek navsezgodaj pojdeš v Olšnico in Šenhornu vrneš sprejemnik!"

Csramočen zaradi klofute in bunk Matija očeta ni upal pogledati v oči. Užaljeno je zrl mimo njega skozi okno v sadovnjak in samo nemo prikimal.

"In če mi še danes ne pojdeš k spovedi, si lahko pobereš svoje cunje in se pri priči spraviš iz hiše! Pri vstajenju te hočem videti pri obhajilu!" Očeta je zopet zasrbela desnica. Že jo je stegnili, da bi sina še enkrat nabunkal, a se je potem le premagal.

Matija si je drgnil vroči uhelj in zopet nemo prikimal. Zaušnica ga je le preveč zadela. Ranila je njegovo fantovsko čast, kajti bilo mu je sedemnajst let; imel se je za odraslega fanta, ki je že hodil med vaške fante in imel svoje dekline.

Ko si je na cvetno nedeljo popoldan v Olšnici prisvojil sprejemnik, sploh ni pomislil na to, da krade. Vse je prišlo samo od sebe, da sploh ni vedel prav, kdaj ga je vzel in z njim smuknil na ulico. Saj se niti ni prav spominjal, kdaj se je sploh pridružil Goričancem.

O nemškem napadu je izvedel že navsezgodaj, ko se je s prijatelji vračal od rane maše. Nemškutar Pozvek je stal pred Vrečičevo gostilno in pijan vpil: "Zdaj se župnik lahko obriše pod nosom. Odslej bomo mi na vladi. Hajlhitla!" Dvignil je kozarec z vinom in brez posluha zapel neko nemško koračnico, ki se jo je naučil na Pomorjanskem na sezonskem delu.

Matija sprva ni maral iti v Olšnico, ker je računal na to, da se bo popoldan sestal z Marico. Šele po dolgem prigovarjanju se je pridružil vaškim fantom, ki so se odpravljali na pot, da vidijo kot hiša velike tanke, ki drobijo najdebelejše drevje kot koruzne bilke, in topove s tako debelimi cevni, da bi lahko celo debeli mlinar Barbarič zlezal skozi nje. Ko so potem prišli v Olšnico, je Matija videl samo navadne nemške vojake z navadnimi puškami, o tankih in topovih pa ni bilo ne duha ne sluha. Mislil je na Marico in obžaloval, da je fante ubogal.

Na Glavnem trgu se je zbrala velika množica

Goričancev. Prodajali so zijala in čakali na nekaj, ne da bi vedeli na kaj. Med množico so postopali pijani hitlerjanci in hajlali. Zabavljali so čez Jude, ki so potuhnjeni za zaklenjenimi vrati trepetali za svoje življenje.

Hujskanje je naglo naraščalo, sovraštvo nasproti Judom se je stopnjevalo. Ozračje je bilo napeto kot pred poletno nevihto, ko se bo vsak hip vsula debela toča in potolkla bogato letino.

Divje razpoloženje, ki je opajalo Goričance, je polagoma opojilo tudi njega, da je še sam nekajkrat zavpil "Zikhaj!" in "Hajlhita!" Klic nekajkrat zavpil "Zikhaj!" in "Hajlhita!" Klic je zletel iz grla nevesče, kot da bi zakikirikal mlad petelin, ki prvič v življenju na domačem gnoju vadi svojo pesem.

Posebno bojeviti hitlerjanci so tedaj napadli nekega Juda, ki je prišel mimo. Bilo je kot da bi prve težke kaplje padle na razgreto in od suše razpokano zemljo. Nesrečnega Juda bi nasilneži zagotovo podrli na tla in linčali če se jim ne bi postavil po robu. Mož je nepričakovano privlekel na dan velik mesarski nož in rekel hudomušno, kot da bi se povabil na gostijo:

"Lahko me ubijete, toda prvemu ki se mi približa, zabodem nož v trebuh."

Ker nihče ni hotel biti prvi, so se Goričanci spoštljivo razmaknili in nevarnega moža pustili iti po njegovih opravkih. Ko pa so kmalu potem izvedeli, da pogumni mož sploh ni bil Jud, temveč klobasičar Hajnal, znan zaradi velikega judovskega nosu, drugače pa slovenske gore list, so postali še bolj razburjeni. Svojo jezo so iztresli na Trautmanovih ruletah, po katerih so divje tolkli s pestmi in vpili: "Jude! Švajnehund!" Na kraju so razbili izložbo in se skozi njo vsuli v trgovino.

Matija je stal na ulici in opazoval nenavadno početje.

Medtem ko so zakasneli Goričanci še vedno silili v trgovino, so se bolj podjetni že vračali z bogatim plenom in na ta način oboji zamašili izložbo. Dolgo časa so se samo tiščali in stokali. Prvi so silili ven, drugi noter, a se kljub nadčloveškim naporom niso ganili z mesta.

Ko se je Matija zavedel, za kaj gre, je bila Trautmanovo trgovina že oplenjena. Zadnji Goričanci so se razočarano vrnili, češ da sta v trgovini samo še prah in pajčevina.

Od bogatega plena omamljeni Goričanci so se tedaj zagnali na Šternšusovo draguljarno. Butnili so ob njo kot razpenjeno morje. Ko so razbili vrata, Matija še ni pomislil na to, da se jim bo pridružil. Kar naprej je stal sredi ulice in gledal z bogatim plenom obložene Goričance. Potem pa je nenadoma in podzavestno tudi njega zagrabilo in odplavilo v draguljarno.

Sredi draguljarne je potem gledal Goričance, kako so praznili omare in obirali stene, na katerih so visele stenske ure. Kristalno steklo, ceneni porcelan, ročne ure, zlati uhani, prstani ter druge dragocenosti so izginile iz omar in s polic kot da bi trenil.

Matija je samo strmel in se čudil.

Ko se je vrnil na ulico, so Goričanci kot roj lačnih kobilic že obirali Šenhornovo trgovino

Domovino je zopet obiskala pomlad . . .

z radijskimi sprejemniki, kolesi, šivalnimi, poljedelskimi in drugimi stroji. Oh pogledu na radijske sprejemnike se je Matija zmedel in se pognal v trgovino. Ko je planil čez prag, je visoko na zgornji polici tik pod stropom zagledal radijski sprejemnik, kakršnega si je že dolgo časa želel. Skočil je na prodajalno mizo, snel radio s police, si ga z obema rokama pritisnil na prsi in zdrvel z njim iz trgovine.

Z dragocenim plenom v naročju je odhitel domov v Polano. Pretihotapil se je skozi sadovnjak na dvorišče in skril sprejemnik v senu nad konjušnico. Šele zvečer, ko je družina legla k počitku, ga je pretihotapil iz sena v svojo podstrešno sobico in ga skril v omari.

Nekaj dni ga je hodil skrivaj gledat. Na veliki četrtak pa je postal sprejemnik tako domač, da Matija sploh ni več pomislil na to, da ga je ukradel; sploh ko je na vasi izvedel, kaj vse so fantje prinesli iz Olšnice. Če so si drugi lahko prilastili judovsko imetje, zakaj si ga on ne bi smel? Zakaj naj bi bil prav on izjema? Zato odslej sprejemnika več ni skrival v omari, temveč ga postavil na mizo, kjer ga je potem oče našel.

Da bo moral sprejemnik vrniti, v to ni dvomil, kajti očetova beseda je bila sveta. Sicer ga pa gmotna izguba ni bolela, trpel je samo zaradi osebne sramote. Če bi Marica, ki je mnogo dala na fantovski ponos, izvedela, da ga je oče natepel, bi pri njej odigral za vse življenje.

Ko je oče odšel iz sobe, si je Matija oblekel svežo srajco in po bližnjici skozi sadovnjak odhitel k velikonočni spovedi.

Pred spovednico je, zavita kot grešna kača, čakala dolga vrsta faranov, znamenje, da spoveduje župnik.

V nasprotju s površno hitrim kaplanom je bil župnik natančen in počasen. Gnjavil je farane, vrtal jim je v najbolj skrite srčne kotičke in jim tipal kosmate duše kot mešetar teleta. Predvsem mladina se ga je zaradi tega pri spovedi rada izogibala in se raje spovedovala pri kaplanu, ki je bil napreden in je zato grešne nagibe mladine bolje razumel kot ostareli župnik.

Kot da bi se ves svet zarotil proti njemu! Prav danes mora spovedovati župnik! se je hudoval

Matija. Toda poti nazaj ni bilo, kajti za grehom je kot hrast trdno stal njegov oče.

Vrsta pred spovednico se je kljub spovednikovi počasnosti danes naglo krajšala.

Namesto da bi obudil kes in obžaloval svoj greh, je Matija razmišljal, kako naj se izpove, da bi izgledalo čim bolj nedolžno. Toda naj je obračal misli, kot je hotel, kraja je ostala kraja, in čim bližje spovednice je bil, tem bolj si je želel, da bi nekam pobegnil in se skril.

Doslej se je vedno z lahkoto izpovedal, tokrat mu je pa bilo strašno nerodno. Kaj si bo župnik o njem mislil?

Pred njim sta bili samo še dve starki, za greh prestari, z eno nogo že v grobu in vsak petek in svetek pri obhajilu. Župnik ju je zares hitro odslovil. Matiji je bilo srce visoko v grlu, ko je stopil v spovednico in pokleknil. Najprej je župniku naštel vse majhne in nepomembne grehe. Krajo si je prihranil za konec. Pa še tedaj ni povedal naravnost. Pričel je z uvodom, ki se mu pa ni posrečil. Župnik, ki je menda že pred njim imel opravke z dolgoprstneži, ki so na cvetno nedeljo oplenili olšniške Jude, ga je vprašal kar naravnost:

“Kaj si ukradel?”

Župnikovo vprašanje ga je zadelo kot strela z jasnega. Rdeč do obeh ušes je le s težavo iztisnil iz sebe nesrečno besedo in da se čim prej znebi greha in sramote, dodal:

“Obžalujem svoje grehe in obljubljam, da več ne bom grešil”.

Toda župniku se očitno nikamor ni mudilo. (Kot da ne bi bila velikonočna sobota. Kot da ne bi bilo pol fare pred spovednico).

“Kje si ga vzal?”

Njegov glas je bil strog in grozeč. Matija je imel občutek, da bo župnik vsak hip stopil iz spovednice, ga potegnil pred oltar in zlasal pred vso srenjo.

Župnik je bil v resnici žalosten. Odkar je pred mnogimi leti prišel v Polano za kaplana, je farna barka često butnila ob nevarne čeri, toda nikdar ne s takšno silo, da bi nasedli ali se celo potopili. Pijanci, prešuštniki, politični prenapeteži, brezbožci in kurji tatovi so skušali živeti po svoje, toda on jih je znal krotiti z močno roko. Ni pa se še zgodilo, da bi sin tako dobro stoječega kmeta

in npravstveno neoporečne družine kot so bili Brežanovi kradel.

"Pri Šenhornu v Olšnici", je odgovoril Matija.

"Plenil si torej! S hitlerjani in brezbožci se družiš, prevratnež! To je huje od kraje. Dušo si pogubljaš. Kje imaš radio?"

"Doma".

"Nemudoma ga vrni lastniku!"

"Saj ga bom", je prikimal Matija. "Oče že vedo in so mi naročili, naj ga precej po praznikih vrnem".

Župnik si je oddahnil. Držal je fantu pridigo, mu naložil pokoro in dal odvezo.

Zmeden toda lahkega srca je Matija stopil iz spovednice. Pred stranskim oltarjem je odmolil naloženo pokoro, potem pa tihih korakov odšel iz cerkve. Na stopnicah je za nekaj trenutkov obstal in gledal čez vas, ki se je skrivala med brstečim sadnim drevjem, na katerem so se po-

igravali žarki zahajajočega sonca, ki je naglo tonilo v noč.

Ko se je vrnil domov, se je že zmračilo. Obstal je v temi in slišal očeta, ki se je v kuhinji pogovarjal z materjo. Poln tesnobe je vstopil, toda njegov strah je bil odveč. Oče se je vedel proti njemu, kot da se ne bi ničesar zgodilo. Govoril je o vsakdanjih rečeh in po materinem obnašanju sodeč, materi menda ničesar ni omenil o kraji. Za očeta je bilo pač samo po sebi umevno, da ga je ubogal, šel k spovedi in da bo v torek vrnil ukradeni sprejemnik pravemu lastniku.

Mesec dni pozneje, ko je Matija že pozabil na svojo nesrečo v Olšnici, ga je oče za njegov rojstni dan presenetil s prav takšnim, če ne z istim radijskim sprejemnikom, kot je bil tisti, ki ga je ukradel.

"Sin, to je edina pot", mu je rekel kratko in mu stisnil radio v roke. Potem se je počasi obrnil na petah in odšel iz sobe.

POPOTNIK JE DOMOV PRIROMAL ...

P. BAZILIJ

SAJ VEM, kaj pričakujete od mene: da bom kaj napisal o svojem romanju. Res bi ne bilo lepo, če bi bralce razočaral. Posebno še, ko so zaradi mojega vandraja po svetu ves mesec čakali na to dvojno številko MISLI.

Dolg ne bi bil rad, a biti kratek za tak opis ni lahko. Nekaj svojih glavnih vtisov bom pa le spravil na papir, da zadovoljim bralce.

Na nedeljo 9. februarja sem odrinil na Tullamarine, odfrčal pa zaradi okvare letala z več kot petnajsturno zamudo šele v ranem ponedeljkovem jutru. Ogromni jekleni ptič (za 360 potnikov) je sicer delno popravil hudo zamudo, a vseeno sem došel v Teheran prepozno, da bi ujel letalo za Tel-Aviv. Kako sem se "znašel" v orientalskem mravljišču tujega mesta, je kaj zanimiva zgodba in jo bom moral enkrat posebej opisati.

Vsekakor sem mogel zapustiti Iran šele okrog pol treh zjutraj v sredo 12. februarja. Letalo je dospelo na letališče Tel-Aviv v Izrael med peto in šesto uro in kmalu sem se v hotelu rokoval z rojaki-romarji. Kar lepa družinica nas je bila. Na romanje so se prijavili iz Nemčije in Avstrije, Francije, Švice, Italije, Belgije in Anglije. Izselskih duhovnikov je bilo enajst in večino njih sem prvokrat videl, dasi sem poznal že dolgo njih imena. Res pristrčno je bilo srečanje po dolgih devetindvajsetih letih s Turkovim Cirilom, bratom Turkovega Jožeta v St. Albansu. Slovenske ovčice pase po Nemčiji, zelo je priljubljen med našimi tamkajšnjimi

izseljenci, pozna pa se še iz gimnazijskih let. S kamero v roki je bil "filmska ekipa" našega romanja, dočim je bil od začetka do konca odličen vodnik .g. Nande Babnik, danes župnik avstrijske fаре Reith pri Kitzbühlu. Ves spored obiskov svetih krajev, s hrano, prenočišči in prevozom je odlično organiziral po zelo nizki ceni. Prav je, da vemo, da je bila zamisel slovenskega mozaika v Nazaretu njegova ideja in ni bilo malo truda, da je postala dejstvo.

Lahko rečem, da smo zaradi spretnosti in znanja vodnika videli v enem tednu romanja po Palestini več kot bi drugi v dveh tednih. Nepozabne vtise šele zdaj urejam v svojih spominih in Bogu sem hvaležen, da sem se odločil ter podal na pot. Kar sem doživljal, je res življenjsko doživetje, h kateremu se bom spet in spet vračal. Videti deželo, kjer je bil rojen, kjer je živel in učil ter s čudeži dokazoval svoje božanstvo, in kjer je umrl ter tudi zmagoslavno vstal naš Odrešenik, je velika milost. Hoditi po stopinjah, ki jih je On prehodil, mora slehernega romarja navdati s posebnim občutkom, ki se ga popisati ne da ...

Vesel sem bil, da sem vse dni romanja hodil po

Naša
izseljenska
romarska
skupina
pred vhodom
v baziliko
BOŽJEGA GROBA
v Jeruzalemu

Sveti Deželi v svoji redovni obleki. Saj so fračiškani že od Frančiškovega časa priznani čuvarji svetih krajev: vztrajali so skozi stoletja, bili pregnani in se ob prvi priliki zopet vračali, ter svoje poslanstvo plačevali tudi z obilno mučniško krvjo. Če bi njih ne bilo, bi danes katoličani verjetno ne imeli dostopa do svetih krajev. Delujejo tudi na znanstvenem polju in so zgodovini Palestine že mnogo ohranili ter odkrili. Svoje ustanove in svete kraje vzdržujejo z darovi romarjev, pa brez kaknega vsiljevanja in moledovanja, kot to žal delajo po cerkvah pravoslavni ali koptski menihi. Zares lepo skrbje za romarje in tudi mi smo bili z vso gostoljubnostjo sprejeti v jeruzalemskem romarskem hospiciu Casa Nova, ki je bil naslednje dneve naš dom. Tu smo se res počutili kakor doma: sobice so bile čedne, hrana preprosta a okusna. Od tu smo si ogledovali svete kraje in druge zanimivosti mesta ter se skupno z avtobusom vozili do drugih cerkva po deželi. Le zadnji dve noči smo bili gostje Škotskega hospica v Tiberiji ob Genezareškem jezeru, ker je bilo zaradi oddaljenosti Galileje od Jeruzalema prikladnejše.

Krajev ne bom opisoval, saj bi jih bilo preveč: videli smo vse važne postaje Jezusovega življenja. Pa saj jih opisujem na srednjih straneh MISLI, kar bo odslej zame mnogo lažje: sam sem jih obiskal in videl ter ne bom vezan samo na pisane vire.

Središče vsakega romarskega dne je bila maša na enem svetih krajev. Duhovniki smo somaševali, se vrstili za službo glavnega celebranta in za kratek nagovor, vsi romarji pa so prepevali, da je bilo veselje. Ostali čas dneva je bil določen za ogled svetih krajev bližnje okolice. Tako smo prvi dan (sreda 12. februarja) imeli slovensko mašo v krásni cerkvi na getsemanskem

vrta, kjer je Jezus potil krvavi pot. Naslednji dan (četrtek 13. februarja) je bila naša maša ob sedmih zjutraj, združena s konventualno mašo frančiškanske redovne družine, pri baziliki božjega groba v Jeruzalemu. Tretji dan (petek 14. februarja) smo imeli mašo v starodavni betlehemske baziliki in sicer pod cerkvijo, v votlini sv. Jožefa, blizu votline rojstva. Tu so drugi somaševali z menoj in imel sem tudi nagovor. Romarji so me presenetili s pesmijo "Srebrnomašnik bod' pozdravljen . . ." in tako smo predčasno proslavljali moj letošnji jubilej. Tudi med obedom v betlehemske hospicu oo. frančiškanov so me posedli na prvo mesto ter mi podarili šopek nageljnov. Cvetje sem v nedeljo ponesel pred slovenski mozaik v Nazaretu. Četrty dan (sobota 15. februarja) smo somaševali na gori Sion. Tu je cerkev zgrajena na kraju, kjer je Marija končala tek zemskega življenja. Nedeljska maša (16. februarja) je bila v okusno obnovljenih ostankih Marijine hišice pod novo baziliko v Nazaretu. Naša romarska maša v ponedeljek (17. februarja) je bila v krásni okrogli cerkvi ob Genezareškem jezeru na griču blagrov, na zadnji dan (torek 18. februarja) pa smo se zbrali k mašni daritvi v veličastnem Marijinem svetišču Karmelske gore.

Prav pri vseh mašah sem se spomnil vseh avstralskih Slovencev in Bogu priporočal naše skupne zadeve, to mi lahko verjamete. Naše pridne sestre in njih nove poklice sem posebej vključil v daritev v Marijini cerkvi na Sionu, za duhovniške poklice med nami pa sem prosil v cerkvi blagrov, saj je ob Genezareškem jezeru Jezus poklical za sabo prve apostole.

Ogledali smo si kraj vnebohoda, ki je danes žal mošeja; dalje cerkev očenaša in cerkev na kraju, kjer se je Gospod zjokal nad Jeruzalemom, kakor poroča sveto

pismo. Obiskali smo Betfage in Betanijo z Lazarjevim grobom, dvorano zadnje večerje, cerkev sv. Petra na kraju Kajfove palače z novoodkritimi ječami ter ob njej nedavno odkrite stopnice v Cedronsko dolino prav iz Kristusovega časa. Videli smo cerkev Joahima in Ane, obiskali Aim-Karim, (kraj Marijinega obiskanja Elizabete in rojstni kraj Janeza Krstnika), Kano Galilejsko, Emavs, cerkev pomnožitve hlebov in rib ter kraj Petrovega primata. Seveda smo se povzpeli tudi na goro Tabor. Zares mogočne so razvaline kafarnaumske sinagoge, ki je v svetem pismu znana, da je Jezus v njej učil. Z ladjico smo se prepeljali preko Genezareškega jezera (ta dan smo seveda jedli za kosilo ribo), se z avtobusom peljali okrog njega in prali roke v Jordanu. Peljali smo se tudi k Mrtvem morju, ki je res "mrtvo" s svojo podmorsko višino in večno dušljivo soparico v zraku. Zanimala nas je Jeriha in izkopanine tega mesta iz dvanajstih dob tisočletja nazaj, občudovali Goro skušnjav ter se čudili nedavno odkritim ostankom qumranske naselbine esenov. V Samariji smo pili iz Jakobovega vodnjaka v Sihemu, v Judeji pa si v starodavnem Hebronu ogledali mošejo Haram el Khali z grobovi prerokov . . .

V Jeruzalemu smo si ogledali tudi starodavni zid žalovanja, kjer sleherni dan stotine Judov moli brez ozira na radovedne gledalce, kot bi bili zares sami s svojim Bogom. Ogledali smo si tudi nekdanji tempeljski prostor, mošejo Aksa in čudovito Omarjevo mošejo z zlato kupolo, ki se boči nad krajem Abrahamovega darovanja Izaka.

Vem, da bi lahko še našteval. Sveta Dežela je res nekaj posebnega v vseh ozirih, zlasti seveda po zgodovini našega odrešenja. Lahko rečem, da po tem romanju tudi sveto pismo mnogo bolje razumem in so mi opisani dogodki res blizu.

Starodavni Jeruzalem me je v kontrastu v ljubkostjo zelene Galileje morda najbolj prevzel. Po ozkih ulicah bazarja vrvi isto življenje kot v Kristusovem času. Tu je hodila naša skupina od resnične prve postaje križnega pota pa do zadnje v veličastni baziliki. Nagovor sem imel pri četrti postaji in nato nosil do naslednje naš romarski križ. Prerivali smo se med križečimi prodajalci in kupci, med Židi in Arabci, ogniti si se moral z vodo natovorjenemu osličku in se premagovati ob smradu, ki je prihajal iz odprtih dvoriščnih vrat . . . Ko nas je križev pot pripeljal pred vhod bazilike, nas je sprejel frančiškanski predstojnik in vsakega romarja blagoslovil. Naši skupini v pozdrav so zapeli mogočni zvonovi in ob donenju orgel smo ob Gospodovem grobu — raje bi rekel: kraju častitljivega vstajenja — skupno zapeli Tebe Boga hvalimo . . .

V Jeruzalemu smo našli dve slovenski mariborski šolski sestri, ki že več let delujeta tukaj. In obiskali smo Slovenko, sionsko sestro Angelino Martelanc, ki vodi velik zavod za arabska dekleta. Vesela je bila, ko smo ji zapeli nekaj slovenskih pesmi. Zapeli smo tudi na grobu slovenskega frančiškana p. Jozafata Ambrožiča, ki počiva na Sionu med ostalimi sobraty — čuvarji sve-

tih krajev. Mnogi naši avstralski Slovenci, ki so prišli iz Egipta, se ga hvaležno spominjajo. Tudi v njihovem imenu sem na grobu zmolił za pokoj patrove duše.

Vem, da iščete med vrstami poročila, kdaj smo se združili s skupino iz domovine, ki jo je v Sveto Deželo pripeljal nam poznati škof dr. Stanislav Lenič, in kje je moj opis blagoslovitve mozaika v Nazaretu. Saj je bilo romanje oznanjeno kot vseslovensko in šel sem na pot, da avstralske slovenske vernike zastopam pri nazareški slovesnosti. Žal mi je, da moram povedati, da naša izseljenska in pa skupina romarjev iz domovine (bilo jih je menda nad 120) nista smeli priti skupaj. Tako je po vsem videzu privil doma partijski vijak. Blagoslov slovenskega mozaika se je izvršil v soboto 15. februarja in seveda le ob skupini iz Slovenije. (Odgovorni je moral s pomočniki delati na umeščenju mozaika pozno v drugi del noči pred soboto, tako so nam povedali frančiškani v Nazaretu). Ko je naša izseljenska skupina v nedeljo prišla v Nazaret, je bil mozaik že na steni in blagoslovljen, romarje iz Slovenije pa so že odpeljali dalje. Zato smo se po maši v procesiji in ob

VIA DOLOROSA v Jeruzalemu med našo molitvijo križnega pota. Isto pot je prehodil s križem obložen Kristus

petju Marijinih litanij podali sami k mozaiku ter imeli pred njim svojo pobožnost, na koncu pa smo zapeli močno pesem "Zmagala si, Devica slavna . . ." Res je Marija zmagala, saj mozaik stoji in priča o slovenski prisotnosti v krščanskem svetu, to pa je glavno. Pred mozaikom sem v svojem imenu in v imenu avstralskih Slovencev pustil svoj betlehemske šopek nageljnov.

Z rojaki iz domovine smo slučajno trčili skupaj v ponedeljek pri cerkvi pomnožitve hlebov in rib ob Genezareskem jezeru. Res smo se srečali le z majhnim delom skupine mimogrede na cesti, in to srečanje nepoznanih rojakov je bilo veselo in žalostno obenem: eni in drugi smo vedeli, da smo prišli v Sveto Deželo z istim ciljem ter smo — dasi prisilno ločeni — del istega vseslovenskega romanja. Neznani rojaki iz domovine pa po pristranem stiskanju rok niso mogli skriti preplaha in kratka izmenjava pozdravnih besed je bila kot odrezana, ko se nam je približal eden "romarjev" skupine od doma ter nas začel fotografirati kot za stavo. Tako nam je tudi to kratko srečanje povedalo več kot dovolj in zgovorno pojasnilo brez besed celo nazareško zadevo — pa potrdilo tudi "versko svobodo" doma.

Žalostno, da celo izven meja, celo na milostno dovoljenem romanju, slovenski vernik ni svoboden. Lahko si mislim, kako se je šele počutil škof, ki je celo posebej postavljen kot nadpastir za slovenske izseljence, pa verjetno ni imel nikake pravice odločanja niti v verski zadevi romanja in blagoslovitve mozaika. Upravičeno se vsakdo izmed nas sprašuje: Kaj pa protokol? Kaj res samo na papirju in za prilike, ko je mogoče priviti škofe in vernike k molku? Če so tudi pri tem vseslovenskem romanju iskali danes tolikokrat imenovani "klerikalizem" — so res iskali dlako v jajcu in se šli lov na čarovnice. Nehote se sprašujem: kaj se oblast v domovini po tridesetih letih nas izseljencev res tako boji, da nam je morala uničiti užitek srečanja in skupne prisotnosti pri blagoslovitvi? Neverjetno, a resnično!

Žal mi je, da sem moral napisati te odkrite besede. Saj doma jih ne bodo mogli. Mnogo bolj bi bil vesel, ko bi lahko na teh straneh — kot sem tudi upal — opisal domačo slovesnost blagoslovitve mozaika . . .

O mozaiku samem lahko rečem, da je krasno delo, narejeno po kombiniranju Kregarjeve Marije v cerkvi na Ježici ter njegovih sv. bratov Cirila in Metoda v novi teološki fakulteti v Ljubljani. Priznani ljubljanski mozaički mojster Alfio Tambosso se je zares potrudil. Barve so čudovite in v svoji velikosti 120 x 250 cm iz stene lepo deluje. Mozaik je na odličnem kraju hodnika, ki obdaja dvorišče bazilike, ter bo verni slovenski narod res vredno predstavljal svetu. Zmagala si, Devica slavna . . .

Ostalega časa svojega kratkega dopusta — prvega

Nazareški mozaik nas bo res lepo predstavljal svetu

v skoraj devetnajstih letih — ne bom opisoval. Ustavil sem se na Dunaju v "Korotanu" in v Celovcu pri Mohorjevi družbi. Obiskal sem kot svetoletni romar Rim, kjer sem si ogledal seveda tudi naš "Slovenik". Ker se je mudil v večnem mestu ravno mariborski pomožni škof dr. Vekoslav Grmič, sem se pridružil njegovi skupini duhovnikov in udeležil avdiencie pri papežu Pavlu VI. Na povabilo vatikanskega radia sem govoril tudi na slovenski oddaji in dodal za konec pozdrave avstralskih Slovencev rojakom in vsem vašim sorodnikom v domovini. V petek 28. februarja sem se poslovil od večnega mesta: jekleni ptič me je odpeljal domov v Melbourne.

Teh dvajset dni je res hitro minilo. Še sem poln vtisov novih krajev in novih srečanj. In Bogu sem iz srca hvaležen za vse, kar mi je v teh kratkih dneh naklonil.

BALADA O DREVESIH

OSAMLJENI BREZI rasteta na robu travnika. S ceste sta videti njuni debli beli in gladki, zato popotnik ne ve za brazgotine in rane in grče, ki izgubljajo sok. Breze so videti zmeraj mlade.

Po poti sta prišla fant in dekle, držala sta se za roke in se zagledala v drevesi, v trepetavo listje, ki se je lesketalo v soncu.

"Živita kakor ljudje", sta rekla. "Neločljivi sta. Čez dan se grejeta na soncu in ponoči sanjata ob mesečini".

Tudi mož in žena sta se ustavila na poti.

"Upirata se vetru", je rekla žena. "Kakor ljudje. Nekateri se zlomijo, nekateri se upognejo in spet zravnajo, drugi že zgodaj izgube ravno rast".

Mož pa je dejal:

"Osamljeni sta kakor ljudje. Drug ob drugem živita, pa si ne moreta pomagati. Vsak nosi svoje trpljenje sam".

Drevesi pa se molče nagibata zdaj proti gozdu v daljavi, zdaj proti cesti. Si želita v varno okrilje gozda? Ali bežita pred njim? Kakor ljudje . . .

DANICA NOVAK-PETRIČ

VELIKONOČNI SPOMINI

JOŽA MAČEK v teh vrsticah lepo potrjuje in dopolnjuje domača izročila, o katerih govori drugi članek te številke. — Urednik.

CVETNA NEDELJA, zadnja v postu. Za nas otroke je bila zelo važna in nanjo smo se pripravljali že nekaj tednov. Narezati je bilo treba pravo vrbovje, ker vrba žalujka ni smela biti vezana v cvetno butaro. Pravili so starejši nam otrokom, da se je na vrbo žalujko obesil Judež in zato drevo še danes žaluje.

Bogsigavedi kdaj v preteklosti je pri nas na Gorenjem nastal ta nepisan zakon, da smo delali butare po velikosti domačij. Če je bil fant sin velikega gruntarja, je bila njegova butara trodelna. Naša je bila le dvo-delna. Delana je bila tako, da je bila na veliko butaro pritrjena še mala, na njenem vrhu pa zatakajena oljčna vejica. Gostači so navadno prinesli k blagoslovu le oljčno vejico.

Blagoslov butar in zelenja je bil v naši fari pri podružni cerkvi na Taboru. Celó iz sosednjih fara so prišli. Nekaj edinstvenega je bilo videti, ko se je mladina z butarami vračala po hribu iz cerkve. Posebno nekatere butare so bile kar obložene s sadjem.

Ko sem prišel domov in predno sem z butaro vstopil, sem moral z njo okrog hiše. Nato smo butari odvezeli zelenje ter ga dali živini. Malo butaro je oče pribil nad hlevna vrata, "da živino obvaruje bolezní", velika pa je romala pod hišno streho, "da nas bo varovala pred ognjem". A to ni bila njena edina naloga. Ko je spomladí prišel čas, da je šla živina na pašo, jo je oče zopet prinesel izpod strehe. Skrbno je pazil, da je — položeno pred vratmi na tleh — vsako živinčce stopilo nanjo. Tako bo "obvarovano pred nesrečami med pašno dobo". Oljčna vejica z vrha butare pa je ostala del "hiše": zatakajni so jo za veliko stensko sliko. Družino "naj bi varovala pred boleznijo".

Veliki teden je bil res "veliki". Začelo se je s tem, da je bilo na dvorišču kar nagrmdeno kuhinjske opre-

me in pohištva iz "hiše" in veže. Te tri prostore je bilo vsako leto nujno prebeliti in to na veliki teden.

Na veliki četrtek smo šli vsi redno k maši, med katero so "zavezali zvonove". Mati so nam rekli, da so "šli v Rim". Njih službo je prevzela raglja, katere pa zdaj že pokojni mežnar Nace ni bil nič kaj vesel. Zvonove je mogel izpod zvonika pognati z vrvmi, za regljanje je mogel izpod zvonika pognati z vrvmi, za regljanje na tisto čudovito "kišto" pa je moral lesti v zvonik.

Zlasti obredi velikega petka so bili dolgi, pa še pri božjem grobu smo morali kleče moliti. A zato je bil popoldan toliko bolj razgiban in zares naš: otroci smo pripravljali les za velikonočni ogenj naslednjega dne. Fobrali smo vse lesene križe na grobovih — smeli ali ne smeli — in končno obiskali še drvarnice. Še farovška ni bila izvzeta. Drva smo nanosili za cel kres, ne le za "žegnan ogenj". Zjutraj še pred šesto uro je mežnar s kresilnim kamnom ukresal ogenj, okrog katerega se je že zbirala vaška otročad s posušenimi gobami.

Kot ministrantu mi je bilo vedno žal, da nisem mogel biti med njimi. Je pa zato župnik po blagoslovu meni prvemu rekel: "Vzemi zdaj ogenj za farovž in za vas!" V ponev sem naložil ogenj, šele za mano se je mladež pognala proti žerjavici. Bili so umazani kot zamorci, marsikdo se je tudi opeknel ali celo ožgal obleko.

Farovška kuharica mi je dala za "lon" kolaček, doma pa nič. Še zajtrka ni bilo, ko se ni bilo ognja; in k maši so se pripravljali.

Na četrtek in petek smo po hiši lepo pospravili, sobota je bila prihranjena za prostor okrog hiše in hlevov. Vse je bilo lepo pometeno in urejeno; drva smo morali nanositi v hišo za dva dni.

Kot ministrantu so se mi zdeli tudi sobotni obredi zelo dolgi. Gospod Vondrašek so bili že pri letih, zato

je vse vzelo še več časa kot treba. Mudilo se mi je domov, kjer je bilo ta dan tako lepo: vse je dišalo okrog hiše in po hiši, četudi se je post še vedno prav potuhnjeno držal kuhinje. Opoldne so se oglasili zvonovi in zavozljali smo post, a miza še vedno ni bila preobložena. Vse priprave so bile usmerjene na velikonočno jutro.

V peči se je kuhala gnjat: bila je vedno taka, da je konec kosti gledal iz velikega lonca. Na mizi pa se je hladila potica, nekaj velikih kolačev in še malih pol košare.

Višek dneva za nas otroke je bilo barvanje pirhov. Nešteto krat na sobotni dan smo šli gledat v kokošja gnezda, če bomo našli še kako jajce. Samo da bi bilo čim več pirhov. Hren pa je medtem pripravljala mama pomočnica Franca.

Sobotni popoldan je bil že prazničen. Nihče se ni dotaknil nobenega dela več. Pa saj je bilo vse čisto kot samo enkrat v letu. Po drugi uri so že začeli sosedje nositi k nam svoje jerbace z "žegnom". Vse klopi v "hiši" so jih bile polne, ko se je pripeljal gospod Waclav z mežnarjem. Slovesno je blagoslovil pripravljena jedila, nato malo poklepetal in nam vsem voščil praznike. Mežnar ga navadno ni čakal, ampak jo pred njim ubral proti cerkvi, kjer je bilo še sto opravkov.

Delopust so popoldne oznanjali zvonovi v obeh cerkvah, pa tako v slovesnem ritmu kot nikoli v letu.

Le za kratek čas so utihnili, v mraku pa se spet oglasili. Tedaj se je velikonočna procesija s prižganimi svečami vila iz cerkve preko pokopališča, čez travnike in nazaj. Medtem so pokali možnarji, da se je okolica kar rdečila. Sedem bander je plapolalo v vetru. Velika dva so morali nositi po trije fantje. Nebo nad župnikom z Najsvetejšim in ministranti so nosili cerkveni moške v resnem, prazničnem dostojanstvu.

Na jutro velike nedelje pa nas je čakala domača slovesnost. Po maši smo otroci hiteli domov, da smo že razvrščeni okrog mize čakali na očeta in mamo. Oče je najprej zmolil angelovo česčenje ter se potem posebej spomnil vseh mrtvih članov našega rodu. Potem je vzel krušni nož, z njim prekrižal veliki kolač ter ga prerezal. Nato je nadaljevala mama, oče pa je začel rezati gnjat. Nato je nastrgal hrena, mama pa je olupila nekaj pirhov ter pomaranč. Vse to sta nam slovesno delila in nam otrokom sta se zdela kot svečenika. Tako pridni in mirni pri mizi nismo bili nikoli v letu. Blagoslovljene dobrote smo zalili s fino kavo.

Velika noč je bila vselej dan, ki ga moraš preživeti doma. Seveda smo imeli otroci svoje veselje s pirhi. Pa to bi bila lahko cela povest zase, zato naj končam in napravim svojim spominom piko.

JOŽA MAČEK

M. Gaspari: Cvetno butaro dela

Skladatelj p. Franceta ni več med nami

Dne 8. januarja letos se je vatikanski radio s sledečo posmrtnico spomnil skladatelja naših najlepših božičnih pesmi, ki je umrl v domovini.

Sredi najlepšega doživljanja božične skrivnosti, ko so po naših domovih odmevale prelepe božične pesmi, med njimi tudi Ačkove "Angelci stopajo", "Hej, pastirci", "Počivaj milo Detece" in druge, je Gospodar življenja 31. decembra poklical k sebi skladatelja omenjenih pesmi, frančiškanskega patra Franceta Ačka.

Pokojni p. France se je rodil v Mariboru leta 1904. Imel je žalostno in težko mladost, ker mu je zgodaj, še ni imel štiri leta, umrla mati. Kot devetletnega ga je dal oče učiti violino k prof. Johanu Grögerju, ki je bil sicer trd Tirolec, toda virtuoz na violini. Ljudsko šolo je p. France dovršil leta 1915 v Mariboru, kjer je nato tudi obiskoval gimnazijo v letih 1915-20. Tega leta je vstopil v frančiškanski red in je nato nadaljeval gimnazijo v Kamniku do leta 1925, ko je maturiral. Teologijo je študiral v Ljubljani, kjer je bil posvečen leta 1928. V tem času je p. France privatno študiral glasbo pri p. Hugolinu Sattnerju O.F.M. in sicer harmonijo, kontrapunkt, klavir in orgle. Leta 1930 se je vpisal na ljubljanski konservatorij, kjer se je dve leti učil harmonije pri prof. Premrlu, solo petje pri Mateju Hubadu, orgle pri Premrlu in klavir pri prof. Ravniku. Od leta 1934-37 je vodil frančiškanski kor v Ljubljani. Nato je šel v Kamnik, kjer je študiral pri prof. Koporcju glasbeno v oblikoslovje in instrumentacijo do leta 1941, ko je odšel v Rim, kjer je leta 1943 promoviral v koralu in kompoziciji na Istituto Pontificio di Musica sacra. V letih 1946-51 je bil vodja pevskega kora za Bežigradom, nato je tri leta ponovno preživel v Rimu, kjer je doktoriral na univerzi Istituto Pontificio di Musica sacra s tezo "Življenje in delo p. Hugolina Sattnerja, slovenskega skladatelja". Od leta 1957 je vodil pevski kor na Viču, kjer je ostal do svoje smrti.

Pokojni p. France je imel zelo tenek posluš, saj so mnogi govorili o njegovem absolutnem posluhu. Kot

tak je bil zadnja leta tudi kolavdator zvonov v Sloveniji.

Po številu pokojnik nima mnogo skladb, toda tiste, ki jih je napisal, so zelo lepe in tehtne. Žal se je med zadnjo vojno zgubilo dosti njegovih del. Med slovenskimi skladatelji se je p. France znal najbolj vživeti v otrokovo dušo in jim je dal skladbe in skladbice, ki so brž postale njihova last. (Na primer: "Lepše kakor sonce", "Bratci presrečni", "Pridi, ljubi Jezus", "Bratec moj, le stopi za menoj", "Lučko žive vere", "Daritev najmlajših", "Mladina daruje Bogu", "Slovenska maša za mladino" itd.) Zanje je napisal tudi opereto "Nagajivček". Poleg otroških skladb naj omenimo še "Missa Solemnis" za solo, zbor in orkester, "Ave Marija" za večglasni mešani zbor in orkester. Njegov Očenaš za ljudsko petje iz leta 1963 se je posebno priljubil ter so ga zadnje nedelje (5. 1. 1975) v mnogih cerkvah peli kot prošnjo za pokojnega p. Franceta. Poleg vokalnih skladb ima Ačko tudi več instrumentalnih za klavir, za violino in skladbe za orgle. Med temi je "Sonata per organo", edinstveno delo v slovenski glasbeni literaturi in v kolikor je znano prva sonata slovenskega skladatelja za orgle. Pisana je moderno in zahteva od izvajalca velik del virtuoznosti. Žal v celoti še ni bila izvajana, saj traja približno eno uro, ampak samo v posameznih delih.

Če od Ačka kot skladatelja ne bi ostalo nič drugega, za kar pa dvomimo, bodo ostale za večno lepe njegove otroške pesmi, očenaš za ljudsko petje, posebno pa njegove božične pesmi, zlasti še "Počivaj milo Detece" za sopran ali bariton z mešanim zborom, ki jo mnogi imajo za najlepšo slovensko božično skladbo. Naj bo ta pesem, ki so mu jo zapeli tudi ob grobu v petek 3. januarja, naša skupna prošnja, naj bi Gospod pokojnika izpolnil s tistim mirom, ki ga tako globoko razodeva prav to njegovo delo.

DA BI VSI ZA LETOŠNJO VELIKO NOČ
RESNIČNO DOŽIVELI VSTALEGA ZVELIČARJA —

TO VAM VSEM ŽELE

SLOVENSKI DUHOVNICI IN SESTRE!

NAŠIM ŽELJAM SE PRIDRUŽUJEJO TUDI POSINOVLJENI MISIJONARJI!

P. BAZILIJ SPET TIPKA

10. marca 1975

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Adelaidski naslov: Holy Family Slovene Mission,
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-9874

● Da sem se po skoraj devetnajstih letih končno le odločil za tritedenski dopust, ni vsaj v Melbournu že nobena skrivnost. Nekateri so že vedeli povedati, da me šest mesecev ne bo . . . Pa sem jo že dan prej pri mahal domov, kjer me je čakala dvojna številka MISLI z vsemi pripravami za veliko noč. Zato sem te dni s časom skregan — pa še posebnih novic nimam v malhi, ker so se pač zgodile v moji odsotnosti.

● Lepo slovesnost smo imeli v naši cerkvi na svečnico, ki je bila letos ravno na nedeljo. Pred nekaj meseci došla s. Marija je namreč končala noviciat in pri deseti maši napravila svoje časne redovne obljube. Verniki so obredom z zanimanjem sledili.

Je pa ta slovesnost pomenila tudi slovo: s. Marija je namreč v naslednjih dneh odšla na svoje novo mesto, na slovenski misijon sv. Rafaela v Sydney. K obljubam ji iskreno čestitam, med sydneyškimi rojaki pa ji želimo obilo lepih uspehov.

● Vsekakor smo tudi letos začeli post s pepeljenjem in dobrimi sklepi pokore. Sleherni petek zvečer smo imeli križev pot pred lurško votlino, po naših družinah pa smo razdelili šparovčke za postna pritriganja v prid PROJECT COMPASSION. Upam, da bomo tudi letos nabrali lepo vsoto za to vsesplošno avstralsko katoliško dobrodelno akcijo. Najlepša priprava na praznik vstajenja je prav misel na tiste, ki nimajo niti za vsakdanji kruh.

● Z drugo februarško nedeljo se je popoldne zopet začela zbirati v dvorani naša doraščajoča mladina. Lanski mladinci so v večini ostali zvesti in še novi so se jim pridružili. Ta srečanja bodo na drugo in četrto nedeljo v mesecu od treh do šestih. Vodila jih bo tudi letos Potočnikova Sonja. Nekaj se jih zanima tudi za petje ob spremljavi kitare.

● Novo učno leto SLOMŠKOVE ŠOLE našega verskega središča pa se je začelo na tretjo februarško ne-

Božji grob, ki ga vsako leto pripravimo v lurški votlini

deljo po deseti maši. Za enkrat se je vpisalo okrog 40 otrok, pa vem, da bo število v teku nekaj tednov še narastlo. Šolo vodita s. Pavla in s. Silvestra, ki je takoj začela z vajami za materinsko proslavo poleg ga. Dragice Gelt, ki za proslavo uči osem deklet nekaj slovenskih narodnih plesov. (Morda smemo upati, da bomo s tem začetkom zopet obnovili folklorno skupino, ki je pred leti tako lepo delovala?) Z najboljšo voljo se borimo s časom, saj je pouk le dvakrat na mesec, na prvo in tretjo nedeljo po deseti maši. Vsekakor na tem mestu vabim še ostale slovenske družine, da vpišejo svoje otroke. Že redno srečanje slovenskih otrok bo prineslo svoj uspeh. Za okrepitev otrokom in tudi čakajočim staršem bodo zopet skrbele članice Društva sv. Eme v dvorani pod cerkvijo.

● Lanska popoldanska šola za mladince enkrat na mesec, ki jo je vodil p. Stanko, že zaradi popoldanskega časa ni privabila. Zato smo sklenili poskusiti letos s šolo po deseti maši, za učiteljico pa naprosili gospo Lucijo Srnc. Začetek je bil kar lep: šestnajst mladincev se je vpisalo, da izpolnijo svoje znanje slovenščine. Tudi tu smemo upati, da bo število narastlo, kar samo Bog daj. Gospe učiteljici pa naša iskrena zahvala za vse usluge, saj poučuje tudi slovensko šolo pri društvu "Planica" ter ji časa prav gotovo ne ostaja.

● Na nedeljo 16. februarja je bil v dvorani sestanek Društva sv. Eme z izvolitvijo odbora za novo leto. Ponovno je bila izvoljena za voditeljico naša požrtvovalna Anžinova Francka. Za tajnico so članice izbrale gospo Rozi Lončar, za blagajničarko pa gospo Tilko Brumen. Naše čestitke! Poročilo o delavnosti društva, ki je versemu središču res v veliko pomoč, berete na str. 53.

● Nisem še omenil v MISLIH poroke, ki je bila 5. novembra lanskega leta v cerkvi sv. Petra in Pavla, East Doncaster: Lorraine Mary Gregorich je podala roko Robinu Hagar. Nevesta je iz nam vsem znane družine ter je svoj čas obiskovala tudi slovensko šolo. — Od slovenskih parov, poročenih v naši cerkvi, pa moram poleg poveljavljenja ene civilne poroke omeniti tri:

Andrej ni imel: truplo je bilo sežgano, pepel pa je sprejel domači vrt . . .

Pokojnega rojaka priporočam v molitev, sorodnikom pa izrekam iskreno sožalje.

● Večerno sveto mašo bomo imeli v naši cerkvi na prvi petek v aprilu (4. aprila) in na ponedeljek 7. aprila, ko praznujemo Gosposdovo oznanjenje.

VELIKONOČNI SPOVED

MELBOURNE:

Cvetna nedelja (23. marca): Maši kot običajno ob **osmih** in ob **desetih**. Deseta bo v lepem vremenu na prostem pri votlini, začeli pa je bomo z obredom blagoslova oljk in zelenja. Starši, mislite na butarice za Vaše otroke!

Veliki četrtek (27. marca): Maša spomina zadnje večerje ob **sedmih** zvečer v cerkvi.

Veliki petek (28. marca): Ob **enajstih** dopoldne križev pot (v lepem vremenu pred lurško votlino na dvorišču). Po pobožnosti prilika za spoved. Obredi velikega petka se prične ob **sedmih** zvečer v cerkvi, nato obiščemo božji grob v lurški votlini. Spovedovanje.

Velika sobota (29. marca): Ves dan je prilika za velikonočno spoved, samo pokličite patra v Baragovem domu. Obredi vigilijske se bodo pričeli ob **osmih** zvečer, ob lepem vremenu pri lurški votlini. Blagoslov ognja, velikonočne sveče, vode . . . Po sveti maši vigillije bomo kot običajno imeli **procesijo Vstajenja**, končali jo bomo z blagoslovom z Najsvetejšim. Sledil bo blagoslov velikonočnih jedil. Ne pozabite prinesiti s seboj tudi stekleničke za novo blagoslovljeno vodo!

Velikonočna nedelja (30. marca): Maše ob **osmih**, **desetih** in ob **petih** popoldne. V lepem vremenu bo deseta maša pri lurški votlini. Pred mašami prilika za spoved, po vseh pa tudi blagoslov velikonočnih jedil.

Velikonočni ponedeljek (31. marca): Maša ob **osmih** in ob **desetih**. Spovedovanje pred vsako mašo.

ŠE NEKAJ PRILIK ZA VELIKONOČNO SPOVED:
ST. ALBANS: Spovedovanje v **torek** velikega tedna (25. marca) ob **sedmih** zvečer. Cerkev Srca Jezusovega.

NORTH ALTONA: Prilika za slovensko spoved v cerkvi sv. Leona Velikega na **veliki četrtek** (27. marca) od 6 do 7.30 zvečer.

NOBLE PARK: Slovenska spoved na **sredo** velikega tedna (26. marca) od 7—8 zvečer v cerkvi sv. Antona.

GEELONG: Spovedovanje na **sredo** velikega tedna (26. marca) od 6 do 8 zvečer v cerkvi sv. Družine, Bell Park.

WODONGA: Slovenci v Wodongi, Alburyju in okolici morejo opraviti velikonočno spoved v cerkvi Srca Jezusovega, Wodonga East, na **ponedeljek** velikega tedna (24. marca) od 6 do 7 zvečer.

MORWELL: Rojaki po Gippslandu imajo priliko za

slovensko spoved v cerkvi Srca Jezusovega, Morwell, na **torek** velikega tedna (25. marca) od 7 do 8 zvečer.

ADELAIDE, S.A.:

Velikonočno mašo bomo imeli kot običajno na **velikonočni ponedeljek** (31. marca) ob **štirih** popoldne v Hindmarshu. Spovedovanje od dveh dalje. Po maši Vstajenje z blagoslovom. Prilika za spoved bo že tudi pri redni slovenski maši na cvetno nedeljo.

BERRI, S.A.: Velikonočni obisk slovenskega duhovnika bo v **torek po veliki noči** (1. aprila) z večerno mašo ob **pol osmih** ter priliko za sveto spoved, dočim bo **WHYALLA** dobila obisk v tednu pred cvetno nedeljo po osebnem obvestilu.

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

Franc Arnus
76 Beverley Road,
Heidelberg, Vic.
Telefon: 45 7275

MELBOURNSKI ROJAKI

Potrebuje morda priznanega **TOLMAČA** za sodišče ali kako drugo važno zadevo?

Obrnite se z zaupanjem na rojakinjo **JEAN SLUGA!**

48 SMITH STREET
ALPHINGTON, Vic., 3078
Telefon: 49-4748
41-6391

MELBOURNSKI SLOVENCII!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK** za selitev in podobno,

se boste z **MAKSOM HARTMANOM** po domače pomenili za čas **provoza**, delo pa bo opravljeno dobro in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.
(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

BRISBANSKEMU DRUŠTVU "PLANINKA" iskrene čestitke k 20-LETNICI, ki jo praznovalo v letošnjem februarju. Še na mnoga uspešna leta! — Uredništvo in uprava **MISLI**.

NAŠE POROČILO ZA LETO 1974

(DRUŠTVO SV. EME, MELBOURNE)

OD ZADNJE SKUPŠČINE dne 17. februarja 1974, ko je bil izvoljen novi odbor, pa do letošnje (16. febr.) je pokazalo naše društvo žena zopet lepo delavnost, katere smo vse članice lahko samo vesele. Sestanki so bili redni vsako tretjo nedeljo v mesecu po deseti maši, na katerih smo se po domače pogovorile in si razdeljavale delo.

Vse šolsko leto je društvo po požrtvovalni Mrčunovi Julki skrbelo za malico med pavzo, da otroci slovenske šole niso bili žejni in lačni. Zlasti v zimskih mesecih je bilo tudi staršem, ki so čakali na otroke, ugodno s toplo kavo. To zbiranje v dvorani pa ima še globlji pomen: starši se med sabo tudi spoznajo in porazgovore.

Na nedeljo 31. marca smo priredile izlet za starše in otroke Slomškove šole. Zbralo se nas je za dva avtobusa in še nekaj avtomobilov nam je sledilo. You Yangs pri Geelongu je bil naš cilj, kjer je bil piknik kljub skrbi za izgubljenega Brožičevega Jožka kaj prijeten.

Pri MATERINSKI PROSLAVI na prvo majsko nedeljo smo imele v rokah celotno organizacijo izven odrskega sporeda. Vse mamicе so pri vходу dobile šopke, mize pa so bile obložene z dobrotami. Prav tako smo poskrbele za postrežbo na dan našega žeganja na prvo julijsko nedeljo, po obeh koncertih MINORES in za obletnico Baragovega doma dne 14. septembra. Tu naj omenim, da smo vsem članom MINORES podarile darove, ki so jih bili zelo veseli ter jih bodo spominjali na obisk Avstralije. Zakusko smo oskrbele tudi za OČETOVSKO PROSLAVO na prvo septembrsko nedeljo. Ta proslava beleži tudi naš prvi odrski nastop: predstavile smo burko v dveh dejanjih ŠPELCA V LJUBLJANI ter se ob tej priliki zahvaljujem sestri Silvestri za vso pomoč. Lahko rečem, da so bili vsi prisotni zelo zadovoljni. Mnogi so želeli ponovitev, zato smo dobile idejo za DRUŽINSKI VEČER, saj sama igra ni celovečerna predstava. Tako smo za ponovitev igre napolnile dvorano tudi 26. oktobra, obenem pa organizirale zares domač večer za naše družine.

Dolgo smo se pripravljale na DOMAČI SEJEM: pri sestankih, v delu doma ter s šivanjem in pripravami pri sestrah v Slomškovem domu. Imele smo ga 20. oktobra po deseti maši s prodajo domačega peciva, ročnih izdelkov, knjig in plošč ter lepo ohranjene ponošene obleke, srečolov pa je imel 131 lepih dobitkov. Mislim, da bi bilo prav, ko bi sejem postal naša tradicionalna letna prireditve. Vsakdo bo priznal, da je ves trud poplačan, ko vidiš v dvorani same zadovoljne obraze in toliko rojakov v domačem pomenku.

V naši priredbi je bil tudi lepo uspeli piknik na izseljensko nedeljo po božiču za cerkvijo. Privabil je kar lepo število staršev in otrok Slomškove šole.

Posebej bi rada omenila, da smo 8. decembra na proslavi 20-letnice Slovenskega društva Melbourne po-

nudile pomoč ženski sekciji SDM pri postrežbi številnih gostov. Rade volje so nas sprejele in delo je bilo tudi z naše strani dobro opravljeno, gostje pa zadovoljni.

To leto smo dobile ponudbo sydneyjske agencije EMONA, da bi postalo naše društvo zastopnik za melbournsko prodajo slovenskih plošč in kaset. Prodaja je za nas vir dohodka, obenem pa s ploščami ustrezemo rojakom. Prodajo smo vršile ob raznih prilikah. Ob prihodu letošnjih Mohorjevih knjig iz Celovca smo tudi razbremenile patra s prodajo knjig pred cerkvijo.

Na prošnjo patrov, ki sta organizirala dva tako lepo uspela tedna počitnic na morju za našo mladino, smo sprejele skrb za kuhinjo in pomoč pri pažnji, da je šlo vse prav. V splošno zadovoljstvo tako mladine kot staršev smo delo dobro opravile in je bila naša pomoč taborjenju zares dobrodošla. Tudi to, menim, bi lahko postalo naše vsakoletno tradicionalno delo, saj sem prepričana, da bo naše versko središče skušalo nuditi mladini počitniški užitek tudi v bodoče.

Lahko rečem, da smo vse leto vestno vršile to, kar je namen našega društva: nesebična pomoč cerkvi in njeni aktivnosti. Da oba patra cenita naše delo, nam ni neznano. Glavno pa je, da delamo s pravim namenom: v čast Bogu — za našo skupnost. Lepo je bilo, ko smo se na praznik zavetnice sv. Eme (27. junija) zbrale članice k skupni večerni maši, katero je p. Bazilij daroval za nas in po naših namenih. Opisal nam je delo koroške kneginje sv. Eme, katere zgled naj nam pomaga, da bomo tudi v bodoče važen in delaven del našega verskega središča. Naj tu omenim, da članice Društva sv. Eme beremo tudi prvo berilo pri deseti nedeljski maši. Želela bi, da bi se nas več vrstilo pri tej službi, ki nam je samo v čast.

To bi bilo menda na kratko vse, v podrobnosti našega dela, ki ni bilo majhno, pa se ne bom spuščala. Dodala bi rada samo še iz blagajniškega poročila: tudi finančno smo imele lep uspeh, četudi to ni naš glavni namen in cilj našega dela, razen v kolikor s tem lahko pomagamo cerkvi in karitativni dejavnosti našega verskega središča. Vsoto \$314.— v naši blagajni ob začetku leta smo dvignile na \$1.729.30. Za izboljšanje ureditve verskega središča (zlasti dvoranske kuhinje in šolskih razredov) ter v razne dobrodelne namene smo od tega izdale \$1.027.49. V naši blagajni je ob predaji novemu odboru \$872.89.

Ob koncu poslovnega leta se vsem članicam, ki ste pomagale na toliko načinov in v toliki meri, iz srca zahvaljujem za sodelovanje. Posameznih imen ne bi rada imenovala, saj je prav vsaka pomagala po svojih močeh. Pokazale pa smo, da več rok veliko zmore, če se glave prijateljsko pomenijo med seboj in so srca pripravljena za nesebično sodelovanje za dobro stvar. Bog daj, da bi tako ostalo tudi v bodoče!

FRANCKA ANŽINOVA, voditeljica

Izpod Triglava

NADŠKOF POGAČNIK je tudi letos govoril v imenu vseh zastopnikov ver, ki so povabljeni na takozvani "novoletni sprejem" Komisije za odnose z verskimi skupnostmi. Zdaj ji načeljuje podpredsednik slovenske partijske vlade Rudi Čačinovič. Nadškof je v govoru povedal tudi tele jasne in odločne besede: "Morda ni bilo zaradi takoimenovanega klerikalizma še nikdar izrečeno toliko potrebnih in nepotrebnih besed kakor lansko leto, in to v žurnalističnih krogih, posebno v lokalnem časopisju. Mnogi še danes, namenoma ali iz nevednosti, nimajo jasnih pojmov, kaj se pojmuje pri nas z besedo klerikalizem, pa s tem vzdevkom označujejo tudi velik del pristno in izključno verskega delovanja Cerkve, ki je uzakonjeno tudi v ustavi in protokolu. Pozabljajo, da se je kler celo v deželah zahodne demokracije že davno odrekal političnemu delovanju. Kaj šele pri nas. (. . .) Naša duhovščina se je političnemu delovanju že davno odrekla, pričakuje pa upravičeno, da je nihče ne bo oviral pri izvrševanju njenega duhovnega poslanstva, kakor ji ga ukazuje in naroča Cerkev. Veliko nesporazumov na nižjih upravnih ravneh bi si lahko prihranili, če bi imeli vsi o ustavnosti zagotovljenih pravicah Cerkve dovolj čiste pojme".

Jasnejše res ne bi mogel povedati v razjasnitev pojmov, ki se v slovenskih vodilnih glavah žal tako radi mešajo po danih prilikah v boju zoper vero.

LANSKI STOLETNIK Jožef Bone — Pepo iz Solkana, ki svojo starost preživlja pri hčerki v Novi Gorici, nam je za recept dolgega življenja povedal tole: "Skromno je treba živeti. Jedel sem le pogačo in krompir v oblicah, dnevno sem pokadil največ tri cigarete. Alkohola se ne sme prekomerno uživati. V gostilni sem rad pil čaj z rumom..."

Pepo iz Solkana vidi še kar dobro, samo sluh ga zapušča. V mladih letih se je izučil za čevljarja. Ženo sta imela sedem otrok, od dveh živih hčerk je Lojzka v Argentini.

ALJAŽEV STOLP se je že hudo povesil in lani so ga temeljito popravili, da bi ga simbol slovenstva ne izgubil s svojega vrha. Bila je že kar nevarnost, da zgrmi v globino. Trije planinci (oskrbnik doma na Kredarici, Stane Lončarič, njegov predhodnik Ludvik Straus in vnet gornik Stane Kersnik) so morali lani po triglavskih strminah prinesiti precej cementa in precejkrat po deset litrov vode, da so zabetonirali

skale pod stolpom in okrog njega. Stolp so tudi prebarvali, saj ga je zob časa že tudi temeljito načel.

Razmajavosti Aljaževega stolpa je bil kriv zapisek, ki se je pred leti pojavil v neki slovenski reviji. Napisano je bilo, da je njen sodelavec skril na vrhu Triglava listek s skrivnostno vsebino. Kdor bo prinesel listek na uredništvo, bo dobil veliko nagrado... In tako se je začelo: vsakdo, ki je dosegel vrh Triglava, je iskal skrivnostni listek. Pa ne samo v stolpu, ampak tudi okrog njega: celo izpod stolpa so vlekli skale ter načeli celo votle opornike stolpa. Še skale, na katere je bilo pritrjeno okovje in žičje, ki je držalo stolp pokonci, niso bile varne. Nič čudnega, da se je sumljivo nagnil...

Vsekakor bo zdaj enkrat mir. Listka tudi trije popravljanci niso našli — Bog vedi, kam in kdaj ga je že veter odpihal z našega očaka Triglava, ali pa je bila novica o skrivnostnem listku le — časopisna raca.

Vsekakor župnik Aljaž s svojimi fanti ni zamenjal delov stolpa na Triglav in ga ni zamenjal postavil. Še stoji in bo stal — tudi on je del našega simbola slovenstva.

NEGOVA V POMURJU, ki leži na prvih obronkih Slovenskih goric, je s svojo okolico zelo bogata pristnega življenja. Tako pišejo, obenem pa ugotavljajo, da je turistom kraj nepoznan. Z drugo besedo: naj bi kraj vendar že enkrat razvil turizem! Saj ima poleg lepe okolice celo starodavni grad, katerega listine prvič omenjajo že v 11. stoletju. Žal trenutno ni nikogar, ki bi grad vzdrževal in popravil. V kraju so našli tudi grobišča iz mlajše kamene dobe. Torej kar dosti zanimivosti poleg lepe narave.

In vendar bi rekel Negovi, naj se kar brani tujcev, če je le mogoče. Verjetno je prav zato še "zelo bogata pristnega življenja", ker jo turizem še ni pokvaril. Ko bo pridrl vanjo, bo pristnosti kmalu konec...

O NEMEM KLOPOTCU sem pisal v decembrski številki in spraševal bralce, če kdo ve kaj več o njem. Doma naj bi bil v Prlekiji in njegovi tresljaji s slemena hiš naj bi odganjali iz hiše podgane in miši.

Res postoji in "miglec" mu pravijo. Tako mi je povedal Cimermanov Matija in rad mu verjamem. Mož je doma od Sv. Tomaža pri Ormožu in "miglec" dobro pozna. Je manjši kot klopotci po vinogradih in brez kladiv, da bi delal klopot. Vetrnica pa povzroča ob vrtenju nekak rahel zvok, ki se ga naša ušesa hitro navadijo in jih ne moti. Miši in podgane pa že mora motiti, kajti hiše z "miglecom" jih nimajo. Dokler "miglec" služi na slemenu, se v hišo ne bodo vrnile.

Res zanimiva iznajdba, verjetno že kaj starodavna. Čudno, da se ni razširila po drugih deželah Slovenije. Zato pa je dosti miši in in podgan povsod, le Prleki se nam lahko smejejo v brk...

SPOŠTLJIVO ZGODOVINO ima idrijski rudnik Živega srebra. Pa tudi idrijska rudarska godba na pihala, ki se ponaša s tem, da se z njo rudarji organizirano

ukvarjajo že kar tri stoletja. To pa ni kratka doba in je vredna omembe. Posebno še, ker godba še obstaja ter je imela tudi v zadnjem času že celo vrsto nastopov in uspehov.

Manj spoštljivo pa se bere v domačih listih, da ima Drija zaradi svojega rudnika hudo onesnaženje zraka s koncentracijami živega srebra in žvepovega dioksida. V centru mesta onesnaženje zraka kar sedemkrat presega celo najvišjo dovoljeno količino po mednarodni lestvici.

SLOVENSKI ŠKOFJE so v januarju posvetili 45 duhovniških kandidatov v diakone. Povsod, kjer so bila posvečenja, so bile lepe slovesnosti z velikim obiskom vernikov. Zgovoren znak, da slovenska Cerkev kljub nasprotovanju z leve in desne živi in prinaša svoj sad. Ta posvečenja so veličastno pričevanje žrtev, na katerih so zrastle ti naši slovenski poklici.

AVTOMOBILOV PREVEČ — TELEFONOV PREMALO bi lahko rekli o naši Sloveniji. Tožijo, da je promet vedno hujši in nikamor ne prideš. Pod vsakim kozočem in za vsako bajto že stoji fičko. Stoji pa zato, ker ga že zaradi cene bencina vsi ne uporabljajo za vsak dan. Je pa zato sobotni in nedeljski promet hujši. S telefoni pa je Jugoslavija po evropskem merilu na dnu lestvice: 6 telefonov na 100 prebivalcev. 38 državnih poštних podjetij ne zmore vseh potreb in lani je 170.000 prošelj za telefon ostalo neizpoljenih.

NA ODPRAVLJANJE REVME se je spravljal upokojeni električar v Kranju in je v kratkem času ozdravil nad sto ljudi. Revmo odpravlja s posebnim aparatom, ki ga je sam iznašel. Po dolgih letih opazovanja je prišel do svojevrstnega zaključka, da imajo revmatični ljudje preveč električne energije in da v tem tiči njihova bolezen. To dokazuje s preprostim aparatom z galvanometrom. Ozdravlja pa revmatizam s tem, da s pomočjo elektrod odvzema bolniku odvečno električno energijo.

Kaj pravi k temu zdravniška znanost, ne morem reči.

PREPARATORSTVO ali nagačevanje živali je svoje vrste umetnost, zato se tolminski preparator Boris Koman poteguje, da bi njemu in ostalim slovenskim pre-

Urarsko in zlatarsko podjetje:

ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)

Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY
DESIGNED AND MADE
IN OUR OWN WORKROOM

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

paratorjem priznali ime "umetnik". Samo deset priznanih preparatorjev ima Slovenija in dela imajo veliko. Delajo za privatnike, za šole in muzejske zbirke.

Če bo Boris s svojimi poklicnimi tovariši uspel pridobiti naslov, me res zanima. Kar dal bi mu ga. Pri nagačeni živali vsaj veš, kaj je, pri modernem kipu pa ne veš, ali predstavlja človeka ali žival. Sicer pa že majhno število preparatorjev zgovorno priča, da je za ta poklic treba imeti nekaj več kot samo veselje in pouk. Kaj pravite?

DR. KAZIMIR HUMAR, stolni vikar v Gorici in eden najbolj vidnih kulturnih delavcev med goriškimi Slovenci, je nedavno prejel od Pavla VI. visoko odlikovanje. Papež ga je imenoval za častnega prelata. Tudi slovenska Avstralija mu čestita ter mu želi še mnogo let dela med našimi zamejskimi rojaki!

VSEM, ki ste naročniki priložili dar ba Bernardov tiskovni sklad ali v kake druge tu objavljene namene, naj bo objava imena pri **NAŠIH NABIRKAH** tudi dokaz, da je bila naročnina v redu prejeta in vpisana. Z razumevanjem boste s tem uredniku in upravniku prihranili čas, **MISLIM** pa lepo vsoto za drago poštnino. Lepo prosim, vzemite to na znanje! — Urednik in upravnik.

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED IN **Hotel DANIELA**

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Luzzatti, 31

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebe je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

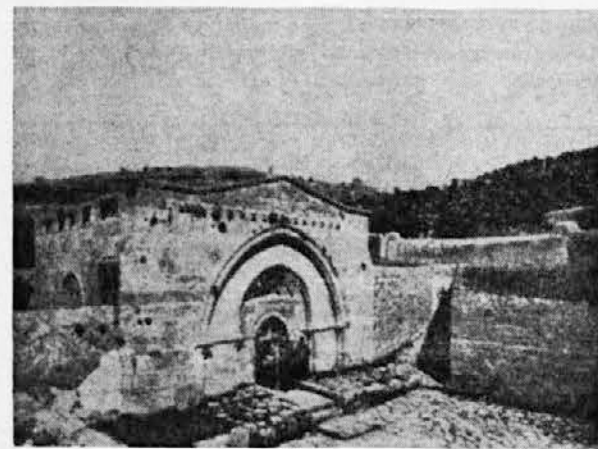
V času obiskovanja . . .

KOT SEM ŽE prej enkrat omenil, so Jezusa vo-
jaki in hlapci iz Getsemani po prijemu odpeljali
proti gori Sion, kjer je bila palača velikih duhov-
nikov Ane in Kajfa. Danes je ta kraj kakih 500
metrov izven jeruzalemskega obzidja. Palača se-
veda ne stoji več, pač pa so na tem kraju izvedli
temeljita arheološka raziskovanja. Pod ostanki po-
slopja so našli ječo, o kateri trdi izročilo, da je
v njej Jezus prebil noč po prijemu na vrtu Get-
semani. Ječa je vdolbena v živo skalo in nima
nobenih vrat. Edini vhod vanjo je skromna od-
prtina na vrhu, skozi katero so po vrveh spu-
stili jetnika v globino. Čim je bil v jami, ni bilo
nikake nevarnosti, da bi mogel sam pobegniti.

Poleg te so na tem kraju še druge manj strašne
ječe. Z gotovostjo lahko sklepamo, da so bili
kasneje v njih zaprti in bičani apostoli, ko so za-
čeli oznanjevati Gospodov nauk.

V bližini kraja Kajfove palače so še dobro
ohranjene stopnice iz časov Gospodovega obiska-
nja. Vodile so s Siona, kjer je imel Gospod zad-
njo večerjo s svojimi apostoli, v dolino potoka
Cedron. Čuden občutek prevzema romarja, ko
stopa po njih. Saj je tod tisto noč stopal Jezus
v zavesti, da odhaja v svoje strašno trpljenje za
odrešenje nas vseh . . .

Kakih petdeset metrov od bazilike in vrta Get-
semani romar lahko obišče Marijin grob. Sveto
pismo o tem res ne pove ničesar, staro izročilo
pa trdi, da je bila Marija po zatistnjenju oči na
gori Sion prenešena v grob v dolino potoka Ce-
dron, od koder je bilo nato tudi njeno telo vzeto
v nebo. Svetišče Marijinega groba je v rokah

Marijin grob v dolini Cedron pod Oljsko goro

pravoslavnih, ki — kot katoličani — globoko
spoštujejo in časte Mater božjo. Zanimivo, da
tudi muslimani s spoštovanjem obiskujejo kraj:
priznavajo Jezusa kot preroka in božjega poslan-
ca, zato cenijo tudi Njegovo deviško Mater. Iz-
dolbli so proti cerkvi Marijinega groba votlino,
kjer se skupno zbirajo k češčenju.

OLJSKA GORA,

na ketere vznožju je vrt Getsemani, ni ravno
visoka. Ima nekaj nad 800 metrov nadmorske
višine in je podolgovat grič, ležeč na vzhodni
strani Jeruzalema. Do njenega vrha se pride
po precej položni poti v kakih dvajsetih mi-
nutah dobre hoje. Eno najvišjih točk je izbral
Jezus za KRAJ VNEBOHODA, štirideseti dan
po svojem vstajenju, kakor poroča evangelist
Luka.

Že v četrtem stoletju je stala na kraju vnebo-
hoda velika cerkev, ki naj bi jo dal zgraditi
cesar Konstantin. Sveti Hijeronim pripoveduje,
da je bila stavba okrogla in je imela v sredini
obsežen, odprt dvor. Na zapadni strani so bila
mogočna vrata, do katerih je vodilo 35 stopnic.
Nasproti vratom je stal na prostem oltar, za-
varovan z dragocenim kiborijem — nekakim
baldahinom, streho na stebrih. Sredi dvora je
naraven skalnat tlak označeval mesto, s kate-
rega se je Jezus dvignil v nebo. Mesto je
obdajala železna ograja v višini odraslega člo-
veka. Tudi romarica Eterija je proti koncu
četrtega stoletja obiskala to romarsko cerkev:
opisala je obrede, ki so se tu obhajali o veliki
noči.

To prvotno cerkev so leta 614 porušili Per-
zijci. Prav tako je postala žrtev mohamedanskega
fanatizma rotunda (okrogla kapela), ki jo je dal
zgraditi opat Modest v sedmem stoletju. Križarji
so rotundo nadomestili z osmerokotno cerkvijo,
ki je imela na sredi dokaj velik, odprt dvor.
Sredi dvora je stala majhna osmerokotna kapela,
ki je imela v stropu odprtino; pod njo je bila
sveta skala — kraj Gospodovega vnebohoda.

"Anpak blizu NOVE ZAVEZE
bo treba le ostati, ali pa nismo več
kristjani. . ." Zadnji stavek p. Ber-
narda bralcem MISLI.

Ko je bila leta 1187 tudi ta cerkev porušena,
so muslimani na istem mestu in s prvotnim
gradbenim materialom zgradili v spomin na
Kristusov vnebohoda zase majhno mošejo, ki stoji
še danes. Morda se nam to zdi prvi trenutek
čudno. Toda ne smemo pozabiti, da muslimani
priznavajo Kristusa kot "preroka" in ga časte
tako za Mohamedom.

Mošeja nosi še danes ime: mošeja vnebohoda.
V njenih stenah se še vidijo zazidana stebrišča
iz križarske dobe. Je pa za obiskovalca prazna
in tudi precej zanemarjena, kakor tudi njena
okolica ni prav nič urejena. Kar slehernega
romarja v njej privlači, je ograjen prostor v
njeni sredini, ki po izročilu označuje kraj
Kristusovega vnebohoda. Muslimani dovoljujejo
kristjanom, da morejo kraj obiskati; enkrat na
leto — za praznik vnebohoda Gospodovega —
pa smejo kristjani mošejo uporabiti celo v
svojo bogoslužne namene.

Nekdanja avguštinska opatija blizu mošeje
danes služi za samostan muslimanskih menihov
— dervišev. Romarjem je dovoljeno, da se z
ravne strehe stavbe razgledajo proti Jeruzalemu.
Pogled na mesto je od tu zares krasen. Oči
slehnega romarja najdejo kupolo cerkve
božjega groba, objemajo grič Sion, dolno Cedron,
starodavno mestno obzidje . . . Včasih je bilo
romarjem dovoljeno povzpeti se celo na minaret,
od koder je bil pogled na Jeruzalem še lepši
in veličastnejši.

Malo niže proti zapadu je na pobočju Oljske
gore samostan karmeličank s cerkvijo, ki stoji
na kraju, kjer je Jezus na prošnjo apostolov
učil moliti očenaš. Zato kraj še danes imenujemo
PATER NOSTER — OČE NAŠ. Oltar cerkve
ima molitev očenaša vklesan v aramejskem je-
ziku, torej v istem jeziku, v katerem ga je prav
tukaj zmolil prvič Jezus sam. V cerkvene stene
in po hodnikih, ki vodijo do cerkve, pa so

vzidane plošče raznih krščanskih narodov z
molitvijo očenaša v lastnem jeziku. Kar 35 raz-
ličnih jezikov lahko naštejemo, če ni bila kaka
nova plošča celo dodana zadnji čas. Tudi slo-
venski narod je zastopan s ploščo te naše
vsakdanje molitve v slovenskem jeziku.

Pod cerkvijo je naravna skalna votlina, kjer
se je Jezus z apostoli rad in velikokrat mudil
ter jih učil.

Na prostranem vrtu štrle proti nebu nedo-
grajeni zidovi. Na prvi pogled bi človek mislil,
da pripadajo razvalinam stare cerkve. V resnici
pa so to osnove nove cerkve, ki so jo že v
začetku našega stoletja začeli graditi Francozi.
Zmanjkalo jim je denarja in so morali izpeljavo
celotnih načrtov opustiti. Pred nedograjeno zad-
njo steno so postavili oltar na prostem, kjer se
morejo romarji zbrati k sveti daritvi pod nebom.

Narava — naše življenje

LETNI ČASI

STANKO OZIMIČ, B.Sc. (Geology), B.M.R. Canberra, A.C.T.

ENA NAJVEČJIH naravnih razlik med Avstralijo in Slovenijo je v letnih časih. Ko je tu poletna vročina, je v domovini zima; in narobe. Zato vam bi rad v tem delu mojih člankov poskusil po domače razložiti odnos med SONCEM in našo ZEMLJO, ki je vzrok za dolžino dnevne svetlobe in dolžino noči. Prav ta odnos vpliva na letne čase in s tem na naše vsakdanje življenje.

Najprej si moramo zastaviti vprašanje, zakaj se dolžina dnevne svetlobe sploh menja? Zakaj so zimski dnevi kratki, poletni dolgi? Zakaj sta dan in noč enako dolga 21. marca in 23. septembra? Da je prav v tem vzrok štirih letnih časov, nam je jasno.

Po logičnem mišljenju je "nekaj narobe" z našo Zemljo in njeno pozicijo v vesolju, da se spreminja štirikrat na leto. Razlaga, kaj je "narobe", je zelo preprosta in upam, da vam bo razumljiva. Letna sprememba klime, ki jo poznamo pod imenom LETNI ČASI, zavisí od toplote, moči sončnih žarkov. Letne čase omogočuje to,

da je zemlja okrogla,

da se vrti okrog svoje osi,

da je os Zemlje nagnjena za $23\frac{1}{2}$ stopinj,

da Zemlja potuje okoli Sonca

ter da pot Zemlje okoli Sonca ni pravi krog, ampak elipsa.

Da je Zemlja okrogla ter se vrti okrog svoje osi, lahko mirno vsi priznamo. Najboljši dokaz za to sta dan in noč ter dejstvo, da Sonce "vzhaja" — kot pravimo — vedno na isti strani sveta.

Da je os Zemlje z ozirom na sončne žarke nagnjena za $23\frac{1}{2}$ stopinj, je najvažnejši vzrok letnih časov. Prva skica prikazuje položaj Zemlje na dan 22. decembra vsakega leta.

Če bi os Zemlje ne bila nagnjena — bila bi torej navpična z ozirom na sončne žarke — bi imel severni del Zemlje isto količino svetlobe kot južni.

Tako pa ima 22. decembra vsakega leta južna polobla, v kateri leži tudi naša Avstralija, več svetlobe in manj teme kot severni del.

Brez nagnjenja osi bi bila dan in noč vedno enako dolga — po dvanajst ur. Letna toplina se ne bi menjala, letnih časov torej sploh ne bi bilo. Po človeško rečeno: bilo bi žalostno in enolično. Kar zamislite si Slovenijo brez dišeče in cvetoče pomladi, brez toplega poletja; ne bilo bi bogate in raznobarvne jeseni, kakor tudi ne bele zime . . .

Zdaj pridemo do točke potovanja Zemlje okoli Sonca, ki ni krog, ampak elipsa. Pogledati moramo na drugo priloženo skico. Nazorno vam pokaže odnos med Zemljo in Soncem v enem letnem krogu. Položaj Zemlje na prvi skici (22. decembra) je ponazorjen na drugi pod črko A. Os je nagnjena proč od Sonca: severni del do polarnega kroga je ves v temi, južni del je osvetljen in vključno njegov polarni krog.

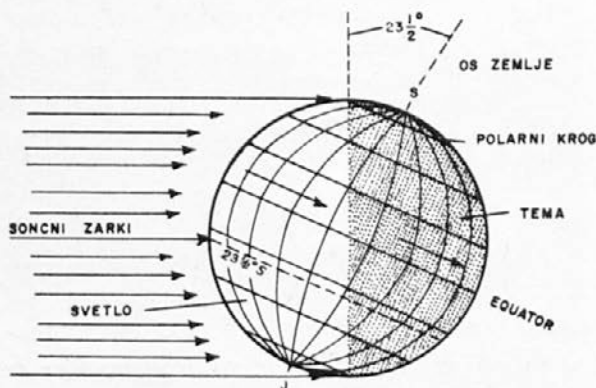
Zemlja pri črki B ponazarja položaj našega planeta dne 21. marca, prvi dan pomladi na njeni severni polobli. Ta položaj Zemlje je zelo važen, saj sta ta dan noč in dan enako dolga: po dvanajst ur. Zemeljska os je še nagnjena, toda ne vstran od Sonca, pač pa proti desni. Ko je Zemlja potovala od A do B, je napravila zemeljska os 90° s sončnimi žarki. Sonce osvetljuje polovico zemeljskega severnega polarnega kroga.

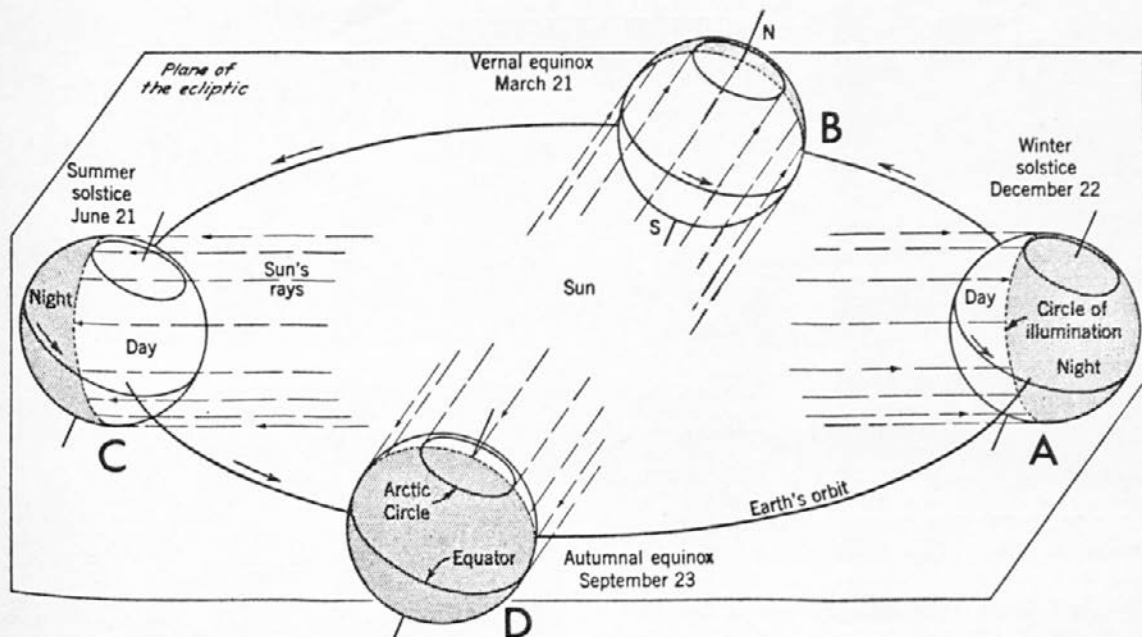
Zdaj se premaknemo z Zemljo od B do C. Osvetljenje severnega dela Zemlje je vsak dan daljše. Ko je 21. junija Zemlja v položaju pri črki C, je osvetljen ves severni polarni krog. Smer zemeljske osi je nagnjena proti Soncu — ravno nasprotno kot pri črki A za dan 22. decembra.

Zemeljski položaj pri črki D je jesenski, na dan 23. septembra. Je isti kot smo ga videli pri B za 21. marec: os Zemlje ne smeri niti proti niti vstran od Sonca, pač pa je napravila 90° s sončnimi žarki. Točno polovica Zemlje je osvetljena. Krog svetlobe gre točno po sredini pola: dan in noč sta na ta datum zopet enake dolžine.

Če od tu potujemo dalje po eliptični poti naše Zemlje okoli Sonca, pridemo nazaj na položaj Zemlje 22. decembra. Od 23. septembra to 22. decembra začne smeriti os našega planeta vstran od Sonca in na ta zadnji datum pride na maksimalni položaj, ko tema zavzema celotni polarni krog.

V kratkem torej: od 21. marca pa do 23. septembra os Zemlje smeri proti Soncu, od 23. septembra do 21. marca pa vstran od Sonca. To velja seveda samo za severno poloblo. Za južno poloblo moramo reči ravno nasprotno: od 21. marca do 23.

septembra os Zemlje smeri vstran od Sonca, od 23. septembra do 21. marca pa proti Soncu.

Upam, da vam je razlaga druge skice jasna. Lahko si jo predstavite tudi sami na kaj preprosti način. Na mizo razgrnite papir, načrtajte elipso in dajte v njeno sredo jabolko, ki naj predstavlja Sonce. Drugo jabolko pa prederite s svinčnikom — ki naj služi za os — od peclja do muhe. Nagnite to vašo "Zemljo" za $23\frac{1}{2}$ stopinj proč od "Sonca" in jo premikajte počasi po elipsasti poti. Nagnjenost osi mora

biti vedno proti desni. Začnite slično kot smo začeli na drugi skici pod A: s položajem Zemlje 22. decembra. Če greste nekajkrat tako z jabolkom okrog vašega "Sonca", boste razumeli, kaj sem hotel povedati s svojo razlago in drugo skico.

LETNI ČASI so torej nujna posledica razlogov, ki sem jih zgoraj omenil. S tem začetkom in podlago bom prihodnjič kaj napisal o našem vremenu na splošno.

Dsalm stopetdesetprvi

To je čisto kratka pesem, ker je Jezus vstal.
V morju prvi svit trepeče: belkast, rožnat, zlat.
Reka, trave, bor, mostovi: dvignimo srce!
Pojte s krivih streh, golobi: vse drugače je!

V harfe brenkajte napete, drogi: naj zveni.
Vhod kapelice lesene diamantno tli.

Tam — kjer čuje z vsakim grobom skoraj blazni up —
veter, šepetaj v uho mu vest o mrtvem zlu.

To je vest in to je pesem: res je Jezus vstal!
Trkaj, svit, na hiše speče — jaz ne najdem tja.

VLADIMIR KOS, Tokio

Počitnice

V MELBOURNU

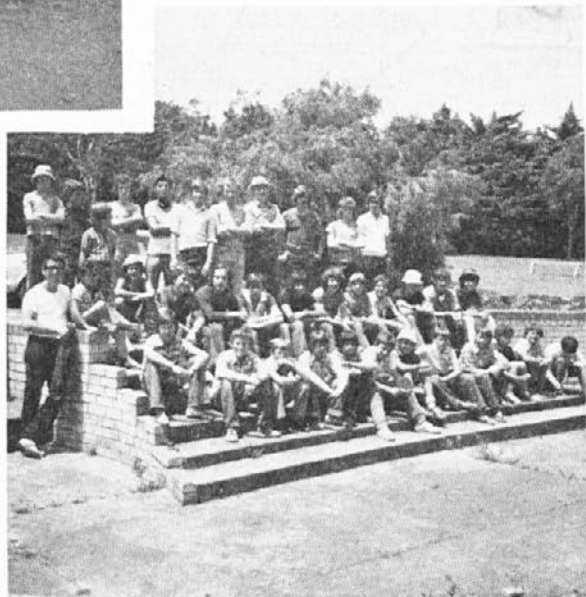

OD LANSKIH POČITNIC je bilo skozi vse leto precej povpraševanja, če bo naše versko središče tudi letos organiziralo počitniško kolonijo. Kar dober znak, da so bili lani fantje zares zadovoljni. Povpraševanju je bilo dodano še eno vprašanje: Kaj za dekleta ne bo nič? . . . Tako smo se že kar zgodaj pogovorili s frančiškani, ki oskrbljujejo med šolskim letom dom duhovnih vaj v Mt. Elizi, in si zagotovili dva tedna med počitnicami. Hiša, bivši noviciat, je res na idiličnem kraju, v samoti zelene narave, tik nad prijetnim morskim zalivom z odlično obalo.

Prijavilo se je 44 fantov in 43 deklet iz slovenskih družin. Pri objavljeni starosti smo malo zamižali, kar je pri tolikem številu lažje: vsak je zlahka našel sebi primerno družbo in starostna razlika se je sama zravnila. Topot je bilo tudi organiziranje lažje, ker so kuhinjo prevzele požrtvovalne članice Društva sv. Eme in kot skrbne mamice pazile zlasti na najmlajše. Delo je bilo lepo porazdeljeno in je šlo kar samo izpod rok: kuhinja je odmevala od veselega smega od jutra do večera. Kljub delu se je tudi tu čutila počitniška sproščenost, ki je nekatere naše mamice verjetno že mnogo let niso imele. Šala in pesem sta se vrstili.

Prvi teden (od 6. do 11. januarja) je bil določen za dekleta, celotno vodstvo pa sta prevzela gospod in gospa Varglien. Gospe Vilmi so v kuhinji pomagale gospe Tereza Slavec, Ernesta Vran in Antonija Sankovič. Tudi sestre iz Kew so nas obiskale ter par dni ostale s počitniško skupino. Seveda niso prišle med nas praznih rok, ampak so že doma napekle sladkih dobrot. Za lačne želodce je bilo dobro preskrbljeno, kopaanja na pretek, večeri v rekreacijskih prostorih hiše tudi pestri, da ni bilo nikomur dolgčas. Cviljenja in hihitanja pa je bilo tudi po spalnicah dovolj pozno v noč: umiriš en konec, že se prične na drugem, pa je treba spet miriti od kraja . . . Menda je na vseh taborjenjih tako: sleherna stvar povzroči smeh, posebno še takrat, ko je vse tiho in naj bi se spalo.

Enkrat smo se tudi v cerkvi pri maši pošteno nasmejali. Hišni maček jo je prav slovesno primahal skozi

vrata, se malo razgledal, potem pa videl, da je p. Bazilij brez ministranta. Počasi je prikorakal k oltarju in sedel na njegovo desno . . . Da je bilo smeha še več, je pri pozdravu miru nenadoma skočil na klop pred eno izmed deklet. Stegnil se je proti njenemu začudenemu obrazu, kot bi ji hotel dati poljubček . . .

No ja, še marsikaj fletnega se je zgodilo v tem tednu, da je bilo dni kar prehitro konec. Ko so v soboto prišli starši po svoja dekleta, so jih kljub nelepemu vremenu komaj polovili: večina je še čofotala v morju, četudi ni bilo sonca in je že kar lilo. Pa se je le toliko zvedrilo, da smo imeli vsi skupaj piknik, ki pa se je moral zaradi poslabšanja vremena predčasno zaključiti. Vseeno je bilo lepo in ne vem kolikokrat sem moral ta dan odgovarjati na vprašanje: "Kajne, da bomo drugo leto spet lahko prišle? . . ."

Fantovska skupina je bila na morju naslednji teden, od 13. do 18. januarja. Glavno skrb je imel p. Stanko skupno z Anžinovo Francko, ki je — kot lansko leto — prevzela kuhinjo. Okrog ognjišča so ji pomagale gospe Lojzka Debevec, Marija Grl, Marija Bračko, Darinka

"Jahalni krožek" deklet je imel dvoonožne konjičke . . .

Kajžer in Tereza Slavec, ki ji je bilo prejšnji teden tako všeč, da je kar še za fante ostala na koloniji. Smeha v kuhinji toliko, da bi ga lahko kar servirale in bi ne bilo treba nič kuhati (samo potem fantje ne bi bili tako zadovoljni s hrano kot so v resnici bili). Pri petju v zadržki so fantje kapitulirali in so morale tudi to prevzeti kuharice. Večerne pevske vaje ob "irski kavi" so bile nov vir smeha. Sem slišal, da je šla "Angelčki stopajo . . ." najbolje izmed vseh.

Tudi ta teden je bilo dovolj kopanja in veslanja, pa tudi z ribolovom so se nekateri postavili (velikosti rib ne bom omenjal!). Poleg tega pa so imeli tudi druge igre, ki jih dekleta ne znajo: marsikdo je dobil v posteljo živega raka — še kuharice niso bile varne pred razno morskoro golaznijo . . . Fantje so fantje! Koliko ping-pong žogic so uničili, nisem štel — mizi sta le ostali celi. Tudi odbojka jih je kar utrudila, pa ne dovolj, da bi vsi pospali ob določeni uri . . . Za bodo-

. . . IN SYDNEYU

ŽE SAMO priložene slike jasno izražajo naše razpoloženje na letošnjem taborjenju. V primerjavi z lanskim tednom počitnic moram povedati, da je k temu veliko pripomoglo odlično vreme, ki nam je bilo letos zares naklonjeno. Skoraj smo godrnjali (res nismo nikdar zadovoljni, kajne?), tako razsipno je sonce razdajalo svoje zlate žarke: grelo nas je, da je bilo joj.

Vsekakor nas slabo vreme lanskih počitnic ni oplašilo: pridružili so se nam novi člani, da je bila letošnja

čo pridnost in strah smo jim razkazali tudi sosednjo ustanovo — poboljševalnico v oskrbi frančiškanov. Vsekakor so v tednu kolonije prav vsi napravili izpit iz discipline in "discipline", končno pa le priznali, da je bilo lepo in prekratko. Res počitnice in pol.

No ja, hišni maček ta teden ni prišel k maši. Pameten muc, ki je vedel, da nam res ni manjkalo ministrantov...

Peska in smeha je bilo dosti za naše fante

Sobota je bila lepša od prejšnje, zato se je tudi naš piknik s starši razvil v prijetno popoldne za vse.

Tako so minile letošnje počitnice za našo melbournsko mladino. Dva prijetna tedna v prosti avstralski naravi, ki pa sta le marsikomu udeležencev dala zavest, da spada v slovensko izseljensko družino, ki se zbira v našem verskem središču.

Prisrčna zahvala vsem, ki so pomagali pri organizaciji in vodstvu počitniške kolonije! Hvala tudi staršem za lepo sodelovanje in zaupanje!

skupina še večja in smo se morali razdeliti v dvoje. Bilo nas je okrog štirideset. Dekleta so taborila od 13. do 17. januarja, fantje pa od 20. do 24. Lani so v dežju šotori samevali, mi pa smo se stiskali v koči, da smo bili vsaj na suhem. Letos so nas sleherni večer sprejela šotorska krila, miru pod njimi pa seveda še dolgo v noč ni bilo . . . Pa saj tudi to spada k taborjenju.

Vas zanima, kaj smo počeli ves teden? Najbolj pridni so šli že zjutraj na jahanje. Zanimivo, da so se za "jahalni krožek" zanimala zlasti dekleta. Po zajtrku pa smo šli v vodo, saj za kaj drugega v vročini skoraj ni bilo energije. No ja, pa je bilo vseeno sleherni dan

Sydneyskih slik ne bom razlagal, saj so same dovolj zgovorne. Kar vse povedo, da so se otroci tudi tam fletno imeli . . .

na sporedu sto doživetij, da je čas minil in smo bili vsi zadovoljni.

Fantje, kaj vse staknejo! Pri reki (Grose River) so staknili "Tarzan swing" in kar po vrsti smo se spravili nanj. Še celo nekateri obiskovalci so se nam pridružili, da je bilo smeha na pretek: na koncu smo jim morali pa nuditi pomoč, sicer bi končali v vodi . . . Škoda, da tu kot nalašč nobena slika ni uspela! Bila bi zgovorna priča, da smo se fletno imeli. Pa drugič, saj vse naenkrat ne moremo imeti! Za lanski celotedenski "tuš" smo dobili res bogato povračilo.

Dekleta so bili pa mojstri — ne sicer po Tarzanovo nad vodo, ampak z maskiranjem. Kar po cele ure so bile pred ogledalom, da so se našemile po mili volji. Če bi bila slika v naravnih barvah, bi bralci šele videli, koliko smisla imajo za to umetnost. Vsekakor: smeha je bilo na pretek.

Prvi teden smo imeli tudi taborni ogenj, ob njem pa kratek spored naših popevk. Pa tudi angleške so se vrstile. Sue je prinesla s seboj kitaro, da nas je spremljala. Pa tudi sama je pela in jezik se ji ni prav nič dosti opletal, četudi je Avstralka. Potrudila se je in marsikatero povedala ter zapela po naše, ne samo mi po angleško. Nič nam ni bilo žal, da smo samo zanjo napravili izjemo, saj ostala dekleta so bila vsa iz slo-

venskih družin. Ob tabornem ognju je bilo zares živahno — vsakomur je lahko žal, da ni bil med nami. Pozno v noč je odmevala v dolino sproščena pesem radosti ter mladostne razigranosti.

Skoraj vsak večer smo imeli tudi sveto mašo. P. Valerijan nam je pri njej povedal kaj koristnega, da smo z mislijo na Boga izpolnili dan. Saj imamo vse od Njega in kar smo te dneve počitnic lepega doživeli, smo doživeli zato, ker je bil Bog z nami, ker se kot božji otroci ljubimo med seboj.

Slovo je vedno boleče — tudi naše je bilo ob koncu obeh tednov. Pa saj se nismo poslovili za vedno. Večina nas se srečuje vsaj enkrat tedensko — če na celo večkrat — pri Sv. Rafaelu. Lepo je, kajne, da tudi naša mladina rada prihaja k slovenski maši. Pa tudi zdaj marsikdo izmed njih sprašuje, če bomo šli prihodnje leto spet na taborjenje. Seveda bomo šli, če bomo le zdravi!

G. Ljenku Urbančiču, ki nam je za počitnice odstopil svoj nebeški košček zemlje, se za uslugo iskreno zahvaljujemo. V imenu tabornikov tudi toplja zahvala vsem, ki so nam posodili šotore, da nam je bilo res prijetno pod njihovimi krili. Pa še vsem ostalim, ki so kakor koli pripomogli, da je naše letošnje taborjenje tako lepo uspelo.

SESTRA MIRIAM

P. BERNARD AMBROŽIČ O.F.M.

PAMET SE JE ODPRLA

Povest iz zgodnje mladosti

Nadaljevanje

(17. ZELNIK POD CESTO)

Neki večer smo se ravno spravljali spat, ko je začelo nad hribom čudno čudno godrnjati. Kmalu so bliski tako sekali v noč, da nam svetilka na mizi ni kar nič koristila. Ni imela kaj obsevati, ko je bil zunaj sam ogenj in je žarelo skozi okna v hišo. Mama je žgala les iz cvetne butare na blagoslovljeni sveči, vsi smo pa v strahu in trepetu goreče molili. Dve leti že ni bilo kaj hudega z vremenom, zato se pa menda zdaj naenkrat toliko hujše obeta. K sreči so sekali skozi noč samo bliski in godrnjanje je bilo da-leč. Če bi le za vsakim petim bliskom tudi treščilo, bi bili gotovo od strahu skoprneli. Saj je še tako malo manjkalo, da nismo.

Naenkrat se je godrnjanje prevrglo v strašno tuljenje. Hiša se je stresla kot bi jo hotelo odtrgati od tal. Ata je gledal skozi okno in zaječal: "Kozolec je že na tleh . . ."

Nič nismo slišali, kdaj ga je vrglo, toliko drugega hrupa je bilo zunaj. Otroci smo se bali gledati ven, ker nam je jemalo vid. A mene le ni vzdržalo in sem se ozrl skozi okno. Češplje med hišo in kozolcem so se zvižale do tal; kot bi jih kdo z bičem naganjal,

DRUŽINI, verskemu tedniku v domovini, so oblasti zaplenile in prepovedale širiti letošnjo 4. številko (z dne 26. jan). Tako je 25. januarja odločilo okrožno sodišče v Ljubljani, "ker je presodilo, da članek z naslovom 'NOČEMO PREŠTEVANJA' alarmantno in tendenciozno širi vesti, ki lahko vznemirjajo javnost" ("Delo", 1. febr. 75).

Mi smo zaplenjeno številko dobili, ker je bila na srečo že na poti izven Slovenije, ko je prepoved prišla in so jo organi notranje varnosti plenili po slovenskih župnijah. Prebiram članek, ki je zaplembo povzročil. Nehote mi pride na misel: Če bi v svobodni Avstraliji merili z istimi merili, potem ne bi brali dnevnih časopisov: prav vsak bi bil lahko sleherni dan zaplenjen in prepovedan . . .

Članek v DRUŽINI je povzročilo poročilo občinske konference ZK Ljubljana-Bežigrad, ki ga je objavil "Ljubljanski dnevnik" dne 11. januarja. Iz poročila jasno zveni, da konferenci ni všeč verska dejavnost. Zato naj se — kot pravi — "nemudoma izdela spisec vseh 'aktivistov' verskih skupnosti, in sicer zato, da bi se laže ognili mnogim čudnim načinom kadrovanja, ki so se dogajali v daljni in

bliznji preteklosti, ko je pomembno in tudi vodilno mesto v delovni organizaciji zasedel človek, ki ni razčistil s svetovnim nazorom . . ." Posbej je poročilo konference omenilo tudi "kadrovanje po Solah", iz katerih prihajajo iz dneva v dan taki. "ki so vzgojeni v povsem drugačnem duhu, kot ga zahtevata tako ustava kot vse naše resolucije, dokumenti in končno naš vsakdan".

Na ta javni udarec vernikom je DRUŽINA odgovorila in jasno povedala, da verniki razumejo, kaj pomeni tak spisec: Izdelajmo si seznam tistih, ki si na takšen ali drugačen način upajo javno pokazati svojo versko pripadnost, da bomo vedeli, komu moramo onemogočiti kariero! Povedala je, da kot enakopravni državljani verniki nočejo takega prestevanja. Članek vztrajno citira vse tiste člene nove ustave, ki govorijo o svobodni izpovedi vere in pravicah vseh državljanov do vseh delovnih mest in vseh funkcij v družbi. Saj teh členov je kar precej, a kaj, ko so le na papirju, kar zgovorno dokazuje prav ta zaplemba DRUŽINE. Če je kdo kršil ustavo, jo je kršila konferenca, ki je te sklepe, naperjene proti vernikom, sprejela in dala v javnost.

DRUŽINA je običajno kaj pohleven tednik. Odkar jo berem, vedno bolj mi je jasno, kako so uredniki oprezni reči stavek preveč. Raje premalo. Med vrsticami morda, pa še to kaj redko. Tu pa je bila stvar prevažna, da bi se kot list slovenskih škofov ne potegnila odločno za pravice vernih, posebno še, ker je čutila za seboj novo ustavo. Žal se je samo prepričala, da je tudi nova ustava za slovenskega vernika le mrtva črka brez moči. Vendar, DRUŽINA je

naj se plazijo po tleh. Prijela me je taka groza, da sem zatulil, za menoj pa vsi drugi. Mama nas ni nič mirila, samo še bolj glasno je molila, da bi nas mogla prevpiti, klečala je pa kar lepo mirno.

Ata je planil po kladivo in žeblice. Začel je zabijati okna, ker se mu je zdelo, da stara železnina preslabo drži. Tudi večna vrata je zabil z močnimi žeblici. Ko se je vrnil v hišo, je povedal kar mogoče mirno: "Oblak se je utrgal."

V naslednjem hipu sem videl, da po šipah na oknih lije voda, kot bi jih kdo iz polnega škafa polival. Imel sem občutek, da je tudi vsa hiša že polna dežja. Mama je nehala moliti. Zavihtela se je v kamro in začela vleči skupaj odeje, plahte, rjuhe — sploh vse, kar ji je prišlo pod roke. Vsakega otroka je v naglici v nekaj zavila, najbolj na debelo čez glavo. Male je položila na posteljo v kamri, da so ležali počez drug poleg drugega kot mumije. Mene je porinila na peč. Zavrt v atovo zimsko suknjo sem se stisnil kar mogoče v kot. Kaj je napravila s Tičetom, nisem mogel videti. Mislil sem samo na to, kar nam je že sprva naročila: "Mižite in ušesa si tiščite . . ."

Kako je mogoče, da otrok v takem zaspil, res ne vem. Menda od same živčne utrujenosti. Dejstvo je, da sem bil kmalu v deželi sanj. Ko sem se zjutraj zbudil, sem se znašel na klopi za mizo. Kot sem pozneje zvedel, so tudi drugi z menoj vred zaspali, samo Tiče ne. Mama nam je pozneje večkrat pravila, kaj je prestala tisto noč in komaj rešila otroke, da se nismo zadušili in potonili. Ko sem pogledal ven, je bilo kar preveč za en sam pogled z očmi otroka.

Spodaj tik pod našo potjo je bila zemlja razpočena. Zdela se mi je, da mi zija naproti ogromno brezno. Kako globoko je bilo, se ni dalo videti. Skoraj do vrha je bilo polno umazane vode, ki je vanj curela iz zmehčane ilovice od vseh strani. Niže doli pri cesti, do koder se je poprej spuščal gladek s travo porasel breg, je bil zdaj nekak grič. Prav na vrhu je stala visoka čišplja, ki je še včeraj mirno rasla par korakov pod našo potjo. Grič je popolnoma zakrival cesto ob Povšci, ki se je poprej od nas jasno videla, razen koder jo je zakrivalo grmovje in košato drevje. Strugo Povšce bi bilo čez grič mogoče videti, toda danes je služila Povšci za strugo vsa dolina od brega do brega. In kakšna je bila danes Povšca! Strah jo je bilo pogledati! Ni tekla kot se spodobi pametni vodi, valila se je in penila kot ponorela. Po njenih valovih so se premetavali debeli hlodi, vsakovrstne rante, butare hoste, cela drevesa, stene podrtih svinjakov in šup, podnice in opore odnešenih mostov — saj se ne da popisati . . .

Oči so mi izstopile in kot zamaknjen sem strmел v popolnoma nov svet okoli sebe. Čeprav je bilo dosti daleč do deročega

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE,	
189 Boundary Road.	329 6144
MALVERN,	
1382 High Street.	50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,	
505 Princes Highway, Noble Park.	546 7860
MENTONE,	
3 Station Street.	93 2460
FRANKSTON,	
232 Cranbourne Road.	781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA	

toka tam spodaj, sem imel vtis, da je doli vse mirno, le jaz drvim z veliko naglico nekam v smeri proti Polhovem. Moral sem se obrniti proč, da se mi ni v glavi zvrtele.

Tedaj sem opazil, da leži padli kozolec s svojo zmečkano streho prav ob robu razpoke. Uljnjak se je pa pri piki ujel, da ga ni požrlo, ko se je v naših melinah utrgal plaz. Pozneje nam je pripovedal ata: "Otroci ste na vso srečo pospali, mene je pa prijela taka groza, da me je minila vsaka misel, kaj bi se še dalo narediti. Bliskanje je ponehaval, vendar je tu pa tam še užgalo skozi strahoten naliv. Strmel sem skozi okno v temo, pa je kmalu šinil blisk, ki je bil čudno dolg. Bilo je svetlo kot podnevi, moje oko je pa zagledalo neverjetno reč. Naša česplja je potovala navzdol: lepo pokonci, ker tudi vihar ni bil več tako silen kot sprva. Nekje spodaj se je drevo dvignilo visoko v zrak — ali se mi je pa samo zdelo — potem je bila spet črna tema. Z obema rokama sem se prijel za glavo, češ ali sem pri sebi ali nisem. Komaj sem se zavedal samega sebe. Tedaj je ponovno blisknilo, da sem za hip videl, kaj se je bilo zgodilo. Ves naš breg je bil posnet prav dol do ceste, razpoke pod potjo pa nisem videl. Plaz se je bil že ustavil, česplja se mi je pa zdela dosti bolj na visokem kot potem, ko se je naredil dan. Tudi grič se mi je zdel visok kot Gradišče . . ."

"Kaj ste pa potem naredili, ata?"

"Ne vem, kako dolgo sem stal kot ukopan. Naenkrat sem začutil, da stojim v nečem mrzlem in mokrem. Zavedel sem se in videl, da mi voda vdira pod noge pod vrati in od stropa curlja v debelih curkih. Sploh je teklo v hišo od vsepovsod. Bilo je kakor da je naša hiša postala šibka škatla iz lepenke . . ."

To in še veliko drugega nam je ata pripovedoval pozneje, pa vmes je spet in spet ponovil nekako molitev:

"Očitno je, da nas je Bog prav posebej varoval, drugače bi nas moralo odnesti vse skupaj!"

Tisto jutro pa ni bilo časa za besedovanje. Ko je svet okoli tebe ves v vrtincih, ne moreš govoriti: zijaš, blediš, k večjemu vpiješ. Žirovčev potok je od svoje strani kar najbolj pridno pomagal Povšči v njenem divjanju. Sprva se je celo zdelo, da ne rine potok v Povšco, ampak Povšca v potok. Ves tisti dan in še naslednji smo bili odrezani od najbližjih sosedov. Kmalu so pa začeli prihajati k nam ljudje od druge strani, od Hrastnice čez klanec, ki se je čezenj vzpenjala naša pot više od nas. Tudi Podganarjevega strica sem zapazil v trumi, malo pozneje pa gostača Tomažka. Zmerom več jih je bilo, kričali so vse vprek in vili roke, da ni bilo razumeti, kaj jim je v mislih. Toliko sem razbral iz pripovedovanja, da je Hrastnica vsa v vodi, vendar hišam ne bo velike škode, ker vas stoji malo vstran in je glavni tok deroče Povšce ne doseže.

Ata je bil domala ves čas med ljudmi doli na poti. Pomagal je ugibati, če se bo ob razpoki utrgalo še kaj več zemlje . . . Mama se ni menila za tuje ljudi, neprestano si je dala opraviti v hiši in okoli nje, čeprav skoraj ni vedela, česa naj se loti, ko je bilo povsod vse križem. Tekala je iz kota v kot, od vogla do vogla, da jo je bilo povsod videti. Človek bi mislil, da imamo naenkrat pri hiši najmanj tri mame. Tudi za otroke se skoraj ni zmenila, čeprav je vse jokalo. Samo s prstom na ustih je tu pa tam pozivljala koga, naj bo tiho, če kako more. Tiče in jaz sva postavala okoli, če bi mama kaj ukazala. Saj

storila le svojo dolžnost. Mnogo poguma je bilo treba za ta nujni protest in čestitam ji za ta korak. Vemo, da je šla zadnji čas skozi težko gonjo in so enega njenih urednikov tudi živčno uničili.

Kljub jasni ustavi torej slovenski vernik nima pravice javne obrambe na javne napade. Tako je odločilo okrožno sodišče v Ljubljani. Obsodilo je tistega, ki se je potegnil za ustavo ter ga na tako beden način prisililo k molku, češ da članek "lahko vznemiri javnost" . . . Resnični krivec, ki je kršil ustavo in sprožil vznemirjenje vernikov, ni bil klican na zagovor. Verjetno je bil prisoten kot — tožitelj . . .

DAROVI ZA BERNARDOV TIŠKOVNI SKLAD: \$12.— Peter Kern; \$10.— Marija Trošič, Lucian Mozetič, Jože Koščak, N.N., Celestin Benčič; \$9.— Friderik Breznik; \$6.— Jože Kosi, Anton Kosi, Matija Cimerman, Franc Bresnik, Marjan Vihtelič, Ivanka Varljen, Stanislav Samsa, Franc Wagner, Jože Božič, Franc Bračko, Justina Hinrichsen, N.N., Jože Vukovič, Ivan S. Prosenak, Mario Maršič, Danijela Pavič, Marjan Korva, Rado Škofic, Anton Brne, Evgen Brajdot, Marija Vrvanik, Hermina Koroša, Slavko Drezga, Ludvik Bunderla; \$5.— Roman Uršič, Heda Stankovič, Alma Štefanič, Justi Mrak, Greta Korotanchnik; \$4.— Olga Zlatar, Silvo Rošker, Ivan Slavec, Anton Kristan, Ferdo Slevce, Božo Štiber, Milan Lotrič, Marija Špilar, Marija Bizjak, Štefanija Smole, Anton Skok; \$3.— Ivana Berginc, Antonija Šabec, Marija Iskra, Jože Podboj, Ivan Kovačič, Ivan Mesar, Frančiška Peršič, Karl Mezgec, Ludvik Tušek, Alojz Kerec, Dr. Emil Miglič; \$2.— Jože Miklavčič, Marija Nekrep, Emil Pahor, Al-

bert Škerlj, Marija Jug, Marija Štavar, Janez Rotar, Ivan Plesničar, Dragica Babich, Ivan Golob, Avgust Gornik, Slavko Jernejčič, Janez Zemljčič, Kristjan Tinta, Josip Bastalec, Ivan Habor, Anton Valher, Janez Robar, Štefan Kovač, Franc Črepinšek, Franc Čebokli, Fanica Lasič, Marija Gorjan, Andrej Fistrič, Marija Dolenc, Angela Dodič, Mario Jenko, Rozalija Cenčič, Max Krajnik, Karla Twrdy, Jože Brožič, Ignac Kalister, Ivan Dodič, Anton Kustec, Andrej Pichler, Emil Torbica, Rudi Stemberger, Štefan Šernek, Franc Šiftar, Terezija Ilijaš, Stanko Gruntar, Jože Kavaš, Toni Šajn, Jerica Grželj, Frances Čebin, Roža Franco, Pavla Kavčič, Marta Veljkovič, Matija Štukelj, Evgen Benc, Stanko Sivec, Roman Zrim, Ana Bertonec, Albin Drašček, Oto Krojs, Ludvik Lumber, Darko Stanič, Alojz Mihič, John Ploy, Leopold Muller, Gita Mihelčič, Pavle Bernetič, Alojz Rezelj, Janez Jernejčič, Stan Ludvik, S. Jež, Rudi Jaksetič, Alojz Pelko, Ljubica Plevčak, Alojz Hrast, Tinka Urh, Anica Pegan, Mira Urbanč, Ivanka Bobek; \$1.— Marija Peršič, Miha Matkovič, Vinko Jager, Edvard Peršič, Ema Kowalsky, Ivanka Filipič, Ivan Burlovič, Anton Zdole, Stanko Heric, Štefan Kočar, Andrej Udovič, Ivan Štrucelj, Marija Habenschuss, Milan Ogrizek, Martin Knap, Ivanka Penca, Franc Arnuš, Barbara Marinčič, Franc Sodja, Marija Čančar, Pepi Ujčič, Marija Radin, Martin Pečak, Leopold Urbančič, Vinko Prinčič, Alojzija Žakelj, Janez Rogl, Anica Sivec, Rafaela Bernes, Sandra Knel, Stana Hervatin, Alojzija Paravan, Milka Medica, Frančiška Mukavec, Helena Pirc, Karolina Čargo, Maria Zai, Bogomir Krševan, Ivan Horvat, Milka Kregar, Marija Dobrigna, Rozina Tkalčević, Ivan Vidmar, Štefan Močilnik, Andrej Grlj, Ivan Mohar, Marica Darmanin, Justina Costa, Antonija Iskra, Mirko Godec, Kristina Hoiker, Jože Pliberšek, Franc Matuš, Marija Taubner, Jernej Serbak, Jurij Tomažič, Jože Ficko, Alojz Kučan, John Mihič, Mile Klemenčič, Julia Beilharz, Franc Mesarič, Viktor Ferfolja, Alojz Jereb, Antonija Poklar, Viljem Bauer,

sama nisva vedela, kaj bi. Pa je tudi naju kar pustila, da sva se spet in spet umikala za hišni vogal in zijala navzdol — med ljudi in preko njih v dolino . . .

Do drugega dne se je Povšca že nekaj unesla. V teku dneva je očitno upadala. Žirovčev potok se je stisnil pod most — če bi namreč most bil! Od vseh strani, navzdol in navzgor po dolini, so vrele skupaj novice in poročila, kaj vse je vzelo konec pod nalivom iz utrganega oblaka. Še ves tisti dan je bilo zbirališče ljudi in novic prav ob naši hiši. Da so vsi mostovi med Ljubljano in Polhovem splavali po vodi, se nikomur ni zdelo kaj posebnega. Naštevali so pa bajte, hleve, svinjake, kozolce, da, tudi hiše. Plazov pa do Polhovega toliko, da naš že ni bil kar nič več zanimiv. Sredi popoldneva je bilo že odprtih toliko drugih razglednih točk vzdolž doline, da ljudje niso več tako tiščali k nam. Naš ata je utegnil sam zase pogledati, kaj je prav za prav z našim plazom.

Zavil je proti Žirovcu, s Tičetom sva mu za poskušnjo sledila. Do Žirovca samega se še ni dalo, res je pa, da so že pripravljali na oni strani potoka gradivo za zasilni most. Nama je namignil, naj se vrneva, sam je nekaj vpil ljudem na oni strani in potem zavil po cesti v smeri griča s češpljo na vrhu. Cesta je bila grdo razdrta, vendar ne več pod vodo. Kmalu se je ata vrnil in pripovedoval: "Naravnost neverjetno! Tik do ceste se je navalila utrgana zemlja, tam jo je pa nekaj zadržalo: kakšno drevo ali morda skala. Ponekod je res tudi cesta nekoliko zasuta, pa ta navlaka se bo dala z majhnim trudom spraviti s poti. Tistile grič s češpljo je pa proti cesti kar odsekan, skoraj navpično, kot bi kdo škarpo naredil. Videti je, da je vso rušnjo potisnilo pred seboj in jo stisnilo, da se je vsa reč nehala pomikati na cesto in čez."

"Ata, ali bo zdaj tako ostalo za zmerom in ne bomo mogli več videti na cesto?"

"Ne bo moglo. Preveč visi. Nevarno je, da se prej ali slej znova vdere in bo cesta pretrgana. Počakajmo, kaj bodo rekle cestne oblasti. Ni dvoma, da bodo kaj kmalu na ogledih. Potem se bo videlo, kaj mislijo ukreniti."

Še malo, pa smo videli novo zanimivost. Ko je Povšca upadala, se je bolj in bolj jasno videlo, da si je zdaj končno-veljavno naredila strugo po novem. O Žirovčevi zaporu ni bilo sledu, graben preko Loke je bil od sile širok, da je komaj ostal še kak grm ob njem. Še več! V stari strugi so se začeli kazati posamezni majhni otočki — očitno sipine nanešene bogve odkod. Nihče ni mogel več dvomiti, da je stara struga grdo zasuta, verjetno vse do Žirovca.

Tiče se je zagledal v otočke. Dolgo je stal kot ukopan. Nenadoma se je obrnil, stekel k atu, stegnil roko kar najbolj jo je mogel in pokazal ž njo proti Povšci. Glas mu je čudno trepetal, ko je vzkliknil: "Ata, zelnik!"

Res so oblasti odločile, da je treba nakopičeno zemljo, ki je delala grič za našo češpljo na vrhu, čimprej spraviti proč. Dokler se to ne napravi, mora iti ves promet, v kolikor se bo že odprl, od Žirovca do Hrastnice po poti mimo naše hiše, tik nad razpoko, ki je bila meni še zmerom kot brezno. Za nekaj dni, če ne tednov, smo bili Drnuljci sredi sveta. Vsake vrste gospoda je romala mimo nas proti Polhovem ugotavljal poškodbe in ukrepat o obnovitvenih delih. Od Žirovca navzgor so hoditi peš, konji so za njimi vlekli prazne kočije. Pod našo hišo so se ustavljali in se z našim atom kaj pomenili.

Bilo je zanimivo življenje, vendar smo mogli vsaj glavne razmetanosti dejati v red. Kozolcu smo odščipnili streho, da je bila pot prosta tudi za promet z vozovi. Kdaj ga tomo spet postavili na noge?

Ata nam je kmalu povedal: "Pod našimi melinami bodo cesto nekaj dvignili, grič s češpljo pa premetali na ono stran. Da bo Povšca zanaprej tekla samo po novem, je vsem samo po sebi jasno. Z deli bodo začeli takoj, je že prilično suho."

Potlej je ogledoval padli kozolec, pa ne dolgo. Sunkoma se je obrnil in poklical Tičeta in mene: "Gremo posekavat grmovje pod cesto. Veliko ga itak ne gleda iz sipin, pa vendar — zdajle je čas. Fanta, na noge!"

Brž smo pograbili sekire in sekirice, fove in kramp, pa smo se spustili dol. Nič si nismo več rekli, pa je vsem odmevalo v duši — gotovo tudi mami, ki nam je molče pomagala iskati orodje — kar je bil Tiče že prej oznanil: "Ata, zelnik!"

Dva, tri dni smo trdo delali. Posekavali smo, rvali korenine, vlačili proč razno šaro in jo kupičili v Loki, ki že nekaj dni ni bila več pod vodo. Vse drugo je zaenkrat izgubilo za nas vso zanimivost. Tiče in jaz sva garala kot bi bila že močna delavca, da se je ata čudil najini vztrajnosti. Še na jed nisva mislila; komaj takrat, ko je Luš prinesel malico, južino pa mama. Kar nič nismo govorili. Mimogrede smo zmetali vase, iz naših žarečih oči je pa vpilo: "Mama, zelnik!"

Dobro je razumela in nam zgolj s prikimavanjem odgovarjala: "Da, da! Zelnik!"

Imeli smo srečo in prehiteli delavce, ki jih je poslala cestna oblast. Začeli so podirati grič. Srce me je zbolelo, ko je padla naša češplja. Pa samo mimogrede. Imel sem kaj gledati, ko se je nad ducat samokolnic srečavalo in spet sprečavalo, vozeč zemljo na ono stran ceste. Najprej so jo stresale tik pod cesto na naš svet, potem so delavci napravili iz plohov nekake brvi preko mehke zemlje, da so vozili varno do prejšnje struge, nazadnje celo nekoliko v Loko. Kdo bi si bil mislil, da je imel grič toliko blaga v sebi?

Od Žirovca sem so s težkimi vozmi in konji dovažali kamenja in debelega gramoza za dvig ceste. Veliki kupi so se grmadili nad cesto in se napol naslanjali v naše meline. Ko je bil grič srečno odmetan iznad ceste, so takoj začeli z nadaljnji deli. Vmes so se povzpeli prav do nas in zasuli razpoko pod našo potjo, da ni bilo več brezna.

(Dalje prih.)

Franc Male, Marica Tavčar, Ivan Figar, Stanko Schaefer, Štefan Bali-gač, Leopold Gasparut, Alojz Miko-lič, Isabella Bukarica, Jože Kučko, An Campaner, Janez Mihelčič, Jakob Robar, Frank Frigula, Toni Mršnik, Mihaela Brkovec, Emil Celin, Rafael Pavlovec, Justina Glajnarič, Anton Iskra, Mihael Žilavec, Stanko Zitter-schlager; \$0,80 Stanislav Cigan.

P. STANKO PODERZAJ, INDI-JA: \$50.— N.N.; \$8.— Antonija Stojkovič; \$5.— Franc Štrubelj, Leo-pold Bajt, N.N. (za lačne), M.J., Roman Uršič; \$4.— Ivan Plesničar, Andrej Udovič; \$3.— Mirko Cuder-man; \$2.— Helena Pirc, Štefanija Smole.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA: \$16.34 za lačne nabrali Henry, Mark in Stanka Stariha; \$10.— E. in K. Kowalsky, Milan Krajnik; \$5.— Ma-rija Habor, Slavko Drezga, Roman Uršič, Leopold Bajt; \$4.— Ivan Ple-sničar; \$3.— Marija Iskra.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$34.— N.N.; \$20.— N.N.; \$13.— Anton Bavdek; \$10.— Druž. Franc Vadnjal, N.N., Julka Mrčun, M.J.; \$5.— Jože Turk, Roman Uršič, N.N., Druž. Slavko Drezga (namesto božičnih kart), Ivan Horvat, Anica Muster in druž. (namesto venca na grob materi); \$4.44 N.N., \$4.— Ma-rija Moschetti, Marija Špilar (za lač-ne); \$2.— Marijan Vihtelič (za lač-ne), Ivan Kovačič, Ivan Lapuh, Dru-žina Franc Grl, Frances Čebin, Božo Lončar, Milan Lotrič (za lačne); \$0.70 Druž. L. Bunderla; \$0.60 Lu-cija Rogič.

Dobrotnikom Bog povrni!

EMONA ENTERPRISES

P.O. BOX 188, COOGEE, N.S.W., 2034

Tel. 399 9061

JELENA in ALFRED BREŽNJK

Nudimo Vam najnovije SLOVENSKE PLOŠČE in KASETE ter KNJIGE

V SYDNEYU so Vam naše plošče in kasete na razpolago tudi pri sestri Miriam, Slovenski Center sv. Rafaela, 311 Merrylands Road, Merrylands.

V MELBOURNU pa je naš zastopnik z lepo izbiro plošč in kaset Društvo sv. Eme, slovenska cerkev v Kew.

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijsko)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

VELIKONOČNI SPORED

23. marca, Cvetna nedelja, 9.30 dopoldan, Merrylands: blagoslov butaric in drugega zelenja na sestreskem dvorišču. Sledi procesija v cerkev in sv. maša, med katero beremo pasijon po sv. Mateju.

27. marca, veliki četrtek, 7.00 zvečer, Merrylands: sv. maša v spomin zadnje večerje. Nato prenos Najsvetejšega na stranski oltar (Jezus v "ječi"), razkrivanje velikega oltarja, sledi ura molitve za svetost duhovnikov.

28. marca, veliki petek, 11.00 dopoldan, St. Joseph, Leichhardt: sveti križev pot in branje pasijona.

3.00 popoldan, Merrylands: obredi velikega petka (berila in pasijon, prošnje za vse stanove, razkrivanje in češčenje križa, sv. obhajilo).

7.00 zvečer, Merrylands: sv. križev pot. Nato molitvena ura za ohranitev vere v naših izseljenskih družinah.

29. marca, velika sobota, 7.00 zvečer, Merrylands: blagoslov ognja, velikonočne sveče, krstne vode, branje sv. pisma, obnovitev krstnih obljub in ob 8.00 zvečer slovesna maša velikonočne vigilijske. Sodeluje mešani zbor.

30. marca, velika noč, 8.30 zjutraj, Merrylands: sv. maša z ljudskim petjem.

10.30 dopoldan, Merrylands: slovesna sv. maša z zborovim petjem.

5.00 popoldan, Wollongong: velikonočna služba božja.

31. marca, velikonočni ponedeljek, 12.00 opoldan, na slovenski zemlji, 45 Ferrers Rd., Horsley Park: sv. maša, pri kateri prepeva mešani pevski zbor pod vodstvom g. Klakočerja. Nato piknik.

6. aprila, bela nedelja, 9.30 dopoldan, Merrylands: redna nedeljska služba božja. Po maši pete litanije Matere božje in blagoslov.

6.00 zvečer, Hamilton-Newcastle: velikonočna služba božja.

SPOVEDOVANJE

Priliko za sv. spoved imate za veliko noč vsako nedeljo v postnem času v Merrylandsu eno uro pred mašo. Poleg tega tudi pred obredi velikega tedna in na veliko soboto od 4.20 popoldan do 5. ure. — V Leichhardt (St. Joseph) na veliki petek od 10. do 11. dopoldan. — Enako tudi na veliko soboto od 12. ure opol-

dan do 1. ure popoldan v Blacktownu in od 1.30 do 2.30 v Cabramatti.

BLAGOSLOV JEDIL — v Merrylandsu na veliko soboto popoldan ob 4. uri, prav tako po sobotni (vigilni) maši, na veliko noč po obeh mašah in v Wollongongu po popoldanski maši. V Cabramatti in Blacktownu po spovedovanju.

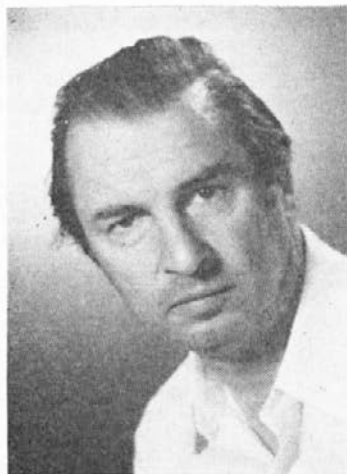
BUTARICE bomo delali v Merrylandsu na cvetno soboto, 22. marca, začenši ob 9.30 dopoldan. (To in naslednjo soboto odpade slovenska šola in veronauk). Vabljeni so otroci slovenske šole, veroučna skupina, stariši otroci in tudi drugi. Te butarice bodo blagoslovljene naslednji dan, na cvetno nedeljo pred mašo.

PIRHOVANJE na velikonočni ponedeljek. Po izkušnji zadnjih let ta prireditev v Paddingtonu ni bila več dobro obiskana zaradi neprimerne kraja in ure (težave s parkiranjem). Zato smo se odločili, da spremenimo kraj: letos bo na velikonočni ponedeljek "Pirhovanje" na slovenski zemlji v Horsley Park (45 Ferrers Rd.). Začeli bomo s sv. mašo ob 12. uri (opoldan). Sledi piknik, prosta zabava. Za dobro voljo in plesno glasbo bo skrbel "Šernekov kvartet". Pri srečolovu vas čakajo praktične nagrade. Žene naprošamo, da spečejo pečivo in ga prinesejo na prireditev. Čisti dobicek bo za fond "Ambrožičevega doma" za onemogle.

NOVI GROBOVI — Na državni praznik "Australia Day", 27. januarja 1975 okrog pol treh popoldan, je preminula AGNES SIMENČIČ, roj. Belšak. Rojena je

bila 7.12.1906. pri sv. Barbari v Halozah. Poročila se je pravtam leta 1933 s Karlom Simenčičem. Družina je prišla v Avstralijo 18.8.1949. na ladji "Goia". Vsa leta so živeli v Quakers Hill-u. Mož pokojnice je zaposlen kot nadzornik pri Bitupave Industries. Rodili so se jima trije otroci: Karl, Marija poročena Jeglič in Jože. Vsi so poročeni. Poleg moža in otrok zapušča tudi pet vnukov, v domovini pa še sestro Marijo v Halozah in Evaristo, ki je šolska sestra-redovnica v Novem Sadu. Pokojnica je začela resno bolehati lansko leto maja. V juniju je šla na operacijo. Toda zahrbtna rakova bolezen je nadaljevala svoje delo. Kljub temu je pokojnica še opravljala delo na vrtu, ki ga je vse življenje z ljubeznijo negovala. Le zadnjih šest tednov je bila priklenjena na posteljo. Za odhod s tega sveta je bila dobro pripravljena, saj je v boleznih večkrat prejela zakramente. Pa tudi njeno celo življenje je bilo lepa priprava na smrt: rada je molila. Vsak dan ob koncu dneva se je kar za dve uri predala molitvi. S tem je dala svoji družini lep zgled. Bila je tudi sočutnega in usmiljenega srca in je pomagala potrebnim. Bila je vsa zavzeta ne samo za telesni, ampak tudi za dušni blagor svoje družine kot odlična mati in žena. Tudi za naš verski center v Merrylandsu je ogromno storila in žrtvovala. Za vse to naj ji bo Bog bogat plačnik. Pogrebna sv. maša za pokojnico je bila opravljena v naši cerkvi v Merrylandsu 30. januarja 1975. Nato smo spremili njene zemske ostanke k večnemu počitku na slovenski del pokopališča v Rookwood-u.

ZVONKO PLEVČAK je bil že drugi smrtni slučaj v tem letu med našimi rojaki. Preminul je 31. januarja 1975. v Royal Melbourne Hospital, kjer je bil na zdravniškem pregledu za srce. Rojen je bil 11.2.1922. na Rakovniku pri Ljubljani. Nekaj časa je bil tudi gojenec salezijanskega zavoda istotam. V Avstralijo je prišel 3. avgusta 1949 in se zaposlil pri tvrdki "Whitmont" v Blacktownu. Zadnja leta pa je živel pri poročeni hčerki v Braidwood-u. Zapušča ženo Ljubico, roj. Marinkovič, sina Stojana, hčerko Jeleno, por. Kovič in sina Radota,

ki je še neporočen. Pogrebna maša zanj je bila opravljena 5. februarja 1975. v Queanbeyan-u, nato pa smo ga spremili za pokop v Canberro.

MARIJA STOK, rojena Mohorčič je odšla s tega sveta komaj šest dni po povratku iz Avstralije v domovino. Izpolnila se ji je želja, da bi umrla v domovini in bila je pokopana poleg svojega moža Ivana, ki je med pokojnimi že od leta 1940. Pokojnica je bila rojena 2.7.1896. na Velikem Ubeljskem pri Postojni. V Avstralijo je prišla leta 1949., ter živela najprej v Adelaidi, potem pa vsa leta pri hčerkah v Sydneyu. Zapušča tri sinove in tri hčerke. Od sinov živi v Sydneyu Silvo, od hčera pa Marica, poročena Mlakar in Malka, poročena Mravljak. Pokojnica je bila res prava krščanska mati, ki je svoj poklic vestno izvrševala in živela iz vere v Boga. Zato so jo njeni otroci izredno ljubili in spoštovali. Pogosto je prejemale zakramente, sv. maša in molitev sta ji bila redna dušna hrana. V prostem času je rada prebirala nabožne knjige, pa tudi leposlovne. Truplo pokojnice je do pogreba ležalo v Franciškovi kapelici na ljubljanskih Žalah. Sv. maša zadušnica je bila opravljena v Stražišču na pepelnico, 12. februarja 1975., nato pa so jo spremili k večnemu počitku na pokopališče v Bitnjah pri Kranju.

ZORKO KRESEVIČ je preminul na svojem domu, Chancery St., Canley Vale, dne 17. februarja 1975. v jutranjih urah. Rojen je bil 12.12.1928 v vasi Starod, župnija Podgrad pri Ilirski Bistrici. V Avstralijo je prišel na ladji "Ana Salem" 29.7.1950. Poročil se je leta 1955 z Marijo, roj. Fišer v Cabramatti. V zakonu sta se rodila dva otroka, Rudi in Sandra. Zaposlen je bil v železni industriji pri Lysaght Bros. v Chiswick-u. Pogrebna maša zanj je bila opravljena v naši cerkvi v Merrylandsu 20. februarja, nato smo ga spremili na pokopališče v Liverpool.

Sorodnikom in svojcem vseh štirih pokojnikov naše iskreno sožalje. Teh in ostalih se spomnimo v molitvi. Naj počivajo v božjem miru!

Vljudno ste vabljeni na
"PIRHOVANJE"
ki bo na slovenski zemlji,
45 Ferrers Road, Horsley Park
na velikonočni ponedeljek, 31. marca 1975

Začetek s sv. mašo opoldan.

Sodeluje naš mešani zbor.

Popoldne sledi srečolov in družabnost
ob muziki "Šernekovega kvarteta"

Dobiček za fond "Ambrožičevega doma"
za onemogle

Dobrodošli!

P. Valerijan

ZEMLJIŠČE ZA CERKVIJO v Merrylandsu ima še vedno nesprejemljivo visoko ceno. Zato še ni prišlo do pogodbe. Čakamo, da bo nakup bolj ugoden. Zato so posojila skladi za nakup zemljišča še vedno dobrodošla. Bog povrni vsem, ki so se dosedaj odzvali. Želim poguma tudi dodatnim rojakom.

SLOVENSKA ŠOLA v Merrylandsu je vsako soboto ob 2. uri popoldan. Pred to šolo, ob 1. uri, pa je VERONAUK za pravoobhajance. Novi učenci za eno ali drugo so še vedno dobrodošli. Ne bo pa pouka na cvetno in veliko soboto.

BOŽJI GROB bomo imeli v Merrylandsu tudi letos. Najsvetejše bo izpostavljeno takoj po končanem opravilu velikega petka popoldan. Ostane izpostavljeno tudi v soboto cel dan do večerne liturgije. Torej imate priliko za obisk Jezusa v božjem grobu v petek popoldan ali zvečer (ko je križev pot) in v soboto ves dan.

DRUŠTVO "PLANINKA" v Brisbanu praznuje 20-letnico obstoja. Proslavljali bodo s kulturno-družabnim programom v farni dvorani, New Farm, Qld. v soboto 8. marca. Poleg domačega zbora pod vodstvom g. Sivca, sodeluje tudi sydneyški ansambel "Ministranti". Od boru, članom in vsem tamkajšnjim rojakom k obletnici čestitke z željo, da bi se še mnogo let sestajali na družabnih in kulturnih večerih.

K r s t i

Johnie Rudolf Uljan, Casula. Oče Rudolf, mati Marija, rojena Hrvatina. Botrovala sta Danilo in Zofija Šajn — Merrylands, 9. nov. 1974.

Anton Kolenc, Yennora. Oče Avgust, mati Martina, rojena Andrejčič. Botrovala sta Alojzij in Juliana Andrejčič — Merrylands, 7. dec. 1974.

Simon Tašner, Lansvale. Oče Vili, mati Neža, rojena Ornik. Botrovala sta Peter in Ivica Kropce — Merrylands, 15. dec. 1974.

David Simčič, Pennant Hills. Oče Martin, mati Kati, rojena Kohnke. Botrovala sta Ivan in Marija Figar — Merrylands, 31. dec. 1974.

Anthony John Friščič, Greystanes. Oče Vinko, mati Sonja, rojena Voršič. Botrovala sta Alojz in Danica Moge — Merrylands, -8. jan. 1975.

Mario Jožef Magdalenič, Berala. Oče Josip, mati Marija, rojena Novak. Botrovala sta Ivo in Dubravka Potocki — Merrylands, 19. jan. 1975.

Sandra Vladimira Gmajner, Liverpool. Oče Toni, mati Viki, rojena Petrova. Botrovala sta Franc in Katica Husarek — Merrylands, 19. jan. 1975.

Carmen Olga Lah, Bankstown. Oče Jože, mati Olga, rojena Ovičaj. Botrovala sta Karlo in Mari Ovičaj — Merrylands, 2. febr. 1975.

Elizabeta Bertoncelej, Regents Park. Oče Anton, mati Marija, rojena Ambrožič. Botrovala sta Alojzij in Marija Gomišek — Merrylands, 9. febr. 1975.

Robert Franc Frankin, Campsie. Oče Franc, mati Kristina, rojena Sevnčnikar. Botrovala sta Jože in Ivanka Lapuh — Merrylands, 15. febr. 1975.

David Rudolf Korpar, Matraville. Oče Rudolf, mati Kristina, rojena Zver. Botrovala sta Jože in Rozalija Kavaš — Merrylands, 16. febr. 1975.

Amanda Lea Marshall, Canley Vale. Oče Gary, mati Zdenka, rojena Plohl. Botroval je Branko Plohl, Sandra Plohl pa je bila krščanska priča — Merrylands, 22. febr. 1975.

P o r o k e

Gerard Raymond Johnston, rojen v Sydneyu (Kilara) in **Marija Dominika Ritlop**, rojena v Srednji Bistrici, župnija Črenšovci v Prekmurju. Priči sta bila Tomaž Powell in nevestina sestra Ivanka Pankraz — Merrylands, 25. jan. 1975.

Jeffrey White, rojen v Kogarah, N.S.W. in **Danica Žeks**, rojena v Mariboru (Hoče). Priči sta bila Adrian Fowler in Nada Žeks — Merrylands, 1. febr. 1975.

Branko Palijan, Donja Vlahinička, župnija Popovača in **Lidija Čuček**, Celje, župnija sv. Daniela. Priči sta bila Nesip Memisoblo in Marija Kecek — Merrylands, 9. febr. 1975.

Vazmoslav Rubeša, Reka, župnija Lurške Matere božje in **Margaret Bovill**, rojena v Marrickville, živeča v Kingsgrove. Priči sta bila Ronald in Linette Pollett — Merrylands, 21. febr. 1975.

Anthony Rily, rojen v Bega, N.S.W. in **Nada Marija Horvat**, rojena v Paddingtonu. Oba živeča v Earlwood-u. Priči sta bila Graeme Johnsen in Ana Kolenko — Merrylands, 22. febr. 1975.

P. VALERIJAŃ

Dr. Ivan Mikula je MISLIM poslal v objavo sledeči velikonočni spored:

CANBERRA (Garran):

Na veliki četrtek večerna maša ob osmih.

Na veliki petek ob treh popoldne križev pot, nato obredi dneva.

Na veliko soboto ob osmih zvečer maša velikonočne vigilije.

Spovedovanje vse tri dni eno uro pred obredi.

BRISBANE (St. Mary's):

Na velikonočno nedeljo ob 11.30 dopoldne velikonočna služba božja. Spovedovanje eno uro pred mašo.

TRETJI SE JE OGLASIL

K sliki: P. Evgen se pripravlja za božično mašo. Za oltar mu je služil kar podstavek projektorja. Pred ta svoj "oltar" pa je postavil afriške jaslice . . .

NAŠA MISIJONARIJA p. Hugo in p. Evgen sta lansko jesen zvabila še tretjega sobrata za sabo. Je pa MARIJAN MARINČIČ šele frančiškanski bogoslovec in jim zdaj še ni v pomoč. Pač pa jim bo po končanem študiju, saj se za duhovniško in misijonsko delo pripravlja tako rekoč "na licu mesta". Bogoslovje namreč študira v Ouidah, v afriški državi Dahomey, ter se obenem vživlja v afriško dušo. Če bo vztrajal in srečno končal študije, bo zares prav "pečen" za Togo in našima misijonarjema v veliko pomoč. Lepo bi bilo, da bi ga potem posinovila Adelaida, kot je Melbourne posinovil p. Hugona in Sydney p. Evgena.

V pismu ta kandidat za misijon v Togu takole poroča o svoji šoli in se kar zanimivo bere:

Semenišče v katerem se nahajam je 17. februarja letos obhajalo 61-letnico obstoja. A prva dva duhovnika sta izšla iz njega komaj leta 1928. Ta sta bila abbe Thomas Moulero za Dahomey in abbe Henri Kwakume za Togo. Leta 1931 so bili posvečeni prvi trije duhovniki za Nigerijo, leta 1934 pa prvi duhovniki za Slonokoščeno obalo. Leta 1955 so prevzeli študijsko vodstvo v semenišču očetje sulpinijanci in ga vodili do leta 1971. Tedaj je prišlo semenišče v domače roke. Za krmilo je prijel abbe Moise Acapko, profesor kanonskega prava iz škofije Lobossa v Dahomeyu, ki še vedno pogumno krmari našo barko. Do sedaj je iz semenišča izšlo 87 duhovnikov za Dahomey, 47 za Togo, 22 za Slonokoščeno obalo in 4 za Nigerijo, torej vseh skupaj 160. Enajst izmed njih je sedaj že škofov in nadškofov: 5 v Dahomey, 3 v Togu in 3 na Slonokoščeni obali.

Letos nas je v semenišču 33; 16 iz Dahomey, 14 iz Togo, 2 iz Senegala ter 1 iz Slovenije. Profesorjev imamo sedem, izmed katerih so trije sulpinijanci iz Francije, štirje so pa domačini. Predavanja so dokaj kvalitetna, ker temeljijo na najnovejših francoskih pokoncilskih učbenikih. Celotni pouk je usmerjen v iskanje teoloških oblik izražanja, ki je primerno mentaliteti

afriškega človeka. Z drugo besedo: na evropski kulturi slonečo teologijo skušajo preoblikovati, ne da bi pri tem okrnili njeno bistvo, v teologijo, ki bo temeljila na afriški kulturi. To pa ni ravno lahko, zakaj občutek imam, da pojem afriške kulture za enkrat še ni razčiščen in raziskan. Z letošnjim letom, ko je dobil Abidjan svojo teološko fakulteto, celo s pravico podeljevati doktorat, se je spremenil tudi naš učni načrt. Celotna teologija bo predelana v petih letih. Posvečenje bo pravtako po 5. letniku, medtem ko je bilo preje po šestem. Šesti letnik pa bo vsak gojenec našega semenišča opravil v Abidjanu. To zadnje leto naj bi bilo leto nabiranja pastoralnih izkušenj v mestnih župnijah ter poglobljanja ene izmed teoloških disciplin: pastore, sv. pisma, dogmatike in podobno. Kdor bo uspešno opravil diplomski izpit, bo lahko nadaljeval licenciatski študij, ki bo trajal dve leti.

S čemer nisem preveč zadovoljen, je kurz dogmatike. Profesor namreč zahteva, da sami obdelamo razna vprašanja določene teme, kar pozneje skupaj preberemo. Vse ni bogve kaj bogate vsebine, ker smo komaj začetniki in še ne znamo presoditi, kaj je najbistvenejše. Drugi problem pa je v tem, da je naša knjižnica zelo skromna. Polna je "antikvariatnih špehov", sodobne literature je zelo malo. Vse skupaj, po mojem mnenju, dokaj ovira naš študij. Zanimivo pa je, da imamo hebrejščino obvezno polna štiri leta. Razlog je v tem: če bomo šli k izvorom sv. pisma, bo možna verodostojnejša afriška teologija.

Vesel sem, da sem prišel v Ouidah, da sem v semenišču skupaj s fanti iz bližnjih afriških držav, kjer bo, kakor upam, potekalo tudi moje misijonsko delovanje. Življenje v semenišču je zelo razgibano in bratstvo na zavirljivi višini. Malo težje se je vživeti v mentaliteto teh ljudi, ki se popolnoma razlikuje od naše in preveč temelji na razmerju šef — podložnik, prevelika je pomanjkljivost osebne odgovornosti in vse mora iti po določenih "regelcah". Toda z majhno mero

potprežljivosti in samopremagovanja se dajo preplezati tudi te neznatne ovire. Še moram posebej poudariti, da tako prijaznih in veselih ljudi v svojem življenju še nisem srečal, kot so Afričani.

*

Za božične počitnice brat Marijan ni ostal v semenišču, ampak jih je preživel v Togu. Tako je imel malo predokusa, kakšno delo ga čaka po končanih študijah. Takole nam sam pripoveduje o tem obisku naših dveh misijonarjev:

Bilo je prav prijetno, pa tudi utrudljivo, saj sem napravil več kot 2.400 kilometrov. Škof je želel, naj spoznam celotno misijonsko področje. Tako sem v pičlih 14 dneh obiskal skoraj vse misijonske postojanke in se spoznal z misijonarji. Božič pa sem preživel s p. Hugonom v Osakreju. Polnočnica, kateri je prisostvovalo nekaj nad 200 ljudi, je bila prava paša za moje evropske oči. Med navzočimi je bilo tudi nekaj poganov in muslimanov, saj je polnočnici sledilo ljudsko nočno rajanje, h kateremu so bili povabljeni vsi ljudje dobre volje. Presenečenje nam je pripravila neka muslimanka, ki je krščanski občini podarila za božični praznik 75 litrov domačega piva. Naj še omenim, da so tudi muslimani na božič praznovali: spominjali so se Abrahame daritve Izaka. Rajanje, katerega sva se morala udeležiti tudi midva s Hugonom, je trajalo vse do tretje ure zjutraj in se je nadaljevalo še ves naslednji dan do poznega večera. Kljub vsemu, da so mi misli večkrat ušle v domače loge, lahko rečem, da sem doživel bo-

žično skrivnost v vsej polnosti.

P. Hugo in Evgen sta, hvala Bogu, zdrava. **Re. J.**, da nas vse tri od časa do časa, navzlic rednemu jemanju zdravil, potresa mrzlica. Na Evgena se je celo sprivil revmatizem, kar je za vročo Afriko skoraj smešno. Hugo se že pripravlja na svoj dopust, na katerega bo odšel po veliki noči. A njegov oddih bo bolj posredovanje svojih vtisov številnim misijonskim prijateljem, kot pa resnične počitnice.

Evgenovo misijonsko delo po povratku v Togo lansko jesen poteka poleg oznanjevanja tudi pri raznih gradbenih delih. S seboj je namreč pripeljal pravi kompresor, razne vzvode in škripce, kar mu služi za hitrejšo kopanje vodnjakov — voda je najhujši problem tega misijonskega področja — ter pri gradnji cest in mostov. Mož je bolj vzdržljiv kot konj. Sedaj samo čakam, kdaj bo odprl asfaltno bazo in začel še z asfaltiranjem cest! Žal, nima na voljo avtomobila, ki se mu je pri vožnji skozi Saharo pokvaril in je ostal v državi Niger, pa mu ga do sedaj še niso popravili.

*

No, tisto hudomušnost o "asfaltni bazi" in "asfaltiranju cest" mu bo p. Evgen že odpustil, ko bo bral te vrstice. Pove pa pismo dovolj, da sydneyški posinovljenec ne vrže tako hitro puške v koruzo. A za enkrat mu verjetno zmanjkuje časa in na kakšen asfalt najbrž še ne misli . . .

Vsi trije naši "Afričani" lepo pozdravljajo misijonske prijatelje avstralske Slovenije.

VELIKA NOČ

SILVIN SARDENKO

Daleč grem po beli poti:
velikonočnim zvonom naproti.
Kadar jih srečam, zazvonijo
tisto nebeško melodijo,

da korak zastane
in srce se zgane
v zamaknjenju.

Himno slišim. Čudotvoren glas!
Bratje, greste? Pojdimo skoz vas!
Od zelenih vej
pod zeleni krov
zadehtelo bo po njej.
To je praznik praznikov:
Aleluja!

Na večer se zlije v lep nasmeh.
Videli ga hoste v vseh očeh.
Od pisanih cvetov
do pisanih košar
zablesti skrivnosten žar.
To je praznik praznikov:
Aleluja!

Noč spočne in nam rodi Pomlad.
Angel pahne kamen z grobnih vrat.
Iz blaženih gomil
do blaženih duhov
dviga se mogočnih kril.
To je praznik praznikov:
Aleluja!

Z Vseh Vetrov

DOUGLAS WILKIE, ugledni in znani novinar, je za začetek leta v svoji stalni koloni melbournskega dnevnika "The Sun" pisal o resnem položaju sveta. Po njegovih mislih bodo naslednji meseci res kritični za Srednji Vzhod. Mož predvideva, da bodo Sovjeti to izrabili v svoji dolgoletni želji priti do Jadrana in Sredozemskega morja ter dostavlja: "... Združene države, potegnene globoko v Srednji Vzhod, se ne bodo mogle zopredstaviti sovjetskemu zavzemu Srbije, odnosno polovice Jugoslavije". Kaj pa s Hrvaško in Slovenijo? Ju bodo Sovjeti prepustili demokratičnim svetovnim silam? Me res zanima, koliko je Douglas Wilkie preroškega duha.

24 UNIVERZITETNIH ŠTUDENTOV je štela prva avstralska skupina svetoletnih romarjev, ki je z Msgr. Kevinom Toomeyem kot voditeljem romanja nedavno odpotovala proti večnemu mestu. Veselo smo bili presenečeni, ko smo iz slike v "The Advocate" videli, da je med njimi tudi dvajsetletni **Oskar Može** iz znane slovenske družine v Mulgrave, študent Monash univerze. Verjetno je on pripomogel s svojo besedo, da bo skupina na svojem potovanju po Evropi obiskala mimo grede tudi Slovenijo.

Oskar upa, kot je omenil piscu članka v "The Advocate", da mu bo to romanje "poglobilo vero in mu razširilo pogled na življenje". To mu vsekakor želimo tudi mi — poleg srečne vrnitve v domači krog. Možetovi v Mulgrave sina verjetno že težko pričakujejo.

NORMALIZACIJA ODNOSOV je izraz, ki ga večkrat slišimo ali beremo. Gre lahko za odnos med dvema osebamama, skupinama, državama, med Cerkvijo in državo. . . . Izraz predvideva, da doslej naravnega odnosa spoštovanja in razumevanja ter sodelovanja ni bilo. Na en ali drugi način so se odnosi zmaličili in ena stran je bila prikrajšana. Pove pa izraz tudi, če gremo v njegovo vsebino in globino, da se zdi človeški pameti kot samo po sebi umevno imeti normalne odnose do vseh. To zahteva že človeški čut pravičnosti, enakosti, priznanja različnih mnenj, upoštevanja bližnjega in podobno. Z drugo besedo: vsaka krivica bližnjemu, pa naj bo ta oseba ali skupnost, ni normalna.

V zadnjem času je bilo precej pisanja o "normalizaciji odnosov med Cerkvijo in državo na Poljskem". Celo tajnik tajništva za zunanje zadeve Cerkve nadškof Casaroli je skušal pomagati s svojim obiskom — koliko je dosegel, bo pokazala bodočnost. Lepo pa je povedal poljski primas in kardinal Štefan Višinski, kako si razlaga to "normalizacijo odnosov", ki ni le podpis na diplomatsko pogodbo, ampak praktičen vsakdan. V nedvoumnih besedah je poudaril, da "normalizacije odnosov med Cerkvijo in državo ni in je ne bo brez polne svobode pri oznanjevanju evangelija". Razložil je, da ta polna svoboda vsebuje tudi pravico do nemotenega po-

učevanja verouka in konec omejitvev pri gradnji potrebnih bogoslužnih prostorov. Dotaknil se je tudi neurejenih vpoklicev bogoslovcev k vojakom.

KAJ O ROMANJIH menijo drugi, je tudi zanimivo slišati. Mi smo narod romanj s svojimi številnimi božjimi potmi, kamor se ob praznikih zgrinjajo verniki. Tako je bilo stoletja, pokoncilski čas pa je prinesel tudi na romanje nekaj novih pogledov. Hoče jim dati več globine. Seveda gredo nekateri pri tem še dalje in odklanjajo romanje kot nepotrebno in celo škodljivo zunanost. Da ne najdemo smisla za romanja v našem pomenu besede pri avstralski Cerkvi, je nam vsem znano. Pač ni božjih poti po hribovskih in pozabiti ne smemo, da je avstralska Cerkev zgrajena na irskih priseljencih. Na Irskem pa je bila katoliška vera stoletja zatirana in o kakih romanjih ni bilo govora.

V okviru svetega leta je vatiškansko tajništvo za edinstvo kristjanov organiziralo okroglo mizo in dobilo o romanju nekaj zanimivih izjav nekristjanov. Muslimanski princ Amini iz Irana je na primer izjavil: "Kdor gre na romanje v Meko, gre tja z vero. To ga precej stane in s seboj rad vzame tudi svojo družino, kar pomeni še večje stroške. Za vsem tem je neka resnična vera". Judovski veliki rabin Kahn v Neaplju pa je povedal: "Ni dovolj za človeka, da ima vero. Treba jo je tudi vzdrževati in temu služijo romanja. Romanje poživlja vero kot dodajanje drv na ogenj. . . ."

KAKŠNA DEMOKRACIJA je to — sem bral nedavno — da jih od 186.000 članov največje avstralske delavske unije (AMWU) le 2.100 voli in izbira narodnega predsednika? Hawke je od teh glasov dobil 1.850. Ta številka je v razmerju do števila celotnega članstva unije (186.000) komaj skromen 1%. Torej enoprocentna demokracija, pa nič več! Delavec je tudi za komuniste, ki so se vrnili na uradna mesta po unijskih vodstvih, samo raja, ki plačuje članarino, mora sprejeti odločitve o stvarkah, soodločati pa v unijskem vodstvu ne sme. Tako je dejstvo, za katerega so mnogi slepi, ali pa so prisiljeni k molku.

CIVILIZIRANI SVET si res hoče na vsak način izkopati grob. Danes ga uničuje kot poplava gnojnice val pornografije in mamil. Ljudje na vrhovih pa so pri tem uničevanju mladostnikov kaj brezbrizni. Sami jim dajejo najslabši zgled s svojim "moralnim" gledanjem na važna vprašanja kot so uzakonitev splava, ločitve zakonov, umora neozdravljivo bolnih. . . . Po žalostnih zgledih Švice, Avstrije in drugih zahodnoevropskih držav sledi zdaj tudi Italija po isti poti. Dosedanja prepoved splava je za nekatere stranke le "ostanek iz fašistične dobe", prav tako trdnost zakona.

IZ PROFESORJA FIZIKE je postal cestni pometač. Tako poročajo londonski listi o Davidu Goffu, ki je

obesil svojo profesuro na klin. Rekel je, da bo kot po- metač več zaslužil kot pa bi kot profesor. Poročilo do- stavlja, da v Angliji vsako leto pobegne iz prosvetne službe kar tretjina profesorjev in učiteljev ter raje po- stanejo navadni delavci. Večja plača in manj skrbi ter odgovornosti.

Svet se res čudno spreminja na vseh poljih življenja.

KANADSKÉ OBLASTI so se pošteno potegnile za svojega državljanu hrvaškega porekla, Stjepana Šmintića, ki je bil lani na obisku domovine prijet in sojen. Pred božičem je bil Šmintić odpuščjen iz zaporov ter oproščjen vseh obtožb proti njemu. Kanadsko vlado so k intervenciji prisilili kanadski Hrvati, ki so poslali šte- vilne proteste tudi na Komisijo ZN za ljudske pravice. Uspeli so in jugoslovanske oblasti so morale kljub po- udarjanju dvojnega državljanstva popustiti. S tem so tiho priznale, da je bil mož sojen brez resničnih doka- zov in da je bila obtožnica izmišljena.

V zvezi z gornjim primerom je bil torontski jugoslov-anski konzulat s strani kanadskih Hrvatov javno ob- tožen, da špijonira delavnost kanadskih državljanov hrvaškega rodu. Oblast se je začela zanimati tudi za ta dejstva in nedavno je bil nenadoma odpoklican konzul Bubaš ter še nekateri konzulatski uradniki. Upravi- čeno je mnenje, da je tako zahtevala kanadska vlada.

Močna narodna skupnost tudi v tujini lahko mnogo stori, če dvigne glas za svoje pravice, ogrožene celo v svobodni tujini. Ali pa klene ter v strahu molče pre- naša nezasužene udarce . . .

NAŠ NESREČNI "FAMILY BILL" bodo skušali v kratkem zopet poriniti v potrditev in uzakonitev. Če- tudi se dvigajo novi protesti in sestavljajo nove organi- zirane skupine, ki dokazujejo v predlaganem ločitven- em zakonu za Avstralijo usodno katastrofo. Poroke po zakonu, ki istočasno dovoljuje uničenje legalne za- konske vezi zgolj z dejstvom, da mož ali žena odkoraka iz stanovanja za dobo enega leta, res ne daje zakonske- mu paru nobene gotovosti za bodočnost. Pa tudi ne odgovornosti. Ravno v letu, ki so ga oklicali za "leto žena", bo po tem zakonu, če pride v veljavo, avstralska žena izgubila pravico do podpore s strani ločenega moža. Res čudne stvari se nam obetajo in poznavalci predlaganega novega zakona ne trdijo zastonj: zakon prinaša tako velike spremembe, da se družinsko življe- nje Avstralije ne bo nikoli več postavilo na noge. Ali gospodje zakonodajalci sploh kaj mislijo na otroke, ki bodo v razmerah pod novim zakonom rastle?

ZA VSAK SREČNO PREVOŽENI KILOMETER — EN GROŠ je bilo geslo lanske akcije avstrijske MIVA-e, delovne skupnosti za oskrbo misijonov s prometnimi sredstvi. S temi groši so lani nabrali nič manj kot pet milijonov šilingov. V 25 letih obstoja je ta skupnost iz Avstrije poslala v misijone okrog 1000 avtomobilov in 800 drugih vozil v vrednosti nad 70 milijonov šilingov.

Zadnje vozilo za misijone pred božičem je bil rešilni avto, ki so ga poslali bolnišnici v Seul, Koreja.

UČITELJE POSILJA Jugoslavija za svojimi števil- nimi ljudmi, ki so odšli v tujino. Zanje, imajo tudi po- sebne tečaje. Tako se je vršil posebni seminar za zdom- sko učiteljstvo v Plitvicah na Hrvaškem. "**Rheinischer Merkur**", ki izhaja v Kölnu v Nemčiji, je objavil 27. decembra navodilo, ki ga je zasledil njegov poročevalec na listini tega seminarja. Glasi se: "**Učitelji morajo or- ganizirati izvenšolske dejavnosti in urediti prosti čas otrok tako, da ti ne bodo hodili ob nedeljah v cerkev**". Časopis govori dalje, da je samo na področju Frankfurta 23 jugoslovanskih učiteljev, ki se tega in ostalih navodil strogo drže ter nemoteno opravljajo indoktrinacijo iz- seljenjskih otrok. Komunistično partijo jim prikazujejo kot edino napredno stranko, socializem povečujejo kot edino zveličavno državno ureditev. Mnogi starši to dvomljivo obliko vzgoje trpe iz strahu, množe se pa pri pristojnih nemških šolskih oblasteh tudi že ogor- čeni protesti proti tej vsiljeni indoktrinaciji izven do- movine.

V HOLLYWOODU se je nedavno vršila petnajsta konferenca voditeljev dušnopastirskega dela med mla- dino. Iskali so načinov, kako pokazati mladim naloge, ki jih morejo in morajo vršiti v današnjem razkristjan- jenem svetu. To bo prineslo rešitev tudi njim samim. "Kdor se zavzema za ideal, ne bo segal po mamilih in pijači", je rečeno v resoluciji konference.

NAJVEČJE JASLICE v Evropi je zadnji božič po- stavila francoska župnija Challans: kar 200 kvadratnih metrov so obsegale. Šest mesecev so jih delali prosto- voljci vseh poklicev: mizarjev, električarjev, slikarjev in dekoraterjev, pa seveda še kup pomagačev vseh vrst. Delo je želo obilico odobravanja in na božični dan se je pred jasljami zvrstilo v teku petih ur nič manj kot 8000 gledalcev. Nekateri so prišli celo zelo od daleč.

Marsikdo bo zamrmral: Kaj niso imeli drugega dela? — Tako se izgovarja vsak, ki sam ne bi ničesar več storil zastonj in za dobro stvar. Kolikim so te jaslje napravile veselje! In prav tega današnjemu svetu tako manjka . . .

V KRASKI JAMI v okolici dalmatinske vasi Mari- na blizu Trogira so jamarji odkrili — "fantastično le- po" so rekli — podzemsko cerkev s sedmimi oltarji. Strokovnjaki sodijo, da so kraj poznali že prvi kristjani v času, ko je bila Dalmacija še rimska provinca. Služil jim je za skrivališče v preganjanjih in obnem seveda za bogoslužje.

Lončarski izdelki iz 7. in 8. stoletja ter stenske slike neznaih mojstrov iz 13. in 14. stoletja pričajo, da je bil kraj poznan tudi v kasnejšem času. Prava uganka je, da je ta podzemna cerkev potem za tako dolgo dob^o izginila v pozabo ter bila zdaj slučajno ponovno od- krita.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

DRAGI OTROCI!

Prav je, da je enkrat tudi Geelong na vrsti. Slovenskemu dekletu na sliki je ime JOAN BOLE, pa mi ji bomo rekli kar po domače IVANKA. Seveda je danes že malo večja kot pa je bila takrat, ko je fotograf naredil tole sliko.

Boletova Ivanka je bila rojena 1954 v Geelongu, kamor so se naselili starši po prihodu v Avstralijo. Doma sta pa oba iz Slovenskega Primorja, oče iz

Slavinja pri Postojni, župnija Hrenovice. Še dva brata sta za njo razveselila družino in naša Ivanka je obema kazala dober zgled tako v šoli kakor doma.

Ivanka je hodila ves čas v katoliško šolo. Začela je v Bell Parku, nato pa v Sacred Heart, od koder se je z odličnimi spričevali vpisala v Mercy College, Pascoe Vale, z željo, da bi postala učiteljica. S pridnostjo je učiteljske srečno končala in 2. decembra lanskega leta dobila učiteljsko diplomu. Ta dan je bil lep ne samo zanjo, ampak tudi za mamo in ata.

Ivanka Boletova je začela s tem šolskim letom poučevati na farni šoli sv. Dominika, Broadmeadows. Preprčan sem, da bo odlična vzgojiteljica in jo bodo njeni učenci imeli radi. Morda bo imela med njimi celo kakkega Slovenčka, saj je v Broadmeadowsu in okolici tudi nekaj slovenskih družin. Ne bi mu bilo težko začeti z angleščino, saj bi mu učiteljica zlahka pomagala s svojo slovenščino. Kljub temu, da je že tu rojena, je ohranila materin jezik, saj so v Boletovi hiši vedno govorili in še govore "po domače"

Naši Ivanki želimo mnogo lepih uspehov na polju vzgoje. In tiste pesmice naj nikoli ne pozabi: "Sem slovenska deklica . . ."

VSTAJENJE

Z BELO ROKO JE POTRKALE
JUTRO NA OKNO: CIN, CIN!
VZDRAM SE, ZBUDI, KDORKOLI SE SPIŠ,
DANES VSTAL BOŽJI JE SIN!

SLOVESNO V ZVONIKU SE ZVON JE ZMAJAL,
ZAPEL IZ VISOKIH JE LIN:
SMRT JE PREMAGAL, IZ GROBA JE VSTAL,
REŠIL SVET BOŽJI JE SIN!

IZ GROBA TEME IN STRASTI IN LAZI,
IZ GROBA GORJA, BOLEČIN
V ZMAGO ŽIVLJENJA POKAZAL SVETLO
JASNO POT SAM BOŽJI SIN!

IVAN ALBREHT

* * *

V lanski novembrski številki je bila objavljena tale smešnica:

Mati: "Francek, pojdi v kopalnico in se lepo umij! Danes pride striček na obisk."

Francek jokaje: "Kaj pa, če ga ne bo?"

Temu je Striček Kotička naših malih pristavil: **Otroci, čemu je Francek jokaje stavil mami to vprašanje? Pišite mi!**

Res ste se polenili okrog božiča in v času počitnic. Nihče mi ni odgovoril razen enega, pa še ta je pozabil pripisati svojemu imenu tudi priimek in naslov, iz poštnega pečata pa nisem mogel razbrati niti kraja. Odgovoril je dobro in je vredno objave. Takole se glasi njegov odgovor:

Striček, striček, nas imaš pa zares za neumne, če mi sliš, da tega ne moremo iztuhtati. Francek se je bal vode in se ni rad umival. Če strička slučajno ne bi bilo na obisk, potem bi se zastoj umival. To pa mu ni preveč dišalo. Sem prav uganil!

Veliko otrok se boji vode, mamice so pa preveč mehke in rade popustijo. Mene pa mamica nič ne priganja v kopalnico. Prav rad zlezem pod tuš. Tudi sem

se navadil, da si vedno pred jedjo umijem roke. Tako nas je učila v šoli tudi učiteljica. Enkrat nam je učenec pogledala ušesa. Pri sosodovem Tončku je rekla: "Joj, ti pa bi moral biti farmar, pa ti ne bi bilo nikoli treba kupovati gnoja. Kar iz ušesa bi ga lahko nastrgal, pa bi vsa farma pognojil . . ." Vsi smo se smejali, še Tonček. Je pa drugi dan le prišel s čistimi ušesi v šolo. A od takrat mu rečemo namesto Tonček kar "farmar", pa nič ne zameri. Še dobro se mu zdi in pravi: "Farmerji imajo denar. Ves gnoj vam pokupim, če ga kaj imate . . ." Potem se vsi smejemo. — **Mario.**

Moram te še enkrat pohvaliti, dragi **Mario**. In ker si bil edini, ki si na moje vprašanje ob tisti smešnici odgovoril, zaslužiš tudi nagrado. Žal je ne vem kam poslati. Če mi pošlješ svoje celo ime ter naslov, ti bom poslal lepo mladinsko knjigo. In še kaj se oglasi! — **Striček.**

*

MED OTROKI

"Mi imamo pa mucó!"

"Mi tudi!"

"Mi imamo pa psička!"

"Mi tudi!"

"Mi imamo pa papigo!"

"Mi tudi!"

"Mi imamo pa — — — mene!"

"?!"

"DOKTOR FIGAR"

Otroci, gotovo ste že slišali ime **FRANCE PREŠEREN**, saj to ime vaši slovenski starši dobro poznajo. Bil je največji slovenski pesnik. Seveda ne živi več, le njegove pesmi so ostale kot dragocena dediščina narodu. Dan pesnikove smrti (umrl je 8. februarja 1849) pa vsako leto obhajajo Slovenci kjer koli po svetu kot **Prešernov dan**.

Zanimalo vas bo, kako so mu rekli za časa njegovega življenja slovenski otroci. Ko je hodil po ljubljanskih ali kranjskih ulicah, ga seveda niso poznali kot velikega pesnika, ampak kot svojega prijatelja. Prešeren je imel otroke rad in ko jih je srečaval, se jim je rad posmehal ter jim delil fige. Zato so mu sami nadelili ime, ki sem ga dal za naslov: "doktor Figar". Ko so ga zagledali od daleč, je med njimi kar zašumelo: "Doktor Figar gre! . . ." Tekli so k njemu v upanju, da bo zopet potegnil iz žepa kaj sladkih fig in jim jih razdelil. Navadno se niso motili.

"Dober dan, doktor Figar! . . ."

Prešeren jim tega imena ni prav nič zameril. Saj je tudi to ime povedalo, da ga imajo radi. No ja, tudi sladke fige, ki jih je prav zanje nosil po žepih, ne le njega. A kot pesnik je razumel otroško dušo, ter se je v srcu gotovo smejal tem mestnim otrokom.

Tudi izseljenski otroci imena Franceta Prešerna ne smete nikoli pozabiti. Zdaj si ga boste še lažje zapomnili, ko veste tudi to, kako so mu rekli malčki njegovega časa: **DOKTOR FIGAR . . .**

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.

182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS —

INSURANCE BROKERS

Prevezujemo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA (LASTNIK)

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezen, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše ljubljene TATJANCE se iz srca zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so nam v najhujših dnevih naše družine stali ob strani, nas bodrili s tolažbo, se udeležili maše in pogreba ter obsuli krsto našega angelčka s cvetjem. V tolažbo nam je, da vas je toliko z nami delilo žalost in nam izkazovalo iskreno sočutje.

Žalujoča družina MRŠNIK, Reservoir, Vic.

KALGOORLIE, W.A. — Novembrska MATICA MRTVIH za lansko leto ni prinesla imena rojaka, ki je preminul tukaj med nami. Naša krivda: daleč smo od drugih slovenskih skupin, malo nas je in pač nobeden ni poročal. Naj zdaj popravim zamujeno:

Dne 19. oktobra 1974 je utonil v jezeru King of the West, nekako 25 milj iz našega mesta, rojak IVAN ŠKRLI. Po nesreči se je prevrnil čoln, drugi prijatelji so srečno priplavali na breg, Ivana pa ni bilo iz vode. Njegov trinajstletni sinko se je zaman trudil, da bi ga dosegel: njegovo truplo je našla šele policija, a je bilo prepozno.

Pokojni Ivan je bil rojen 6. marca 1936 v Zemonu pri Ilirski Bistrici. Preko italijanskih begunskih taborišč je došel v Avstralijo menda v letu 1955. V Kalgoorliju je zapustil ženo, ki je avstralijskega rodu, ter dva sina: eden ima trinajst, drugi pa devet let.

Četudi pozno, izrekamo sožalje njegovim najbližjim tukaj in sorodnikom v domovini. — **Poročevalec.**

Hvaležen sem za sporočilo, saj je moja iskrena želja, da bi bila naša MATICA MRTVIH zares čim popolnejša. Naj ob tej priložnosti ponovno naprošam vse naročnike, zlasti po malih naselbinah izven slovenskih ročnikov, da uredništvu javijo čim prej vsak smrtni slučaj med našimi rojaki. Hvaležen bom za običajne podatke (datum in kraj rojstva, datum prihoda v Avstralijo, datum in kraj ter vzrok smrti . . .), katere je dosti lažje dobiti takoj ob smrti, kakor pa kasneje. Za vsako pomoč pri objavah imen naših pokojnih rojakov že zdaj iskren Bog plačaj. — Urednik.

ALICE SPRINGS, N.T. — Naj se enkrat spet naša pustinja oglasi. Pošiljam Vam naročnino in oprostite, da sem toliko časa odlašal.

Kot vidite, se še vedno nahajamo v Alice Springs. V kolikor mi je znano, smo tukaj edina slovenska družina. Vedno mislim, kdaj Vas bo pot zanesla tudi k nam v to samoto. Bi bili prav veseli obiska duhovnika, saj ga še nismo imeli.

Drugih novic nimam pisati, saj jih sam izvem iz MISLI, ki redno prihajajo in jih komaj čakam. So

nam edina zveza z ostalimi rojaki širne Avstralije.

Morda bi Vi vedeli ali pa kdo od bralcev, kje se nahaja **BRUNO PERSEGATI**. Njegov zadnji naslov je bli P.O. Box 431, MT. ISA, QLD. Mati ga zaman išče že štiri leta. Komur je kaj znano o njem, naj čimprej sporoči na uredništvo, ker mati že težko čaka odgovora od nas. Že vnaprej moja iskrena zahvala. In seveda MISLIM ter bralcem moje slovenske pozdrave! — **Peter Kern.**

CANBERRA, A.C.T. — Canberrsko društvo ni številno po članstvu, je pa kar razgibano. Poleg družabnih večerov in skupine vnetih balincarjev se lahko ponasamo tudi s slovensko šolo. Pod vodstvom spretno učiteljice, gospe Angele Mikuletič, so za Miklavževo celo že nastopili in se res izkazali. Zato jim je tudi Miklavž dosti prinesel. — Zdaj pa nam novi odbornik g. Stanko Ozimič pripravlja slovensko razstavo, ki naj bi jo odprli za veliko noč. Upajmo, da bo lep uspeh.

Smo pa razgibani tudi "na znotraj", četudi vse izgleda, da prihajajo tresljaji "od zunaj". Nekatere menda strašno boli prav to, ker hoče biti društvo neodvisno.

V decembrski številki sem poročal o našem novozvoljenem odboru, ki pa je bil žal le muha enodnevnica: komaj je zaživel, že je moral spreči. Nepričakovano so nekateri člani zahtevali izredno skupščino, ki je bila sklicana za 20. januarja. Bila je precej burna, a končala se le ni povsem po želji tistih, ki so jo hoteli. Odbor nam je pa res razkopala. Le predsednik Leopold Bajt je bil ponovno izvoljen, ostale odbornike pa si je izbral takole: Ivan Urh, podpredsednik; Marija Osolnik, tajnik; Slavica Alispalič, podtajnik; Ivan Savle, blagajnik; Cvetko Falež Jr., podblagajnik. Odborniki so še: Stanko Ozimič, B.Sc., Barica Koren, Joža Maček, Miša Patafta, Marta Patafta, Tone Grlj, Vida Hlastec, Vinko Osolnik, Mirko Skerbić Jr. in Kocjan Kobal.

**Pokojni
ZORKO
KRESEVIČ,
o katerem
poročam
p. Valerijan
na str. 69**

Kar močno je zastopan tudi nežni spol, četudi s tem ni rečeno, da so moški vrgli puško v koruzo. Pa saj pravi pregovor, da ženska drži tri vogale pri hiši. Če se bo to obneslo tudi pri društvu, bomo tudi moški kar zadovoljni. Sicer ima pa vsak odbornik svoje delo, da mu ni dolgčas. Predsednik je tako zaposlen in ima toliko brig, da zadnji čas kar hujša: hlače že kar plešejo okrog njega . . . Zelo je odbor obremenil tudi g. Ozimiča: služb ima po vrstnem redu za cele litanije. Pa smo prepričani, da bo zmogel.

No, upamo, da bo zdaj "na znotraj" vsaj za nekaj časa mir in odboru želim do naslednjega običnega zbora obilo sreče! — **Joža Maček**

SURFERS PARADISE, QLD. — V MISLIH sem brala o obletnici SDM. Res, le kam so šla ta leta! Pa se mi zdi kot včeraj, ko sem pomagala pri prvi zabavi v Melbournu. Pokojni p. Rudolf me je vprašal, če bi prišla na pomoč in rada sem se odzvala. Dvorana je bila polna slovenskih družin, fantov je bilo več, nas deklet pa bolj malo. Menda nas bi lahko na prste prešteli. No, smo bile pa zato me več vredne. Vsi smo bili veseli: mi, ki smo delali, in pa oni, ki so se zabavali.

Menda sem bila v začetku prvo dekle v odboru. Ni bilo lahko težko delati ves dan v tovarni, zvečer pa se žrtvovati skupnosti na zabavi. Pa vendar smo vsi delali z dobro voljo. Še se rada spominjam Hartmanove dru-

POŠTEN SAMSKI SLOVENEK, s stalnim dobrim zasluškom in lastnim domom v Melbournu, želi spoznati pošteno samsko Slovenko v starosti od 30 do 38 let. Samo resne ponudbe pošljite na uredništvo MISLI. Zaželjena je slika z opisom življenja. Tajnost zajamčena.

žine, g. Adamiča, g. Floreninija ter g. Verbiča — ostala imena pa so mi v teku let ušla iz spomina . . . Potem sem se poročila in so prišle druge skrbi, pri društvu pa je našo družino "zastopal" brat Branko ter zlasti pomagal pri igran.

Pred dvema letoma se je naša družina izselila iz Melbournu ter zdaj živimo v kraju, ki ima menda najlepše vreme v celi Avstraliji. Imamo stanovanja, ki jih oddajamo za počitnice. Tu nas je že več slovenskih družin in prav lepo bi bilo, če bi prišla še kakšna. Če pa kdo želi priti na počitnice, je pa tudi dobrodošel. Seveda nam mora pisati za rezervacijo vsaj tri do štiri mesece predčasno, za božič in šolske počitnice pa sedem do osem mesecev. Znak, da je pri nas vedno mnogo obiskovalcev. Vseeno bi domače ljudi še raje sprejeli .

Naš naslov je: St. Kilda Flats, 8 Markwell Ave., Surfers Paradise, 4217, Qld. — Lepe pozdrave vsem! — **Marija Trošič**.

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Vam nudi tudi letos po izredno nizki ceni polet
MELBOURNE — SYDNEY — LJUBLJANA z odhodom dne 29. maja
ter vrnitvijo dne 26. avgusta LJUBLJANA — SYDNEY — MELBOURNE

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

Čez dan (poleg I. Gregoricha):

Paul Nikolich, Nada Nakova,
72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:

Ivan Gregorich,
1044 Doncaster Road,
East Doncaster, 3109, Vic.
Tel. 842-1755

MELBOURNE, VIC. — Ko vidim, da se tako trudite za čim boljše MATICO MRTVIH, bi MSLIM rada sporočila, da je lani na obisku v domovini nenadoma umrla **Angela BILOŠ r. Erman**. Mož se je z otrokoma vrnil sam v Footscray, kjer je družina živele. Pokojna je bila rojena 29. aprila 1939 v Šentjanžu na Dolenjskem in je bila v Avstraliji precej let. Veliko je trpela, ker so ji popustili živci. Tudi doma ji niso mogli pomagati: prav ta bolezen je bila kriva njene prezgodnje smrti dne 3. junija 1974 v Ljubljani. Če pokojnico kdo bralcev pozna, naj zanjo zmoli kako zdravamarijo. Lepe pozdrave! — N.N.

Hvala za sporočilo! Tudi meni je bila pokojna Angela poznana in jo bom rad vključil v sv. maše. R.I.P. — Ur.

SEYMOUR, VIC. — Sporočiti moram žalostno vest, da je na dan sv. Štefana (26. decembra 1974) nenadoma preminul naš ljubljani starejši sin **STANISLAV VLA-DIMIR**. Rojen je bil 18. decembra 1937 v Celju. Skupaj z nami je leta 1954 došel v Avstralijo in v Seymour smo došli 4. avgusta istega leta. Sin zapuščal tri male otročiče in mlado ženo, hudo rano pa je njegova nenadna smrt zadala tudi meni, očetu, sestri in bratu. Težko jo bomo preboleli in dolgo bo vzelo, spomin na dragega sina pa bo ostal vse življenje svež v naših srcih. Pokojnega sina priporočava v molitev. — Žajujoča **Anica in Franc Nahtigal**.

Ob nenadni izgubi tudi od uredništva iskreno sožalje. Zahvaljujem se Vam za sporočilo, ki pa je žal prišlo prepozno za januarsko številko. — Urednik .

REŠITEV JANUARSKE BESEDNE UGANKE:

1. Ana; 2. Kajni; 3. oko; 4. mnogo; 5. oktober; 6. zvrčenje; 7. žlobudrati; 8. ekcem; 9. naiven; 10. oklet; 11. zvezek; 12. mapa; 13. elektrika; 14. roj; 15. Jao meni!

Prva in tretja črka v besedi, če jih bereš od zgoraj navzdol, ti dajo moder družinski pogovor: **AKO MOŽ ZENO ZMERJA, JO OTROCI TEPEJO**.

Uganko so pravilno rešili: Karla Twrdy, Jože Grilj, Ivan Denša, Darinka Kajzer (brez pripisa zahvale, da bo izžrebana, kakor pri zadnji križanki!), Hedviga Stanbovič, s. Silvestra, Mihela Turk, Angela Vadnjal, s. Pavla, Lidija Čušin, s. Marija, Emilija Šerek, Marija Bizjak, Vinko Jager in Ivanka Krempl.

Izžrebana je bila — kdo bi si mislil, zdaj je pa brez vnaprej zahvale dosegla nagrado! — **Darinka Kajzer**.

PO VRNITVI V SYDNEY javljam slovenskim rojakom, da zopet sprejemam v delo arhitekturne in armaturne načrte, statične izračune in analize. Naročila sprejemam na stanovanjski naslov **FLAT 15/22-24 EDEN STREET, ARNCLIFFE, 2205, N.S.W.**, ali pa na **WATER BOARD**, telefon 20648 Ext. 6185. Lahko pa kličete tudi **"PERFECTA DRAFTING SERVICE"**, Mr. Basil Conditsis, 30A Richardson Street, FAIRFIELD, 2165, N.S.W., telefon 728-6061. Tu navedite moje ime kot referenco, da bo Mr. Conditsis vedel, da želite mene. Priporoča se **Ing. IVAN ŽIGON**

ROJAKI V SYDNEYU!

Kadar potrebujete kakovostni pouk za vožnjo osebnega avtomobila ali tovornjaka, se z zaupanjem obrnite na našo

YADRAN AVTO-ŠOLO

Lastnik Franc Čuček Vam je vedno na razpolago. Pokličite ga telefonsko na številki **624-5538**.

20 PREMIER ST., TOONGABBIE, N.S.W.

Sydnečani !

Za izdelavo kvalitetnega pohištva po naročilu: kuhinje, spalnice, dnevne sobe, pisarne, trgovine itd. se obrnite na naša rojaka **Bruna Bolko** in **Stanka Slokar**, lastnika podjetja:

PRIMORIE

PTY. LTD.

320 Marion St., Bankstown, N.S.W.

Telefon 709-4989

Vprašajte za "quote"!

KDO BI VEDEL POVEDATI?

Ime **ANTONA CVEKA** (rojen 1943 v Celju) sem objavil v lanski junijski številki. Po sinu povprašuje mama, ker se že od leta 1966 ni oglasil. Svoj čas je živel v Kew in bil zaposlen v Kew Cottages. Zdaj sem zvedel, da si je pri sprejemu državljanstva privzel priimek **JOHNSON**. Bi kdo vedel kaj o njem, da vsaj sporočimo materi, da sin še živi?

ŠTEFAN DRASKOVIČ, rojen v Nedelici v Prekmurju, se je zadnjikrat oglasil iz hostela Matraville, Sydney. Po njem sprašujejo oče in sestri iz domovine. Oče je slabega zdravja in zelo lepo prosi, da bi mu sin pisal. Če kdo ve kaj o Štefanu, naj sporoči na uredništvo **MISLI**, ali pa na naslov **Jože Kučko, 14 Kambala Cr., WEST FAIRFIELD, 2165, N.S.W.** (Telefon: 604-6618). V imenu domačih že zdaj iskrena hvala za uslugo.

BRUNO PERSEGATI se že štiri leta ni oglasil svoji materi, ki je zanj v skrbeh. Njegov zadnji naslov je bil: P.O. Box 431, MT. ISA, QLD. **MISLI** bodo rade volje posredovale sporočilo Petru Kernu, ki je v pismeni zvezi z mamo izgubljenega.

*

"Spet nova obleka!" se jezi mož na ženo.

"Saj sem bila že prava Eva: ničesar nisem imela obleči..." se izgovarja žena.

Moža pa: "Zdaj se pa še na Evo sklicuješ! Eva ni v raju nosila lepih oblek samo zato, ker ni imela prijateljic, da bi jih ji bile zavidale!"

VELIKONOČNA UGANKA
(Ivanka Žabkar)

-----	vdreti
-----	moško ime
-----	blizu nas živi
-----	lepo oblečen
-----	sadež
-----	ni hiše brez njega
-----	vodstvo države
-----	ena celin
-----	divja žival
-----	gledam za izgubljenim
-----	vrvi delajo iz nje
-----	okrasiti
-----	mamilo
-----	skelet
-----	siten, kisel
-----	kovina
-----	žensko ime
-----	denarnica
-----	izobraženec
-----	marljiva živalca

Če vstaviš pravilne besede, ti bodo prve črke v vsaki besedi, brane od zgoraj navzdol, dale začetek voščila. V kateri vrsti črk se voščilo nadaljuje, pa sam iztuhtaj! Nagradno žrebanje bo 5. aprila. Obilo sreče!

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudi

**"FRANK'S
AVTO ŠOLA"**

**32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.**

TELEFON: 72-1583

SYDNEYČANI!

Kadar imate krstítke, svadbo, obletnice, družinski praznik... in potrebujete godbo, se obrnite na:

"SERNEKOV KVARTET"

Dogovorite se s Štefanom:

Tel: 521 2671.

STE ZAVAROVANI ZA SLUČAJ BOLEZNI?

**Za ZDRAVNIŠKO
in BOLNIŠKO ZAVAROVANJE**

(Medical and Hospital Benefits)

in po želji tudi za

ŽIVLJENJSKO (Life Insurance)

Vam je na razpolago

**HIBERNIAN
SOCIETY**

Družba je registrirana pod Friendly Societies Act of Victoria kot podporna katoliška organizacija, ki ne išče dobička. Je od oblasti priznana po National Health Act in morejo člani prejeti tudi vse vladne dodatke (Commonwealth Government Hospital and Medical Subsidies).

V Melbourne morete izpolniti prijavnico in plačevati tromesečne obroke v slovenski duhovniški pisarni. Tudi v Sydneyu Vam more dati vse informacije slovenski duhovnik.

**299 La Trobe Street,
MELBOURNE, Vic. 3000
Tel. 67-7345**

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

- "V Jugoslaviji je pol milijona hektarjev neobdelane plodne zemlje, živila pa uvažamo." — "Seveda, saj neobdelana zemlja vendar ne rodi."
- "Tovariši, ta sestanek, na katerem bi moral povedati neka svoja opažanja, odlagam, ker mi še niso napisali referata."
- Ali imajo res tudi ljudje varovalno barvo, tako kot živali? — Ja, ja, toliko barve imajo, da še nas farbajo. — Res, nekateri so celo božična drevesca okrasili samo z rdečimi lučkami.
- Obtoženec pred sodiščem: "Prosim, če mi lahko štejete za olajševalno okolnost, da sem imel pred poverbo nekaj lepih govorov o samoupravljanju in socialistični morali..."
- Samoupravljanje je v mojem delovnem okolju pridobilo novo kvaliteto: še bolj moram molčati.
- Kadarkoli nam obetajo lepši jutri, se vselej spomnim na tisti lepi slovenski pregovor, ki pravi, da je en "danes" boljši kot dva "jutri".
- Ali je prav, da bodo učitelji zadnji, ki jih bodo vprašali, kaj menijo o celodnevem pouku? — Ne vem, ali je prav, vem pa, da učitelji niso edini, ki jih nihče ničesar ne vpraša.

● Sivi lasje so lahko tudi posledica pogostega pranja možganov.

● Za občutek enakopravnosti so premalo samo teoretične možnosti.

● Več ljudi več ve le tam, kjer se sme kaj reči.

● Kdor živi v oblakih, upa, da se vremena ne bodo zjasnila.

● Naj le vsakdo soodloča, toda vsaka sprememba v našem predlogu je nemogoča.

● Pisatelji in govorniki uporabljajo besede, le da morajo biti pisatelji obvezno pismeni.

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S.A., 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

Fantek pride k zobozdravniku in vpraša sestro: "Ali gospod doktor danes dela?"

"Ne, fantek, danes je na kliniki", mu prijazno pove. On pa: "Kateri dan pa še ne bo delal?"

* * *

"Ali se res Janez in Micka na skrivnem sestajata?"

"Res, saj o tem že ves svet govori".

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

DR. J. KOCE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC. 3101

TELEFON: 86-8076

1. Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilne prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.
2. Ravnajte se po načelu "svoji k svojim", kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte važne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj pri nas ne stane vozna karta niti cent več kot drugje. Sploh se obračajte z zaupanjem na nas po nasvete v kakršni koli zadevi. Naše izkustvo, ki smo ga nabrali tekom več kot 20 let v Avstraliji, Vam bo prišlo prav.
3. Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Če želite, vam pošljemo cenik.

Zastopnik za N.S.W.

Mr. R. OLIP

65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.

Tel. 32-4806

Zastopnik za Queensland

Mr. J. PRIMOŽIČ

39 DICKENSON ST.,
CARINA, QLD., 4152

TURISTIČNA AGENCIJA

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PISITE:

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.
33-4385

Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806
33-5995

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:

RATKO OLIP

BLACKTOWN 6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.

PODRUŽNICE:

SYDNEY 269 Elizabeth St., Tel. 61-3153, 26-1621, A.H. 32-4806
PENRITH 446 High St., Tel. (047) 31-3588, A.H. 32-4806

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

*Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene
za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še
posebne popuste.*

- Mi urejamo tudi dnevna potovanja v Slovenijo ali katere koli dele sveta!

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne

POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 1. URE.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163 — Po urah: 44-6733, 842-1755

V uradu: P. Nikolich, Nada Nakova, M. Nikolich in I. Gregorich